

FHS
A I 102

Pleni Protokoller

1907.

111
År 1907 den 26. Februari
sammmanträdde Kejsarliga
Finska Hushållningsällska-
pet till ordinarie vinterple-
num uti Sällskapets pleni-
sal i Åbo stad. Närvarande
voro Sällskapets ordförande,
friherre T. M. von Born, dess
viceordförande, hofrättsasses-
sorn A. Julius, ledamöterna
i Sällskapets Bestyrelse, godsäga-
rene hrr. A. Allén, J. F. Back-
ström och M. L. Nieminen, Säu-
skapets kamrerare, friherre
Uno von Tröil, medlemmarna
i Sällskapets delegation, redaktör
Joh. Fr. Hagfors, rektor K. Ahl-
man, rektor M. Ahlman, greffe
Aug. O^{von} Armpelt, assessor F.
Oav. Stenvik, kommunalrådet
G. Hoffstedt, kapten A. Uggla
och stadsläkaren, medicinedokt.
A. P. Spool, medlemmarna i
Sällskapet, redaktören Ernst
von Wendt och pastor G. Helin
samt vid protokollet under-
tecknad sekreterare.

Mötet öppnades af friherre von Born,
hvilken sade sig med djup tacksamhet för det
honom af Sällskapet bevisade förtroendet hafva
tillträtt den hedrande funktionen som Sällskapets
ordförande, hvilken befattning han nu var i till-
fälle att för första gången utöfva. Erinnrande om
Hushållningsällskapets instiftande och om de många
svåra liden Sällskapet genomgått, särskildt under
1808-1809 års krig, om de förändringar med afseende
å den militä, i hvilken Sällskapet arbetade, ge-
nom att hufvudstaden förlades till Helsingfors och

att universitetet flyttades dit samt om det långvariga stillestånd i landets utveckling på alla områden, hvarunder Hushållningssällskapet likväl utvecklade väksamhet på det ekonomiska området, framhöll talaren den förhoppningfulla, af väksamhetslust fyllda tid, som började med återinförande af våra landtdagar, och under hvilken äfven ansattes gjordes till genomförande af betydelsefulla reformer. Emellertid kom reaktionen på 1880 talet, hvilken afslutades med den Bobrikoffska regimens. Under denna hade Åbo höfrätt stupat med ära för 4 år sedan ungefär på dagen. Dessa tunga, dystra och bittra tider hade dock förbytt till ljusare, förhoppningfullare, om ock alla faror ännu icke vore undanröjda. Lagligheten var återställd i princip, om ock icke öfverallt genomförd. Man hoppades dock snart se Åbo höfrätt rekonstruerad i lagligt skick.

Sedan friherren berättat de stora reformerna på jordbrukets område, hvilka togo sin början för c. 50 år tillbaka, genom införande af rationellt cirkulationsbruk, mejerihandteringens uppving och införande af arbetsbesparande maskiner, samt framhållit att jordbrukaren, då skogshandteringen tog fart, på denna förtjente pengar, hvilka den förståndige jordbrukaren delvis lade ned i jorden, framhöll han att de genom förberörda omständigheter ökade inkomsterna från jordbruket ökade jordvärdet, hvilket yttermera steg enormt, sedan penningvärdet genom guldmynntfolans införande blifvit stadigt, och kom slutligen till att den nu så brännande agrarfrågan till stor del varit beroende på de stora vineterna genom skogshandteringen och jordvärdets konstlade stegring genom jobberi. Frågan om återkommande af jord hade i många fall sin upprinnelse i önskan att återkomma de stora vineterna, som genom skogen kan fås. Men äfven mycket berättigadt

i denna rörelse förefanns, hvarför det var en hvars pligt att se sanningen i hvitögat. En regulator af hithörande frågor förefanns dock just i jordvärdestegringen. Det blir vid arfskiften och andra tillfällen omöjligt att bibehålla de stora godsen på en hand. En styckning blir nödvändig i följd af förhållandenas tvång och torde äfven i stor omfattning komma till stånd på frivillighetens väg.

En faktor af ytterst grannliga natur i agrarfrågan utgjorde torparens frågan. Friherren framhöll torpareinstitutionen såsom odlingens fader och rot. Denna fråga var dock mycket invecklad och ingen öferskådade den fullkomligt. Dock ville friherren tryggt våga påståendet att missförhållandena i allmänhet sedt icke äro så stora som de tyckas vara. Industrin, trävarurörelsen och de allmänna arbetena konkurrera med jordbrukaren om arbetskraft, hvarför denne sistnämnde i regeln ej är i tillfälle att missbruka sin ställning som lagqivare. Jordbrukaren och torparen behöfva hvarandra. Dock kunna förhållandena utvecklas. Den senaste lagstiftningen i ämnet tillfredställede icke friherren. Man vill nu allmänt att arbetsprestationerna tagas bort och häfdeskyldigheten ändras. Örligt talarens önsigt vore torpens tid snart förbi, om enligt lag ej arbetsaftal finge ingås och byggnadsskyldigheten i större mån förändras. Torpen komme antagligen att intagas under hufvudgården eller förvandlas till arrendegårdar eller styckas ut åt småbrukare. Huruvida en sådan lösning vore lycklig ville friherren dock ej afgöra. Jordbruk i torpform har haft sin stora betydelse och har det ännu hos oss. Lagstiftningen ensam kan ej aflägsna alla missförhållanden och bör ej ingripa så mycket att icke fria aftal kunde ingås.

Efter det friherren afslutat i föreläsnings

korta referat affattade uttalande förklarade han plenum öppnadt.

§ 1.

Sedan tju protokollat antecknats att några skrivelser från Kejsarliga Senaten sedan senaste plenum icke tju Hushållnings-sällskapet anländt föredrogs följande skrivelser från Landtbruksstyrelsen:

N: 2136 af den 9. November 1906, innehållande ett meddelande om att anslaget för den i Haga kungsgård på Åland förlagda kreaturskötarecksolan för tiden Juli-Oktober på af Hushållnings-sällskapet uti skrivelser för den 27. juni gjord rekvisition redan i juli månad genom postkontoret i Mariehamn utbetalats med 600: mark och att anordningen kvitterats af J. Kuffschinoff. Med anledning häraf upplyste sekreteraren att föreståndaren för sagda skola, agronomen O. Olsson, anmält att berörda anslag icke kommit skolans innehafvare, herr Kuffschinoff, tju handa, hvarför Bestyrelsen hos Landtbruksstyrelsen hört sig för huruvida densamma utanordnat medlen och framgick ur svaret att hr. Olsson's anmälan varit obefogad.

N: 221. för den 25 januari innevarande är med tillkännagifvande att Landtbruksstyrelsen stadfäst insända förelag tju läse- och arbetsordning för Haga kreaturskötarekskola.

N: 261 af den 29 sistlidna januari. Uti denna skrivelser meddelas Bestyrelsen tju kännedom och iakttagande att sedan genom nädigt förordnande af den 21. september 1906 bestämts att det ä stat upplagna obegränsade reservationsanslaget om 75,000: mark, afsedt att genom landtbruks- och hushållnings-sällskapens samt finska forstföreningens försorg användas tju den privata skogshushållningens befrämjande, skall från och med innevarande år ökas med

Sigrens Anslag.

H. F. Hushållnings-sällskapet

Användning af särskilda Anslag år 1906.

Inkomster		
Revisering fr. 1905		108 19
Öfr. Statsanslag		9,000
	Fm,	9,108 19

Utgifter

10% afsett tju ann. anslaget	900	
Aflönningar	2,933 33	
Anslag tju gillena	1,200	
Reskostnader	702 69	
Uttusset & tryck	692 96	
Postkost i Kuopio utstäm		
Uingsanslag	1,583 48	
Diverse	190	8,203 46
Kassabehållning		904 73
	Fm,	9,108 19

Kreaturskötselanslaget

Inkomster		
Öfr. Statsanslag		2,000
Print tju 1907		46 26
	Fm,	2,046 26

Utgifter

10% öfverförd till Allm. anslaget	300	
Aflöningar	1450	
Reskostnader	272 28	
Annonsor & tryck	351 86	
Björns Nöjdhälsö, bidrag	328 30	
Diverse	86 80	2.789 24
Pris för frög. ar		257 02
<u>Fm</u>		<u>2.046 26</u>

Trädgårdsmästarens anslag

Inkomster

Bolivning för 1905	1090 30	
Statsanslag	3000	
<u>Fm</u>		<u>4090 30</u>

Utgifter

10% öfverförd till Allm. anslaget	300	
Aflöningar	3233 33	
Reskostnader	487 18	
Annonsor	69 76	4090 27
Kassabehållning		03
<u>Fm</u>		<u>4090 30</u>

Strogshushållningsanslaget

Inkomster

Statsanslag	1500	
Pris till 1907	5226 59	
<u>Fm</u>		<u>6726 59</u>

Utgifter

Aflöningar	2000	
Annonsor	58 01	
10% öfverförd till Allm. anslaget	150	2.208 01
Pris för frög. ar		4518 58
<u>Fm</u>		<u>6726 59</u>

Stöld anslaget

Inkomster

Statsanslaget för året	4000	
Pris beträff. in Swahn fonden	3724 24	
<u>Fm</u>		<u>7724 24</u>

Utgifter

Aflöningar	3650 33	
Ljor	2600	
Skötsel, u. m.	260	
Annonsor	631 93	
Ljor	221 50	
Diverse	360 48	7724 24
<u>Fm</u>		<u>7724 24</u>

175000: mark, samt med sålunda till 250000: mark förhöjdt belopp tillsviðare utgifvas åt mera-nämnda sällskap och föreningar äfvensom åt öfriga sällskap med enahanda uppgift, Kejsersliga Senaten med bibehållande af den utaf Senaten den 30 November 1905 väkstående fördelningen af förenämnda 75000: mark i gällande kraft den 10. januari funnit godt ur ofransagda tillskotts-anslag för åren 1907 och 1908 tilldelas Kejsersliga Finska Huskällnings-sällskapet ett årligt anslag af 75000: mark.

N: 386. af den 12. innevarande februari med tillkännagifvande att Kejsersliga Senaten den 17 sistviktne januari ur anslaget för häst-skötelsns befrämjande beviljat Huskällnings-sällskapet för år 1906 2000: mark och för år 1907 li-kaledes 2000: mark, eller sammanlagdt 4000: mk. att användas till ordnande af stamboksföring, till premiering af afvelsdjur, till utställningar och öfriga åtgärder, som afse hästafvens befräm-jande.

De föredragna skrivelserna föranledde icke till något uttalande från Sällskapets sida.

§ 2.

Da några skrivelser från Industristyrelsen icke anländt, föredragos härpå af kamreraren uppgjort sammandrag öfver användningen af särskilda anslag utan att någon i orledning här-af yttrade sig. Sammandraget intages här nedan under signum Anslag.

§ 3.

Till plenum lämnades af Bestyrelsen nedanstående meddelanden angående af Bestyrelsen sedan senaste plenum vidtagna åtgärder:

Sedan jordbruks och kreaturskötarekonsulen-ter Hannes Allen uppsagt sig från Sällskapets tjänst har Bestyrelsen till pröfning upptagit frågan om befattningens ^{om}organisation och har i detta

afseende vidtagit särskilda förändringar. Innehafvaren häraf har, alldestund erfarenheten gifvit vid handen att rekvistitioner å konsulenten ingå ytterst sparsamt, ålagt skyldigheten att jämväl tjänstgöra såsom vandringslärare under vissa tider af året. Enskilda personer och gillen hafva liksom hittills rätt att rekvirera konsulenten på samma sätt som tidigare varit fallet, hvarvid konsulenten äger rätt att få sina kostnader ersätta enligt tidigare gällande beräkningssätt, d. v. s. Fällskapet betalar resekostnaderna och 3 mk i dagtraktamente för resedagarna, medan han under den tid han tjänstgör såsom vandringslärare g. får debitera för sina resor eller tjugodoraräkna sig något dagtraktamente. Dock borde Fällskapet betala konsulentens resor till och från det distrikt, inom hvilket han får tillfället värkar såsom vandringslärare. I betraktande af att detta arbetsätt medför betydligt stegrade utgifter för konsulenten har hans lön höjts till 3500: mark, hvilket till hälften utgår ur resp. Jordbraks- och Kreaturskötselens anslagen. Till konsulent har sedermera antagits agronomen Raben Bremer.

Åf det anslag, stort 1200: mark, som Fällskapet mot redovisningskyldighet erhållit för dess deltagande i slöjdställningen i Helsingfors har endast 583: 23 mk kommit till användning och återstoden 616: 77 mk återburits.

Finansexpeditionen i Kejsarliga Senaten har till Fällskapet öfversänt 1 ex. af Willgrens handbok i Finlands finansrätt.

Bestyrelsen har anskaffat såväl höjdmätt som bäckenmätt för nötkreatur, hvilka redskap behövas vid mätning af djur i och för deras intagning i stambok för Västra Finlands kreaturförädlingsförening.

Å Fällskapets ägande Leppälä hemman

i Miesubg hafva arbetena påbörjats med byggnadernas försättande i sådant skick att nödigt utrymme beredes för såväl landtmanna- som husmoderskolans elever samt för skolans lärare och tjänstepersonal. En del öfriga reparationer och nödiga nybyggnader utföras äfven.

Landbrukslärningen Albert Andersson som vistats i Skåne har af Bestyrelsen tilldelats ett anslag om 150: mark för att i Danmark göra sig förtrogen med där bedrifvet jordbruk och andelsvärksamhet.

Fällskapets handarbetskola avslutade höstterminen den 15. december och utdimitterades då en elev från väfnadsafdelningen, sju elever från klädsömnadsafdelningen och fem elever från linnesömnadsafdelningen. Skolan har under hösten besökt af 56 elever, af hvilka 35 från Åbo stad. Väfnadsafdelningen frekventerades af 26 elever, klädsömnadsafdelningen af 25 elever och linnesömnadsafdelningen liksom af 25 elever.

På grund af den myndighet Fällskapet i plenum den 9 November delegerat åt Bestyrelsen har denna, godkännande af St. Håmeens maanviljelysessa begärdt och därifrån insänt förslag, utgifvit Holmska fondens räntemedel åt förre rötteroldaten Mikko Starck från Laktisby i Hollola och väfnerskan Miina Harajunen från Pihlajanlakti by i Kukmois med 25: mark åt hvardera.

Genom Fällskapets kansli har utdelats en mängd inbjudningar till deltagande i 3de Nordiska landbrukskongressen i Kristiania, hvars bestyrelse härom anhållit.

Bestyrelsen har insänt och förordat en af slöjdläraren G. G. Nilsdorff i Pargas ingifven ansökan om stipendium för att därmed bli på tillfälle att i Tyskland och Norge inhämta

kännedom i hemsläjdstillverkningen och under visningen häri.

Stadgarna för Västfiniska hästafvelsförbundet hafva i december blifvit af guvernören stadfäste och har förbundet sedermera vid i Fällskapets sessionssal den 23. sistlidna Januari hållet möte konstituerat sig. Till Fällskapets delegerade i förbundet har Bestyrelsen utsett godsägaren Viktor Schauman från Nagu, landt- hushållaren Wilhelm Segerström från Pargas, disponenten Iven Madstein och godsägaren Karl Wasastjerna från Kimito, veterinären Leo Fabritius från Åbo, landtthushållaren Abb. Eriksson Mathas från Floutskär, landtthushållaren Fredrik Örlund från Finby, agronomen Gösta Lindeman från Åland, godsägaren J. F. Backström från St. Karins, agronomen Hannes Al- lén från Peco och kaptenen J. V. Eklund från Korpo.

En af folkskoleläraren Abr. Björck i Pemas ingifven underdänig ansökan om ett 2000: mark stort anslag att från och med år 1908 årligen utgå under fem års tid för underhåll af Pemas husmoder- handarbets- och trädgårdssko- la har Bestyrelsen insänt och förordat.

Bjärna kontrollförening har tilldelats 294: mark 20 pi som bidrag för dess verksamhet under kontrollåret 15/4 1905- 15/4 1906. Till föreningen har hört 14 ladugårdsbesättningar inrymmande 588 kor.

Fällskapets trädgårdsmästare hafva enligt af dem gifna årsberättelser under år 1906 beskerit 1307 äppelträd, 71 päronträd, 161 plommonträd och 960 bärbuskar, utplanterat 233 äppelträd, 25 päronträd, 34 plommonträd, 15 körsbärsträd, 785 sticketbärsbuskar, 260 vinbärs- buskar, 680 hallonbuskar, 2275 jordgubbsplantor, 245 prydnadsträd och 1330 prydnadshuskar; gödslat 503 fruktträd och 650 bärbuskar samt ympat

Till den af staten tillsatta Släjdkomiteén har Bestyrelsen afgifvit densamma affordrat yttrande angående särskilda vid anordnandet af slöjdetställningar uppkomna frågor af prin- cipiell betydelse.

För möjliggörande af Ålands landtbruks- bilagas utkommande under året har sagde tid- ning erhållit ett understöd af 500: mark ur Fäll- kapets enskilda trädgård- och biskötselafond, hvar vid som vilkor stipulerats att dessa ämnen sko- la i bilagan behandlas samt 200 ex. af densam- ma gratis ställas till Fällskapets disposition.

De hafre- och kornlån, som Fällskapet år 1903 erhöi från statsvärdet och hvilka fördelats på landsbygden åren 1903 och 1904 hafva nu slutligen återbetalats och Fällskapet utbetallat den af detsamma utfärdade skuldsedeln. Fäll- skapets samtliga utgifter för ifrågakvarande ope- rationer hafva genom den ränta, som Fällskapet varit berättigadt taga, blifvit betäckta och ett mindre öferskott till och med upptätt.

Bland Bestyrelsens ledamöter har godsägar- n A. Ållén utsetts att handhafva kassainspektio- nen, granska inkommande räkningar samt hafva inseedet öfver värden och underhållet af Fällska- pets stadsgård; godsägaren J. F. Backström fungerar såsom inspektör för Fällskapets handarbets- skola och godsägaren M. L. Nieminen såsom inspek- tör för Fällskapets Kemiska och frökontrollstation.

Bestyrelsen har ingött med underdänig hemställan om ökande af Fällskapets anslag för kreaturskötselns befrämjande med 7000: mark och därvid särskildt påpekat önskvärdheten af att kontrollföreningar uppstå samt behofvet af dessas understödande afvensom nödvändigheten att anordna interimistiska kontrollassistentkar- ser, då bristen på dugliga svenskatalande assisten-

ter är mycket stor.

Likasa har Bestyrelsen erhållit om ett 4000: marks anslag för aflönande af en byggmästare afsedd att bistå landbrukarene med råd och ritningar för uppförande af landtmannabyggnader samt till öfriga ändamål afsedd att befrämja ett bättre och billigare byggnads-sätt på landet.

Med 30: mark har Bestyrelsen beslutit deltaga i kostnaderna för en af landbruks- och hushållnings-sällskapens I ombudsmöte tillsatt komité med uppdrag att utarbota förslag till instruktioner för sällskapens instruktörer, konsulenter, premieringar, kurser m. m.

Förenämnda belopp har äfven utlofvats som bidrag till hållande af fortsättningskurser för sällskapens trädgårdsinstruktörer i Mustiala inkommande augusti månad.

Skogskonsulentens lön har, sedan Sällskapet erhållit en tillökning i skogshushållningsanslaget, om 7.500: mark, ökats till 2.500: mark, hvarjämte Bestyrelsen beslutit lediganslå en skogsinstruktörstjänst, hvilken skulle aflönas med 1.800: mark.

Finlands biskötsel-förening har beviljats ett anslag af 300: mark för afhållande af kurser och som bidrag till aflönande af en instruktör.

Att en i Pargas bildad kontrollförening har Bestyrelsen utlofvat en butyrometer.

Korpo landtmannagille har erhållit ett bidrag om 100: mark för inköp af en duglig kastmaskin.

Landthushållnings-sällskapens interimistiska redskapspröfningsstation har erhållit ett anslag af 300: mark för att möjliggöra dess verksamhet under innevarande år, hvilket antagligen är det sitta den behöfver fungera, då statsvärdet antagligen sedermera öfvertager densamma. Öfriga sällskap hafva bidragit med enahanda

Siguum Stater.

Förslag till Stater
för

H. F. Hushållnings-sällskapet Fonder

År 1907

Hilmarska Fonden

Grundfond	84 000	
Förköp av	211 250 19	
	<u>Sum</u>	<u>295 250 19</u>

Kontra

Utestående lån	218 000	
Förskott på hemman samt inventarer	60 000	
Luxmoderskolan	10 000	
Kassabehållning	7 250 19	
	<u>Sum</u>	<u>295 250 19</u>

Inkomster

Kassabehållning fr. 1906	7 250 19	
Räntor	12 000	
	<u>Sum</u>	<u>19 250 19</u>

Utgifter

Förvaltnings afg. 1/2% ämng. balanser	4 428 75	
Omkostnader för landtmanna och hushållerskolan i Hessa by	10 000	
Anslag till lån för inredningar och karnutvecklingar	4 000	18 428 75
Ofruktbär		82 144
	<u>Sum</u>	<u>19 250 19</u>

Hilmarska Fonden

Grundfond	11 400	
Förköp av	4 200 35	
	<u>Sum</u>	<u>15 600 35</u>

Kontra

Utestående lån	15 000	
Kassabehållning	199 35	
	<u>Sum</u>	<u>15 600 35</u>

Inkomster

Kassabehållning	199 35	
Räntor	9 00	
	<u>Sum</u>	<u>1 599 35</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ämng. balanser	2 354 9	
Ofruktbär	1 265 86	
	<u>Sum</u>	<u>1 599 35</u>

Sarahnska Fonden

Grundfond	10 074	
Förköp av	47 564 30	
	<u>Sum</u>	<u>57 564 30</u>

Kontra

Utestående lån	60 000	
Skuld till 1907	2 435 70	
	<u>Sum</u>	<u>57 564 30</u>

Inkomster

Räntor på lån	3 400	
Termino utgifter från Högskolan och behållning på sålda arbeten	2 000	
Fören Bankens dep. beris N° 112 315	7 000	
	<u>Sum</u>	<u>12 400</u>

Utgifter

Skuld från 1906		4.43570
Förvaltn. afg. 1/2% ä'ning. balansen	86346	
Präbelkammaren i S. Hus	33060	
Löra för väfskedan	2.000	
Bidrag till stöjd anslaget	3500	6.69406
Öfruskott		3.27034
	<u>Små</u>	<u>12.400</u>

Svarniska Lasarettets Fonder

Grundfond	5.840	
Förskran	7.87921	
	<u>Små</u>	<u>13.71921</u>

Kontra

Utestående lån	10.000	
Kassa behållning	3.71921	
	<u>Små</u>	<u>13.71921</u>

Inkomster

Kassa behållning fr. 1906		3.71921
Kontor å Lån		700
	<u>Små</u>	<u>4.41921</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ä'ning. balansen	20579	
Länsjukhuset i S. Hus	450	65579
Öfruskott		3.76344
	<u>Små</u>	<u>4.41921</u>

Thuliniska Fonden

Grundfond	32.000	
Förskran	6.36449	
	<u>Små</u>	<u>38.36449</u>

Kontra

Utestående lån	32.500	
Kassa behållning	2.86449	
	<u>Små</u>	<u>38.36449</u>

Inkomster

Kassa behållning fr. 1906		2.86449
Kontor å Lån		2100
	<u>Små</u>	<u>4.96449</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ä'ning. balansen	57547	
bidrag till stipendier	1.000	1.57547
Öfruskott		3.38903
	<u>Små</u>	<u>4.96449</u>

Scharlinska Fonden

Grundfond	20.000	
Förskran	19.26752	
	<u>Små</u>	<u>39.26752</u>

Kontra

Utestående lån	37.500	
Kassa behållning	1.76752	
	<u>Små</u>	<u>39.26752</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning	1.767 52
Räntor i Lån	5.150
<u>Sum</u>	<u>6.917 52</u>

<u>Utgifter</u>	
Förskott af 1/2% årlig balans	1.559 07
Operaskott	5.578 57
<u>Sum</u>	<u>6.917 52</u>

<u>Lisingerska Fonden</u>	
Grundfond	1.800
Förköp	2.577 11
<u>Sum</u>	<u>4.377 11</u>

<u>Kontra</u>	
Utestående lån	4.000
Kassabehållning	377 11
<u>Sum</u>	<u>4.377 11</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning	377 11
Räntor i Lån	340
<u>Sum</u>	<u>617 11</u>

<u>Utgifter</u>	
Förskott af 1/2% årlig balans	65 66
Operaskott	551 45
<u>Sum</u>	<u>617 11</u>

<u>Solmska Fonden</u>	
Grundfond	1.000
Förköp	13 74
<u>Sum</u>	<u>1.013 74</u>

<u>Kontra</u>	
Utestående lån	1.000
Kassabehållning	13 74
<u>Sum</u>	<u>1.013 74</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning fr 1906	13 74
Räntor	60
<u>Sum</u>	<u>73 74</u>

<u>Utgifter</u>	
Revisor åt stödare	50
Operaskott	23 74
<u>Sum</u>	<u>73 74</u>

<u>Kahrenska Donationen</u>	
Tillgångar	
Balans fr 1906	3865 92
Inkomster	
Räntor i Lån	180
<u>Sum</u>	<u>4.045 92</u>

<u>Utgifter</u>	
Förskott af 1/2% årlig balans	57 99
Till disposition	3.987 93
<u>Sum</u>	<u>4.045 92</u>

Svenska Donationer

Tillgångar

balans fr. 1906 18071

Inkomster

Käntr 8
Sum 18871

Till disposition

Sum 18871

G. Körnbäcks fond

Tillgångar

balans fr. 1906 33474

Inkomster

Käntr 20
Sum 33494

Till disposition

Sum 33494

Enskilda

trädgårds- & biskötsel fonden

Tillgångar

balans fr. 1906 Sum 121154

Utgifter

Anslag för tidv. Mänds landtbrukskol. 500

Anslag till kurs i biskötsel 300

Redkostnad för trädgårdsmästarene 41154
Sum 121154

St. B. borgs

Länns Undsättningsfond

Tillgångar

balans fr. 1906 Sum 1766276

Till disposition

Sum 1766276

Allmänna anslaget

Inkomster

Kassa behållning 3637

Statsanslaget 4000

Öfrufäls 10% af

Jordbruks anslaget 900

Kreaturkötselanslaget 300

Trädgårdsmästare anslaget 300

Häghus behållnings anslaget 900

Skötselanslaget 400 2800

Sum 683637

Utgifter

Skattearens aflönning 3800

Byggningskostnader 2500

Vidningar, tidkriften porto m. m. 53637

Sum 683637

Jordbruks anslaget

Inkomster

Kassa behållning fr. 1906 90473

Arbets statsanslag 9000

Sum 99473

Utgifter

Opferföer till allm. anslaget	900	
Halvra aflöningen för konsulenter	1750	
Hfl för red. fraktodlings. uttrak. lösn.	1200	
Reisekostnader	700	
Kostnader för ombudsamtet	600	
Bidrag till red. kap. prof. vings. staten	300	
Anslag till gillena	2500	7950
Till disposition		195473
	<u>Sum</u>	<u>991473</u>

Kreaturskövelsanslaget

<u>Inkomster</u>		
Neto statsanslag		3000
	<u>Sum</u>	<u>3000</u>

Utgifter

Kost för 1906		4626
Opferföer till allm. anslaget	300	
Halvra aflöningen för konsulenter	1750	
Aflöning för de ja	450	
Swaffgift till red. kreatursförädlingsfräm.	90	
Reisekostnader	300	
Divara	6374	295374
	<u>Sum</u>	<u>3000</u>

Trädgårdsvästaranslaget

<u>Inkomster</u>		
Kansaltshänning		13
Neto statsanslag		3000
	<u>Sum</u>	<u>3000 13</u>

Utgifter

Opferföer till allm. anslaget	300	
Aflöning åt	270003	
	<u>Sum</u>	<u>200003</u>

Skogshushållningsanslaget

<u>Inkomster</u>		
Neto statsanslag		9000
Brist till 1908		372659
	<u>Sum</u>	<u>1472659</u>

Utgifter

Brist från 1906		522659
Opferföer till allm. anslaget	900	
Skogsinstruktörens aflöning	2500	
Skogslitradets	1800	
Reisekostnader	1000	
Anslag till premier	500	
Ambansen m. m.	300	
Omkostnader för skogshutten i Kärögården	500	7500
	<u>Sum</u>	<u>1472659</u>

Lästapelsanslaget

<u>Inkomster</u>		
Statsanslag för 1906 och 1907		4000
	<u>Sum</u>	<u>4000</u>

Utgifter

Opferföer till allm. anslaget	400	
Till disposition	3600	
	<u>Sum</u>	<u>4000</u>

belopp.

Fällskapet's handarbetskolans mångåriga
föreståndarinna, fröken Tammela, har sagt
upp sig från sin befattning till den 1. Juni och
har Bestyrelsen beslutit anslå tjänsten ledig att
ansökas inom den 15. inkommande april; hvil-
ka åtgärder af plenum godkändes.

§ 4.

Af Bestyrelsen uppgjortt förslag till bud-
get för innevarande år godkändes oförändradt
och intogs här under signum
Stater.

§ 5.

Att hemmansegaren Wilho Lillberg i Laga,
som satt sin gård i mönstergilt skick och vid
1906 års landtbruksutställning i Kuopio deltagit
i täflan om hedersprisen för välskött jordbruk,
hvarvid honom tilldelats ett extra pris, utgaf Fäll-
skapet på Bestyrelsens förslag mindre silvermedalj
för landtmannaidoghet.

§ 6.

Med godkännande af Bestyrelsens, på grund
af därom inkomna och af vederbörliga intyg af-
följda ansökningar uppgjorda förslag angående
utdelande af belöningar för långvarig, trogen tjänst,
beriljade Fällskapet:

mindre silvermedalj

- 1) Stalkarlen Johan Fredrik Saari; Suonusjärvi.
- 2) D^e Gustav Kuusi; Suonusjärvi.
- 3) Inspektoren Pekka Wille Laitinen; Leppävirta.
- 4) Förra arbetsfogden Kustaa Kallenpoika Manek;
Janakkala
- 5) Snickaremästaren Erik Tanelinpoika Fluttu-
nen; Romants.
- 6) Drängen Karl Kustaa Remander; Wichtis.

mindre bronsmedalj

- 7) Spanmälsdrängen Karl Jaakonpoika Numminen;
Lomero.

- 8) Drängen Johan Alfred Telman; Ingå.
 9) Gårdsväkten Nils Dahlvik; H. förs.
 10) Drängen Matti Matinpöika Hirvi; Lockträ.
hederstecken i silver
 åt 11) Tjänarinnan Ida Maria Ljungberg; H. förs
 12) Tjänarinnan Mathilda Kristina Blomberg; H. förs
 13) Tjänarinnan Ida Wilhelmina Reinberg; H. förs
 14) Tjänarinnan Anna Adelaïd Salminen; Hattula.
 15) Gårdskarshustrun Maria Mathilda Dahlvik; H. förs
 16) Tjänarinnan Amanda Maria Lindholm; H. förs
 17) Tjänarinnan Maria Lovisa Immonen; Leppävirtä.
 18) Tjänarinnan Bertha Fredrika Vahl.
 19) Tjänarinnan Hilda Josefina Lindström.
 20) Tjänarinnan Maria Matintytär Puhakka; F.hamn.
inskriftion ä värdeföremål åt
 21) Tjänarinnan Alma Amalia Eskolin; Uleåborg.
 § 7.

Förmedels balloting, därvid endast hvita kular förekommo i hvit urna och svarta kular i svart urna invaldes tju medlemmar i Hushållnings-sällskapet följande vid senaste plenum där-tju föreslagna personer:

- ✓ Veterinären Leo Fabritius; Åbo
- ✓ Landthushållaren Albin Erikson-Mathas; Rautakär
- ✓ Ingeniören friherre Edvard Cedercreutz; H. förs
- ✓ Redaktör Oskar Holmström; Åbo.
- ✓ Senatskopiisten Alfons Jusélius; H. förs
- ✓ Landthushållaren Johannes Sundell; Pargas.
- ✓ Godsägaren Axel Spoo; Kyrkslätt samt
- ✓ Landsekreteraren Richard Wigren; Åbo.

§ 8.

Tju nya ledamöter föreslagos:

- ✓ Häradshöfding P. H. Montin; Tammenlar
- ✓ " Albert Luoma; Loinijoki
- ✓ Fullförvattaren Oskar Gräsbeck; Åbo
- ✓ Godsägaren August Laurell; Lampsis
- ✓ Vicehäradshöfding Axel af Forselles; H. förs

- ✓ Vicehäradshöfding Marik Flensburg; H. förs
- ✓ " Karl Fredrik Anderson; H. förs
- ✓ Kammarförvanden Paul Rasten; "
- ✓ Medicinlicentiaten Gunnar Sältin; Åbo
- ✓ Direktören Axel Allén; Åbo och
- ✓ Frv Assessorkan Anna Jusélius; Åbo.

§ 9.

Att justera protokollet utsågos på ord-förändens förslag greffe Aug. Cron Armfelt, re-daktör Ernst von Wendt och assessor F. Edv. Steu-vik.

Justerat:
 myson Amman

In fidem:
 Ernst von Wendt

F. Edv. Steuvik. Ernst von Wendt

År 1907 den 27 maj
 sammanträdde Kejsertliga
 Finska Hushållningsäll-
 skapet till ordinarie vår-
 plenum och tillstädeskom-
 mo därvid sällskapets
 ordförande, godsegaren, fri-
 herre Viktor Magnus von
 Born, ledamöterna i säll-
 skapets bestyrelse, godse-
 garene herrar Arthur Allen,
 J. F. Backström, supplean-
 ter i bestyrelsen herr M.
 L. Nieminen, ledamöter-
 na i sällskapets delegation
 kaptenen Alfred Uggla,
 landskamreraren, kollegi-
 assessorn F. Edv. Stenvik,
 fabriksören C. G. Jönsson,
 handlanden C. G. Wahl-
 ström, trädgårdsmästaren
 O. R. Gauffin, redaktören
 J. Fr. Hagfors, bankdirek-
 tören Leon. Gestrin, kom-
 munalrådet G. Hoffstedt,
 domkapitelsnotarien, ma-
 gister J. A. Malmgren och
 bankdirektören Axel Ce-
 der, ledamöterna i Sällska-
 pet, politiebergmästaren
 Reinhold von Willebrand,
 godsegaren Alarik Rosen-
 berg, godsegaren vicehä-
 radshöfding Edv. Heden-
 berg, medicine licentiaten
 Lars Ringbom, instruktö-
 ren Johannes Sundell, säll-
 skapets kamrerare, fri-

herre Uno von Troil af
vensom undertecknad sek-
reterare.

§ 1.

Da några skrivelser från Kejsarliga
Senaten sedan senaste plenum icke inkom-
mit till sällskapet, föredrogs följande se-
dan nämnda tillfälle från Landtbrukssty-
relsen ankomna skrivelser:

N: 791 af den 15 april hoarmed Landt-
bruksstyrelsen insänder bestyrkt afskrift
af Jordbruksexpeditionens i Kejsarliga Se-
naten skrivelser till Landtbruksstyrelsen
af den 4 i samma månad angående stats-
bidrag för Ahemanska landtmanna- och
husmodersskolan i Messuby.

Ur denna Jordbruksexpeditionens skrif-
velse framgår att Kejsarliga Senaten på af be-
styrelsen för sällskapet gjord anhållan bevil-
jat sällskapet för underhållet af förenäm-
da skola ett årligt anslag om 4000:- mark
för en tid af tre år, räknade från den
1. nov. 1906 med vilkor att elevantalet vid
skolans landtmannaafdelning icke understi-
ger 12, att skolan står under Landtbruks-
styrelsens insende samt att valet af agro-
nomisk lärare bör underställas Landtbruks-
styrelsens godkännande.

Sekreteraren upplyste härefter att sko-
lan icke under vintern varit i gång, eme-
dan nödiga byggnadsarbeten för elevernas
emottagande icke hunnit utföras, hvarför
något anslag ännu icke lyftats.

N: 789 af den 15 april, uti hvilket sän-
des styrkt afskrift af Jordbruksexpeditionens
i Kejsarliga Senaten skrivelser till Landtbruks-
styrelsen af den 4 april angående statsbi-
drag till Wrothalla skola i Kimito, och fram-

gick ur berörda Jordbruksexpeditionens skrif-
velse att Kejsarliga Senaten funnit godt be-
vilja Kimito ungdomsförening, för inrättande
af Wrothalla skola för småbruk och egna hem
ett anslag af 3000:- mark i ett för allt samt
för skolans underhåll ett årligt bidrag af
6000:- mark under en tid af tre år, räknadt
från den 1. november 1906 under samma
vilkor som för Ahemanska skolans åtnjutande
af anslag stipulerats, hvarförutom bestämts
att Hushållnings-sällskapet eger utföra när-
maste insende öfver skolan samt att skolans
föreståndare åligger att under sommaren i
skolans närmaste omnejd fongera som wan-
derlehrer.

Ofransagda anslag hade redan utrekvi-
rerats till Kimito ungdomsförening.

N: 948 af den 3 innevarande maj, ur
hvilken framgick att Kejsarliga Senaten för
närvarande icke funnit skäl bifalla till be-
styrelsens anhållan om ett årligt anslag, stort
4000:- mark, för aflönande af en instruktör
i byggnadsarbeten, bekostande af dennes resor
och bestridande af kostnaderna för öfriga åtgärder,
afsedda att på landsbygden åstadkom-
ma ett lämpligare och billigare byggnadsätt.

N: 1020 af den 10 maj, uti denna skrif-
velse meddelas att anslaget för fiskerinarin-
gens befrämjande från och med innevarande
år ökat från 30000:- till 100000:- mark, af hvil-
ket belopp 50000:- mark kunna tilldelas landt-
bruks- och hushållnings-sällskapen för att af
dessa användas för sagda ändamål enligt af
K. Senaten fastställt program, enligt hvil-
ket särskilda i skrivelser uppräknade åtgärder
borde vidtagas, hvarjemte bestyrelsen
uppmanas att inom Juli månad inkomma
med ansökan om anslag och förslag till

arbetsprogram.

N° 1040 af den 10. maj, med hvilket följde styrkt afskrift af Jordbruks Expeditionens i Kejserliga Senaten skrifvelse af den 27 sistlidne april till Landbrukstyrelsen angående statsbidrag för Hushållningssällskapet till boskapskötselns och mejerihandteringens befrämjande. Enligt Kejserliga Senatens beslut hade sällskapet på bestyrelsens framställning tillagts ett tiuskottsandelag om 2,500: mark för innevarande och nästkommande år.

N° 1029 af den 17 innevarande maj, hvori Landbrukstyrelsen på bestyrelsens därom gjorda hemställan funnit gode godkänna herr Hugo Dahl som agronomisk lärare vid Wretkalla skola för småbruk och egna hem för läsåret 1. november 1906 - 1 maj 1907.

De föredragna skrifvelserna förvaldes icke några uttalanden från Sällskapets sida.

§ 2.

Föredrogs ett af Industristyrelsen afslästat cirkulär, uti hvilket lämnas särskilda instruktioner för ifyllande af de statistiska tabellerna, hvilka afgifvas rörande slöjdske-lornas verksamhet, utan att häraf uttalande af sällskapet påkallades.

§ 3.

Af revisionskommissionen afgifven berättelse, som här intogs under signum

Revisionsberättelse

föredrogs, hvorefter närvarande ledamöter i Sällskapets bestyrelse samt sällskapets tjänstemän uttogs, och meddelades därpå bestyrelsen och tjänstemännen vid inkallandet full och tacksam discharge för 1906 års förvaltning.

§ 4.

Med anledning af ett till Hushållningssällskapet

Revisionsberättelse.

Vid K. F. Hushållningssällskapets plenum utsedde att såsom ledamöter i Revisionskommissionen öfnska Sällskapets räkenskaper och verksamhet för år 1906 få vi efter att idag hafva slutfört nämnda uppdrag om förloppet däraf till Sällskapet afgifva:

att Sällskapets räkenskaper äro förda med synnerlig omsorg och noggrannhet;

att vi vid genomgåendet af i Sällskapets ego befintliga läns handlingar och öfriga värdepapper funnit de i böckerna upptagna värden samt de för länen ställda säkerheterna enligt vår uppfattning fullt tillräckliga;

att Sällskapets angelägenheter handhafs med sakkämedom och omtanke;

hvarför vi med sann tillfredsställelse få hos Sällskapet föreslå såväl Bestyrelsen som Sällskapets tjänstemän till erhållande af full och tacksam ansvarsfrihet för om ifrågavarande redogörelseår. Åbo den 7 april 1907.

Revisionskommissionen:

Leif Johansson, G. Hoffmann, C. F. Junnelius, Edv. Stenwik.

Hushållningssällskapet uppgjort och godkänt stadgar för ett Centralförbund omfattande förenämnda sällskap äfvensom andra på landet hushållningens olika specialgebit värkande sällskap och föreningar och Bestyrelsen genomgått dessa stadgar, har Bestyrelsen anmält att K. Finska Hushållningssällskapet

sällskapet anlände telegram från Christiania, lydande: "Kejsarliga Landtbrukshushållningssällskapet, Abs. Inbjudelse till landbruksmötet beslutet. Norges Vel", föreslog Bestyrelsen att Sällskapet, i hvilket det jämlikt § 13 af sällskapets stadgar ankommer att utse personer att representera sällskapet vid utställningar, till hvilka det erhållit inbjudan, att Sällskapet ville emottaga kallelsen och till sin representant vid landbruksmötet i Christiania utse sin ordförande baron von Born.

Sedan ordföranden på framhållna skäl förklarar sig icke kunna för denna gång emottaga uppdraget och till sällskapets representant föreslagit sekreteraren Reuters, blef denne af sällskapet här till utsedd.

Bestyrelsen hemställde hos sällskapet om aflåtande af en tackbrevskrifvelse till sällskapets mångåriga föreståndarinnor för dess handarbetsskola, fröken Mathilda Gamnrelander, för den osparade möda, sälsynliga pligttrogenhet och samvetsgrannhet, hvormed hos sköte sin ansvarsfulla befattning, samt för de utmärkta resultat hon med sin gedigna undervisning ernått, hvartill sällskapet enhälligt biföll.

§ 5.

Till plenum lämnades följande meddelanden:

Sedan det senast afhållna I mötet med delegerade för landets landbruks- och hushållningssällskap uppgjort och godkänt stadgar för ett Centralförbund omfattande förenämnda sällskap afvensom andra på landets hushållningens olika specialgebit verkande sällskap och föreningar och Bestyrelsen genomgått dessa stadgar, har Bestyrelsen anmält att K. Fincka Hushållningssällskapet

i Sällskapets bestyrelse samt sällskapets tjänstemän uttogo, och meddelades därpå bestyrelsen och tjänstemännen vid inkallandet full och tacksam discharge för 1906 års förvaltning.

§ 4.

Med anledning af ett till Hushållnings-

ingår såsom medlem i sagda förbund, hvil-
ket vid möte instundande oktober månad
kommer att konstituera sig.

Bestyrelsen har beslutat att två Tänd-
styrelsen öfversända och förorda en af
direktionen för Letala handarbetskola in-
gifven anhängan om förlängt statsanslag.

Föreningen "De Ungas Vänner" i Hütis,
hvilken förening beslutit upparbeta intresset
och hägen för trädgårdsodling har på därom
ingifven ansökan ur Sällskapets Buskilda
Trädgårds- och Biskötsel-fond erhållit ett un-
derstöd om 70. mark, mot vilkor att afgifva
berättelse öfver föreningens värksamhet i före-
nämndt afseende.

Från Finlands Utsädesförening har
Bestyrelsen inköpt 100 ex af enhvar af bro-
skyrerna: "Finlands utsädesförenings ända-
mål, organisation och framtid", "Utsädet, dess
egenskaper och bedömande" samt "Om små-
brukarens profning af utsädet's groningsfö-
rmåga", af hvilka tre broskyrer ett antal
tillräckligt hvarje landtmannagille gratis
och i öfrigt af Sällskapets funktionärer hål-
las till salu.

Sällskapets landtbrukskonsulent, agro-
nomen R. Bremer, har på Bestyrelsens för-
ordnande öfvervarat Landtbruketjänsteman-
naföreningens möte i Helsingfors den 6. sist-
vikne april, hvarvid diskuterades frågan
om förhållandet mellan fackföreningarnes
konsulent- och instruktörsvärksamhet å ena
sidan och landtbrakesällskapens funktionä-
rens arbete på samma område å andra
sidan.

Vid de af Kimito landtmannagille
anordnade två landtmannadagarna i Vestans-
fjärd och Dragsfjärd hafva Sällskapets skogs-

konsulent, jordbraks- och kreaturskötarekon-
sulent och rotfruktsodlingsinstruktör hållit
föredrag i sina resp. fackämnen.

I Pargas har Bestyrelsen anordnat
landtmannadagar, hvilka afhöllas den 2 och
3 sistlidna april och där förutom öfver näm-
da funktionärer äfven en af Sällskapets träd-
gårdsmästare bidrog med föredrag.

Sedan Landtbrukstyrelsen anmält att
Jordbruksexpeditionen bifallit två Kimito
ungdomsförenings genom Hushållningsäll-
skapet insända anhängan om anslag till or-
ganisation och underhåll af Wrethalla skola
för småbruk och egna hem sålunda att
för organisationskostnadernas bestridande be-
viljats ett anslag om 3000. mark i ett för
allt och för underhållet af skolan 6000. mark
årligen i tre års tid räknadt från den 1.
november 1906, på vilkor att skolan står un-
der Hushållningsällskapets närmaste och Landt-
brukstyrelsens öfverinseende; att berättelse öfver
skolans värksamhet årligen inlämnas till
Landtbrukstyrelsens godkännande samt att
skolans föreståndare åligger att under som-
maren i skolans närmaste omnäjd fungera
såsom "wanderleker" har Bestyrelsen ut-
rekvirerat förbemälda anslag att utbetalas
till Kimito Ungdomsförening samt hemställt
om att Landtbrukstyrelsen måtte godkänna
herr Hugo Dahl såsom skolans agronomiska
lärare under det redan tilländagångna läse-
året, hvartill äfven bifallits.

Till underhåll af Hushållningsällska-
pets skemanska landtmanna- och husmoders-
skola i Messby har sällskapet erhållit ett
årligt bidrag om 4000. mark att utgå från
den 1. november 1906 i tre års tid.

Vid föresagda skola pågå för närva-

rande en massa ombyggnader och ändringar samt en del nybyggnader, hvilka arbeten utföras efter arkitekten Alex. Nyströms anvisningar.

Nytt program för undervisningen i skolan äfvensom nya stadgar för densamma äro för närvarande under utarbetande.

Tju skogsinstruktör vid Hushållnings-sällskapet från den 1. instundande juni har Bestyrelsen bland fem sökande antagit skogsvaktaren Erik Olsson från Lapträsk.

Till föreståndarinnan för Sällskapets handarbetskola i stället för fröken M. Tammlander, som efter 33 $\frac{1}{2}$ års samvetsgrannpligttrögen och framgångsrik verksamhet nu lämnar skolan, har Bestyrelsen bland 8 sökande artagit fröken Helena Branders från Kotka.

Bestyrelsen har utloftat åt Finlands Utsädesförening ett bidrag om högst 150. ank till bestridande af kostnaderna för aflönande af en assistent för granskning af försöksfält samt för undersökningar och uträkningar af försöksresultaten. Sadga förening har nämligen i samarbete med resp. landtbruks- och hushållnings-sällskap anordnat en massa såväl försöksfält som demonstrationsfält, och har Bestyrelsen gått i författning om att sådana utförts å Skrobböle i Pargas, å Gundby i Kimito och å Flaga i Saltvik.

Från Utställningskomitén för Kuopio landtbruksutställning 1906 har Bestyrelsen inköpt 400 ex. af skriften: "Hvilka arbetsredskap och maskiner skall småbrukaren skaffa sig för sitt jordbruk" samt 25 ex. af broschyren: "Berättelse öfver mejerimaskinernas och arbetsredskapens afprofning" och hafva samtliga giller gratis erhållit ett

antal ex. af sagda skrifter, hvilka äfven tillhandahållas genom Sällskapets funktis, närmast till billigt pris.

Da den tidsperiod, för hvilken statsanslag beviljats Hushållnings-sällskapets kemiska- och frökontrollstation, utgår med innervarande år, har Bestyrelsen ingått med hemstämman om dess beviljande för fem år framåt. Officielt svar har härå ännu icke ingått, men torde ansökan enligt tillämpningsnotisen beviljats.

Hushållnings-sällskapet har från Jordbruks-expeditionen i Kejsarliga Senaten erhållit grafiska kartor utvisande skördeförhållandena beträffande råg, hafre, potätes och hövärtens i Finland år 1906.

Sällskapets skogskonsulent C. A. Broberg har den 1 maj afgått från Sällskapets tjänst för att tillträda privatbefattning. Den 1. juli afgå äfven på egen begäran lärarinnan i väfnad fröken Piiri Waldstedt och lärarinnan i klädsömmand fröken Anna Mesterton.

Från Direktionen för Moskoffiska praktiska akademien för handelsvetenskap har Bestyrelsen emottagit en skrifvelse med anhållan om afgiftsfritt tillträde till Sällskapets lokaler och museum samt om anskaffande af en förare, som kunde meddela sig med ekumenterna och har Bestyrelsen bifallit till den gjorda anhållan.

Ett nytt landtmannagille har bildat sig i Brändö och underordnat sig Hushållnings-sällskapet.

Bondesonen J. Halletén från Kimito, arbetsledaren Frans Wallinheimo från Mariehamn och arbetsledaren Walfrid Juslin från Orbo hafva ur Thulinska fonden erhållit

stipendier för studerande af rotfraktsodling och rationellt jordbruk i öfrigt i södra Sverige.

Trädgårdsmästarene Englund, Jansson och Lindholm hafva i början af denna månad påbörjat sina förrättningar, hvilkas antal utgör 80, för våren, hvilka räcka till slutet af juni, och försiggå i Pargas, Nagu, Korpo, St. Karins, T. niö, Houtokär, Kimito, Oragsfjärd, Jomala, Saltvik, Vårdö, Föglö, Sand, Hammarland, Finström och Eckerö kommuner.

Bestyrelsen har rekvirerat 300 ex af den svenska översättningen af broschyren "Harvennushakkaukiista ja niiden taloudellista merkityksestä."

Tju sammtliga landtmannagillen har Bestyrelsen utsändt några af Finska Sparbanksdelegationen tillställda exemplar af N: 2. af tidskriften "Sparbanken", i hvilken N: ingår en artikel "Sparbankerna och småbrukarene" med anhängan att sagda artikel må upptagas till diskussion vid gillens möten och tjåna till initiativ för möjliga åtgärder.

Den vid plenum i november sistlidet är af Sällskapet beslutna almanacksafhandlingen om fiskodling har författats af forstmästare Bernh. Ericson och skall sedan den numera granskats af Bestyrelsen öfversändas till Universitetet.

Sedan Bestyrelsen anhållit om 2000: mark till understödande af kontrollföreningar, 1000: mark till anordnande af kurser för utbildande af kontrollassistenter samt 4000: mark till fullföljande af öfriga kreatarsafveln och boskapskötselns befrämjande systemål, såsom understödande

de af tjurföreningar, anordnande af pris täflingar, utställningar m. m. har Jordbraks expeditionen beviljat Hushållnings-sällskapet ett tius-kottsanslag om 2500: mark för innevarande och nästkommande år.

Däremot har Kejsarliga Senaten emär för ändamålet disponibla medel ej finnas, rike funnit skäl för närvarande bifalla till Bestyrelsens anhållan om ett 4000: markanslag för aflönande af en instruktör i byggnadsarbeten och bekostande af dennas resor och öfriga åtgärder afsedda att på landsbygden åstadkomma ett lämpligare och billigare byggnadsäte.

Landbruksbestyrelsen har hos Bestyrelsen anmält att Jordbraks expeditionen meddelat att anslaget för fiskerinäringens befrämjande från och med innevarande år ökat från 30.000: till 100.000: mark, af hvilket sistnämnda belopp ända till 50.000: mark kunna tilldelas landbruks- och hushållnings-sällskap för att af dessa användas för sagda ändamål enligt af Kejsarliga Senaten fastställt program och under fiskerinspektörens tillsyn, hvarjämte Bestyrelsen uppmanas att inom utgången af juli månad till Landbruksstyrelsen insända erforderlig ansökan jämte förslag till det program sällskapet ämnar följa.

För att tillsammans med Bestyrelsen uppgöra detta förslag har densamma beslutat anmoda landtmannagillena att ett-hvart utse en med fiskeriförhållandena förtrogen person.

Att följande landtmannagillen har Bestyrelsen utlofvat ett anslag till nedanupptaget belopp, nämligen:

åt Pargas landtmannagille 400: mark
 " Naga 350:- "
 " Korpo 400:- "
 " Houtskär 225:- "
 " Brändö 300:- "
 " Ålands landtmannaförening 1.425:- ,, medan
 för Kimito landtmannagilles räkning re-
 serverats 600: mark, beroende därpå att
 sagda gille icke ännu inkommit med nå-
 got arbetsprogram.

Bestyrelsen har beslutat till veder-
 börande ort insända och tillstyrka en af
 föreningen "Trädgårdsodlingens Vänner" in-
 sänd underdänig anhållan om aflyftande
 af tullen å driftbänksglas.

De lämnade meddelandena föran-
 ledde icke till några uttalanden från
 sällskapets sida.

§ 6.

Sällskapet tilldelade på anhållan af
 kyrkorådet i Korvia och efter Bestyrelsens
 tillstyrkan sin mindre silvermedalj för
 medborgerlig förtjänst åt kyrkovården i
 sagda socken, Juhon Hormaluoma, som i
 30 års tid skött föresagda befattning.

§ 7.

På grund af därom inkomna ansök-
 ningar och efter granskande af dem åtföl-
 jande intyg hade Bestyrelsen till erhallan-
 de af belöningar för langvarig trogen tjänst
 föreslagit särskilda personer, och beslut säll-
 skapets med godkännande af förslaget att
 tilldela sin

a) mindre silvermedalj

åt 1) Fabriksarbetaren Henrik Blomqvist för 36 års tjänst
 2) 0: Johan Borgar för 29 års 0:
 3) 0: Johan Gref för 27 års 0:
 4) 0: Johan Hakala för 31 års 0:

5) Fabriksarbetaren Matts Hakala för 31 års tjänst;
 6) 0: Jakob Hakala för 31 års 0:
 7) 0: Karl Alexander Hammarström för 27 års 0:
 8) 0: Johan Fredrik Kuhlberg för 27 års 0:
 9) 0: Johan Nestor Nieminen för 25 års 0:
 10) 0: Herman Smalars för 28 års 0:
 11) 0: Matts Stenman för 33 års 0:
 12) 0: Johan Erik Mattsson Gladen för 28 års 0:
 13) 0: Johan Erik Irefvar för 28 års 0:
 14) 0: Jakob Wallenberg för 33 års 0:
 15) 0: Matts Raaf för 42 års tjänst;

dessa 15 arbetare vid Wasa Bomullsmanu-
 faktur aktiefbolag;

16) inspektoren Karl Fredrik Lindfors för 22 års
 tjänst vid firman Schildt & Hallberg till-
 höriga oljeslageri i Dickarsby;
 17) brandmästaren Johan Henrik Hänninen för
 30 årig tjänst i nämnda egenskap i Jordavala stad;
 18) magasinsskarlen Johan Viktor Jobiasson för 30 årig
 tjänst hos firman P. Lidarow i Helsingfors;
 19) magasinförvattaren Jakob Simonsson Nyman
 för 11 års tjänst hos Wasa ångskivans aktiefbolag;
 20) drängfogden Gabriel Antinpoika Gynther
 för 23 års tjänst hos godsägaren Wich. Brei-
 tenstein å Kiiskilä gård i Wiborgs socken;
 21) råttaren Anders Edvard Dahlqvist för 20
 års tjänst å Prästkulla gård i Tenala socken;
 22) drängfogden Karl August Ljöholm för 20
 årig tjänst å Linnorby under Prästkulla
 gård i Tenala socken;
 23) drängfogden Otto Wilhelm Rehn för 20
 års tjänst å Jordansby under Prästkulla
 gård i Tenala socken;
 24) smickaren Henrik Herman Haapasalo för
 22 års tjänst;
 25) smeden Antti Juhon Wirtakoski för 22 års tjänst;
 26) Mjöltnaren Robert Kanerwikko för 28 års
 tjänst; dessa tre å Tuorla gård i Pikkis socken.

b) mindre bronsmedalj

- åt 1) förre drängen Johan Pekkanen för 23 årig tjänst hos kommunalrådet Carl Alfthan och dennes son agronomen Alex. Alfthan i Antis gård i Wiborgs landsförsamling.
- 2) fabriksarbetaren Tisakki Matinpöika Koivola för 18 års tjänst
- 3) ♂ Taavi Tuominen för 18 1/2 års ♂
- 4) ♂ Topias Antinpöika Klippula för 18 års ♂
- 5) ♂ Tobias Karppinen för i det närmaste 20 års ♂
- 6) ♂ Herman Salomoninpöika Palo för 20 års ♂
- 7) ♂ Johannes Hermaninpöike Ahvenmäki för 19 års ♂
- 8) ♂ Viktor Jukonpöika Leppälä för 15 års ♂ och
- 9) ♂ Taavetti Tisakinpöika Konka för 15 års tjänst; dessa 8 sistnämnda i Werla träsliperi;
- 10) drängen Matti Oksanen för 10 1/2 års tjänst hos prästen J. Fr. Silvander i Nastola prästgård;
- 11) arbetsledaren Kalle Erikinpöika Lehto för 14 årig tjänst hos länsman Hugo Palmroth i Jämsä;
- 12) arbetaren Johan Livenius för 18 års tjänst och
- 13) ♂ Johan Alfred Strang för 10 års tjänst vid firman Schildt & Hallberg tillhöriga oljeslageriet i Dickarsby;
- 14) brandvakten Mikko Rätty för 28 1/2 års tjänst;
- 15) ♂ Lino Purolainen för 19 1/2 års tjänst och
- 16) ♂ Juho Nurmi för 12 års tjänst; alla dessa tre i Jordeväls stad;
- 17) drängen Paavila Michaelinpöika Punskainen för 18 1/2 års tjänst hos bonden Dimitrij Jyrkomin i Ilomants.

c) hederstecken i silver

- åt 1) Tjänarinnan Olga Maria Mikkonen för 10 årstjänst hos Fru Sofia Rothman och hennes dotter samt den förstnämndes två systrar, hvilka alla tillsammans bildat en familj med gemensamt hushåll.
- 2) Tjänarinnan Rufrosiina Taavetintytär Forsell för 10 årig tjänst och
- 3) dejan Emma Ulrika Taavetintytär Halla

för likaledes 10 årig tjänst; båda dessa hos bonden Viktori Tattala i Heinijärvi by af Tavastkyön socken;

- 4) Tjänarinnan Fredrika Fredrikintytär Perälä för 10 års tjänst hos bonden Kaarl Leppämäki i Kumila by af Pajtes socken.
- 5) Fabriksarbeterskan Anna Arvintytär Floman för 19 1/2 års tjänst vid Werla träsliperi.
- 6) Tjänarinnan Riitta Stiina Tahvontytär Saastamoinen för 21 1/2 års tjänst hos handlanden Mr. Hämäläinen i Kurmes;
- 7) Fabriksarbeterskan Justina Anttila för 27 års tjänst;
- 8) ♂ Maria Anttila för 28 års ♂
- 9) ♂ Eva Back för 27 års ♂
- 10) ♂ Sofia Backman för 43 års ♂
- 11) ♂ Maria Beijar för 27 års ♂
- 12) ♂ Anna Brita Bravenholm för 38 års ♂
- 13) ♂ Sanna Grundfelt för 33 års ♂
- 14) ♂ Hedvig Lovina Hakala för 33 års ♂
- 15) ♂ Anna Sofia Harju för 27 års ♂
- 16) ♂ Anna Lanna Harju för 25 års ♂
- 17) ♂ Maria Greta Hoppa för 27 års ♂
- 18) ♂ Emilia Kalander för 45 års ♂
- 19) ♂ Justina Kivisto för 46 års ♂
- 20) ♂ Liza Knopp för 29 års ♂
- 21) ♂ Karolina Lager för 40 års ♂
- 22) ♂ Ulrika Kristina Norrgård för 48 års ♂
- 23) ♂ Ulrika Nyman för 38 års ♂
- 24) ♂ Maria Nygård för 33 års ♂
- 25) ♂ Anna Maria Pietikäinen för 26 års ♂
- 26) ♂ Maria Rudnäs för 40 års ♂
- 27) ♂ Fredrika Stenman för 27 års ♂
- 28) ♂ Ulrika Wicks för 32 års ♂
- 29) ♂ Maria Mathilda Wiklund för 25 års ♂
- 30) ♂ Ulrika Åhräväinen för 25 års ♂; alla dessa 24 arbeterskor vid Wasa Pappersmanufaktur Aktiebolag;
- 31) Tjänarinnan Johanna Olivia Hagberg för 30 årig

- tjänst hos fröken Lydia Florin i Helsingfors;
- 32) Tjänarinnan Anna Elisabet Korhonen för 10 årig tjänst
hos kapten W. Ranken i Helsingfors;
- 33) ö^{st} Amanda Kristina Rosenblad för 10 årig tjänst
hos fru Hedvig Berndtson i Helsingfors;
- 34) ö^{st} enkan Anna Lisa Lauki för 19 års tjänst hos
Fruntimmersföreningen i Åbo.
- 35) Huskällerskan Sofia Wilhelmina Nyström för
18 års tjänst hos direktör Hugo Lilje-
arm i Wasa;
- 36) Tjänarinnan Helena Kaarlentytar Gynther
för 20 årig tjänst hos godsägaren
Wick. Breitenstein i Hiiskilä egendom
i Wiborgs socken;
- 37) Tjänarinnan Sofia Kleinänen för 14 års tjänst
hos apotekaren Arthur Lindholm i
Bostad ? Mutby gård i Helsing socken.
§ 8.

Förmedels balloting, hvarvid endast
hvita kular funnos inlagda i hvit urna
och svarta kular i svart urna invaldes till
ledamöter i sällskapet följande vid senaste
plenium därtill föreslagna personer, nämligen
häradshöfdingen B. W. Montin, Tammele
" Albert Luoma, Loimijoki,
tullförvaltaren Oskar Gräsback, Åbo.
godsegaren August Laurell, Laupis.
vicehäradshöfding Axel af Forselles, Helsingfors,
" Erik Hernberg, "
" Karl Fredrik Anderson, "
kammarförvaldare Paul Rosen, "
medicinelicentiaten Gunnar Pärtin, Åbo.
direktör Axel Aldén, "
fru assessorskan Anna Jusélius, "
§ 9.

Till nya ledamöter föreslogas:
handlanden J. G. Lundén, Åbo.
" Karl Blomberg, "

bankdirektören Georg Wentzel, Åbo.
kamreraren Oskar Serenius, "
hemmansegaren Wilhelm Granroth, Jakobstad.
§ 10.

Allt justera protokollet utiagos på
ordförandens förslag borgmästaren Rein-
hold von Willebrand, kaptenen Alfred
Uggla och bankdirektören Axel Ceder.

In fidem:
Axel Ceder

Antagandet till justering den 20. januari
1909.

Justerat den 23. januari 1909.
Axel Ceder Reinhold Willebrand

A. Uggla

År 1907 den 8. novem-
 ber sammanträdde Kej-
 serliga Finska Huskäl-
 ningssällskapet till or-
 dinarie årsmöte i säll-
 skapets sessionsal i Åbo-
 stad och tillstådeskommu-
 härvid sällskapets ord-
 förande, friherre ^{godsegerare} V. M.
 von Born, dess viceordför-
 rande, hofrättsrådet Au-
 gust Juselius, ledamö-
 terna i sällskapets besty-
 relse, godsegarerne Arthur
 Allén och J. F. Backström,
 suppleanterna i bestyrel-
 sen, läneveterinären S.
 Fabritius och stadsläkaren,
 medicine- och kirurgiedok-
 tor Axel R. Spoo, leda-
 möterna i Sällskapets
 delegation, bankdirektö-
 rerne Axel Ceder, Leon.
 Gestrin och C. G. Wär-
 ström, greve Aug. Cron
 Armfelt, trädgårdsmä-
 staren O. R. Gauffin, lands-
 kamreraren, kollegiasse-
 sorn F. Edv. Stenwik, kom-
 munalrådet G. Hoffstedt,
 kaptenen A. Uggla och
 rektorn Konrad Ahlman,
 sällskapets kamrerare,
 friherre Uno von Troil,
 ledamöterna i sällskapet,
 godsägarene Alarik Ro-
 senberg och vicehärad-
 höfding Edvard Hedén.

berg, pastorn G. Helin, redaktören Ernst von Wendt, konsulenten Ruben Bremer, landthushållaren Alb. Wiks, son-Mathas, borgmästaren Reinhold von Willebrand, veterinären K. A. Nyberg äfvensom undertecknad sekreterare.

§ 1.

Då inga skrivelser från Kejsarliga Senatens sedan senaste plenum ankommit till Sällskapet föredrogs omedelbart följande från Landtbrukstyrelsen ankomna skrivelser.

N: 1219 af den 28. ^{sittlidne} maj, däruti Landtbrukstyrelsen bestyrelsen till kännedom och efterrättelse anmäler att, enär de hittills vidtagna åtgärderna för bekämpande af krusbärsmyöddaggen icke visat sig nog effektiva, Kejsarliga Senaten, sedan Landtbrukstyrelsen framställt förslag till särskilda åtgärder i saken, anbefallt Landtbrukstyrelsen att, bland annat, uppmana vederbörande hushållnings- och landtbrukssällskap att genom sina trädgårdsinstruktörer eller andra för ändamålet antagna personer nogt undersöka trädgårdar och plantskolor, samt, då i dessa förekommer omnämnda sjukdom, förmå resp. ägare af besträffade buskar att under trädgårdsinstruktörens eller annan sakkunnig persons ledning och uppsigt ofördröjligen uppspycka och uppbränna dylika buskar. Tillika meddelar Landtbrukstyrelsen att ur anslaget för åtgärders vidtagande till bekämpande af oftänämnda sjukdom till bestyrelsens förfogande ställts ett belopp om högst 300: mark att användas under innevarande år till ersättande af instruktörens eller annan för ändamålet an-

tagen persons resekostnader, medan anslaget ej må användas till ersättande af förstörda buskar.

Med anledning af denna skrivelser hade trädgårdsinstruktörerna beordrats att besöka särskilda trädgårdar såväl på dörum ingifven rekvisition som äfven eljes och hade kostnaderna härför påförts ofoansagda anslag.

Cirkulär N: 1584 af den 6. ^{sittlidne} augusti, hvaruti uti bestyrelsen, med anledning därpå att fullmäktige för landtbruks- och hushållnings-sällskapens 5te ombudsmannamöte hos Landtbrukstyrelsen anhållit om åtgärd därhän att de meteorologiska observationer, som i landet företagas, blefve mer effektiva och allmänna, re bekanta, uppmanas 1°, att vid lägliga tillfällen genom föredrag bland allmänheten sprida kunskap om meteorologins grunder och de meteorologiska observationernas betydelse samt söka hos den jordbrukande befolkningen väcka intresse för dylika observationer. 2°, i händelse bestyrelsen anser skäl föreligga, för meteorologiska centralstationen i Helsingfors föreslå lämpliga observationsorter och personer för observationernas utförande, hvarutöver meddelas att berörda centralstation från början af innevarande år bezynt såsom bilaga till Finlands Allmänna Tidning publicera månadsöfversigter öfver väderleksförhållandena i Finland.

Bestyrelsen hade i anledning af detta cirkulär anmodat Sällskapets konsulent att under sina föredrag beröra de meteorologiska spörsmålen, hvarjämte för meteorologiska centralstationen föreslagits att observationer måtte anställas i Peksala jordbruksskola i Angelnemi, Waethava skola för småbruk och egna hem i Kimito, Piiskala folkskola i Pargas, Sjäklö hospital i Nagu och Flaga

jordbruksskolor i ^{Finland} ~~Finland~~ ^{Häri ut-}
 N: 1802 af den 13de ^{september} ~~september~~. Häri ut-
 kännagifves att Kejsarliga Senaten icke funnit
 skäl föreligga till bifall i Bestyrelsens i skrifvel-
 se af den 6 augusti ¹⁹⁰² gjorda hemställan om att
 ersättning för af krusbärsmjöldaggen angrip-
 na buskar, som uppryckts och förstörts, måtte
 ur allmänna medel beviljas, samt att Jord-
 bruksexpeditionen för den händelse densamma
 icke disponerar öfver härtill användbara me-
 del, skulle ingå med hemställan om beviljan-
 de af nödigt anslag för sagda ändamål.

N: 1810 afvenledes af den 13de ^{september} ~~september~~ ^{anmända}
 september hvarmedels Landtbrukstyrelsen
 till fullgörande af Jordbruksexpeditionen i
 Kejsarliga Senaten gifva befallning anmodar
 Bestyrelsen att affordra inom Sällskapets om-
 råde befintliga hästafvelsförbund, "Hippas" och
 öfriga för hästskötselns och afvelns befräm-
 jande verkande sällskap och föreningar, ut-
 låtande öfver det komitebetänkande, som af-
 gifvits angående förordningen rörande häst-
 afveln och hästafvelsförbundens verksamhet,
 rörande dessa utlåtanden öfverstyras till Landt-
 brukstyrelsen före den 15. november ^{d.ä.}. Ögent-
 liga Finlands hästafvelsförbund och afvelsföre-
 ningar Hippas hade hvardera anmodats att
 inom föreskrifven tid inkomma med det
 begärda utlåtandet.

N: 1841 af den 17de ^{september} ~~september~~. Häri un-
 derrättas Bestyrelsen att Landtbrukstyrelsen
 direkt till bonden Fridolf Lundberg i Finström
 öfversänt honom på Bestyrelsens tillstyrkan
 beviljad ersättning för uppbrända af mjöld-
 dag angripna krusbärsbuskar.

N: 2123 af den 15de ^{oktober} ~~oktober~~ ^{nyssänt}, däruti Landt-
 brukstyrelsen uppmanar Bestyrelsen att snar-
 rast möjligt insända sällskapets berättelse

för åren 1904, 1905 och 1906. ^{i sistnämnda månad}
 Cirkulär N: 2194 af den 29. oktober, des-
 medels Landtbrukstyrelsen uppmanar landets
 landtbruks- och hushållningsällskap att på lämp-
 ligt sätt bland allmänheten sprida kännedom
 om att åter till landet importerats underkallt
 thomasfosfat samt fästa samma allmänhets upp-
 märksamhet å nädiga förordningen af den 8.
 augusti 1901 angående handel med konstgjorda
 gödslingsämnen och beredda fodermedel samt
 med utlädesvaror. — Bestyrelsen hade med an-
 ledning härpå utsänt cirkulär till samtliga
 landtmannagiller.

Sällskapet beslöt låta vid de gjorda med-
 delanden bero.

§ 2.

Föredrogs en afskrift af Handels- och In-
 dustrisexpeditionens i Kejsarliga Senaten skrifvelse
 N: 635 af den 11de ^{maj} ~~maj~~ ^{sistlidne} till Industristyrelsen, däruti
 anmäles att anslag för slöjdskolor denna gång
 utgifves endast för ett år under afvakten på
 slöjdkomiteens utlåtande, hvarejämte Industristyrel-
 sen anmodas införskaffa särskilda uppgifter rö-
 rande slöjdskolorna.

§ 3.

Jämlikt Bestyrelsens förelag beslöt säll-
 skapet att almanacksofhandlingen i 1909 års al-
 manacka skulle behandla "Samvärbans betydelse
 för landthushållningen."

§ 4.

Räntorna ur aflidne notarien Elis Holms
 donationsfond beslöt sällskapet enligt förelag
 från Uudenmaan läänin maanviljelijäseura
 benämnda landtbruksällskap tilldelas: annickaren
 Karl Kjon från Mäntsälä sockens Hirvihaara by
 och inhyses Olivia Lilander från Luksela by i
 Wichtis socken med 25 mark åt hvardera.

Till plenum lämnades följande meddelanden angående bestyrelsens verksamhet sedan senaste plenum.

Med anledning därpå att ett belopp om 50.000:- mark ställts till disposition för att utdelas åt landets landtbruks- och hushållnings-sällskap i och för befrämjandet af fiskerinäringen, anmodade bestyrelsen de med Hushållnings-sällskapet samarbetande landtmannagillena att föreslå tvåanne med fiskeriförhållandena i resp. orter förtrogna personer, af hvilka den ena skulle kallas till ledamot och den andra till suppleant i den komité som af bestyrelsen vore afsedd att till-sättas för uppgörande af förslag till program för sällskapets verksamhet i förbemäldt afseende. Sedan förslag i personier inkommit kallade bestyrelsen till ordinarie ledamöter rusthållaren C. G. Fredrikson från Pargas, bonden Anders Forsberg från Brändö, folkskolläraren Albinus Ringvall från Floutskär, klockaren A. T. Nylander från Nagu, fiskaren K. T. Österlund från Korpo och fiskaren Walfrid Johansson från Kimito. Ålands landtmannaförening hade icke insänt något förslag i ledamöter.

Den 11. juli afhölls sedermera i Åbo ett möte, där förenämnda personer, utom fiskaren Österlund från Korpo, närvaro jämte bestyrelsens ledamöter och uppgjordes därovid det förslag till program, som tidigare varit synligt i tidningspressen. Med anledning af det därefter af bestyrelsen oförändradt antagna programmet anhöll bestyrelsen om ett årligt anslag af 10.000:- mark till befrämjande af fiskerinäringen inom sällskapets område. Örnligt tidningsnotiser torde åt sällskapet beviljats 3.400:- mark, enligt andra uppgifter 3.600:- mark. Officiell meddelande har ännu icke inkommit.

Hushållnings-sällskapet har på inbjudan, enligt pleni beslut den 24. maj, representerats vid det 12 allmänna norska landtbruksmötet och vid landtbrukskongressen i Kristiania af sällskapets sekreterare.

Såsom bidrag till redigerandet af skogs-afdelningen i tidskriften "För utländska hem", hvilken vunnit afsevärd spridning inom Hushållnings-sällskapets område, beviljades af bestyrelsen för innevarande år 200:- mark.

För Åhlmanska landtmanna- och hushållningsskolan i Mesuby, har bestyrelsen med ledning af den vid skolan vunna erfarenheten utarbetat nya stadgar och delvis ändrat undervisningsprogram.

Vid i skolan pågående nybyggnads och ombyggnadsarbeten utbröt med anledning af förvecklingar mellan föreståndaren i skolan, agronomen N. Feliu, och arbetsledaren sträjk i början af augusti. Med anledning härpå reste sekreteraren och arkitekten A. Nyström, som öfvervakat byggnadsarbetena, upp till Leppåla, där skolan är förlagd, för att om möjligt bilägga sträjken, men misslyckades försöket. Likaliga arbetare afskedades då omedelbart, och har arbetet därefter legat nere ända till slutet af sistlidna oktober månad, då det åter vidtog.

Att Kimito landtmannagille har efter senaste plenum beviljats 350:- mark ur jordbruksanslaget och 250:- mark ur Kreatursköts-selsanslaget.

Af firman Moritz Frenckel & Co i Göteborg har genom herr Wilh. Bensow tillsändts sällskapet 5. st. väggplanscher belysande nyttan af att använda kali och fosfatgödsling.

Gjennom sällskapets kansli har inom landet distribuerats 100. ex. af dagordningen vid landtbrukskongressen i Kristiania.

Hos Borebolaget har bestyrelsen hemställt om att detsamma ville i den nya ängare, som bolaget har för afsigt att bygga för skärgårds- trafikken mellan Åbo - Mariehamn - Stockholm, låta inrätta frysningsapparater för färsk fisk, eller åtminstone skildt lastrum för fisk, som kunde afkylas med is. Till svar i denna hem- ställan har bestyrelsen fått meddelande om att den nya båten, i likhet med bolagets öfriga bå- tar, förmedlar trafikken mellan ofoannämnda orter endast vintertid då frysningsapparater äro nödiga.

Bestyrelsen har hos Jordbruksexpeditio- nen i Kejsarliga Senaten hemställt om tillsät- tande af en komité för att uppgöra förslag till en försäkringsanstalt för fiskeriredskap och båtar, uti hvilken komité skulle räknas såväl personer med ingående kännedom i försäk- ringstekniken som sådana, hvilka besitta full förtrogenhet med fiskeriförhållandena i olika delar af landet.

Från sällskapets handarbetskola har afgått föreståndarinnan fröken M. Tammelan- der och lärarinnan i klädningsömnad, fröken A. Mesterton. Till föreståndarinnan har antagits fröken H. Brander från Kotka och som lära- rinna i klädningsömnad fröken Anna Sund- ström från St. Marie på prof.

Hos Jordbruksexpeditjonen i Kejsarliga Senaten har bestyrelsen anhållit om ett 2000:- marks anslag för att bekosta tryckningen af en inbjudan till tecknande af andelar i ett tillämnadt andelslakteri, stadgar för detsam- ma och kalkylation af räntabiliteten samt för att genom kringgående personer sprida kännedom om saken och intressera allmänhe- ten för densamma samt upptaga teckningar af andelar. Det berörda beloppet skulle för-

delas mellan Fluckhänningesällskapet, Lounais- Tuomen Maanviljelysseura, Iatakunta, Hämeen läänin och Uudenmaan läänin maanviljelysseu- ra samt Nylands och Tavastehus läns landtbruks- sällskap, hvilka alla sällskap deltagit i beredandet af frågan och hvilkas område andels- laget vore afsedt att betjäna. Svar i denna framställning har dock ännu ej anländt.

Med Tavastehus läns landtbrukssällskap samt Iatakunta landtbrukssällskap hade besty- relsen öfverenskommit om utsändande af en ex- pert för att jämföra någon af statens konsulenter, om hvors förordnande hos Landtbrukstyrelsen anhållan skulle göras, i Sverige eller Danmark, event. i England inköpa afvelsgattar af stor Yorkshire ras, och hade bestyrelsen till bestri- dande af expertens resekostnader för sällskapets del utlofvat 150:- mark. Då Landtbrukstyrelsen vägrat förordna den begärda konsulenten A. Vos- Schrader och det ej lyckats att i höst få annan i dennes ställe, har inköpet uppskjutits till våren. Från Sällskapets område hade inkom- mit rekvisition i 9 gattar, af hvilka Pargas landtmannagille bestått tvänne.

Afvelsföreningen "Nagu Stammen" har erhållit ett anslag om 100:- mark till inköp af en afvelstjur.

Fluckhänningesällskapet anordnar kreaturs- utställningar i Nagu, Korpo, Kimito och Mland för att vid dem intaga kor i stamboken för Vestfinsk boskap samt premiera afvelstjurar, hvilka senare vid s. k. stambokstjurutställningar skola uppvisas i och för möjlig intagning i densamma.

Golfvet i Sällskapets plenisal har blifvit belagd med genomgående korkmatta.

Bestyrelsen har rekviderat 500. ex. af svens- ska öfversättningen af broshyren "Metsänhoidon

opas" och "Tuomen tukkipuista ja niiden arvoista" om de fås för samma pris som den finska upplagan betingar sig eller resp. 35. och 5 penni.

Bestyrelsen har lämnat sitt förord åt en af sällskapets konsulent herr R. Bremer gjord ansökan om statsstipendier för studier i kreaturskötsel och apvel i utlandet.

At Lempäälä kommun har Bestyrelsen utlofvat ett lån om 5000. mark att utgifvas såsom smärre lån åt jordbrukare inom kommunen till sankta markers utdikande och mossars uttorkande.

Two nya gillen, Kumlinge landtmanna- och fiskaregille samt Inio landtmanna- och fiskaregille hafva sedan senaste plenum bildat sig och anslutit sig till Hushållnings-sällskapet.

För underhållet af sällskapets handare betelskola har bestyrelsen å vederbörlig ort anhållit om ett årligt anslag om 9000. mark.

Landtmannadagar ämnar bestyrelsen anordna i Åbo den 22 och 23 dennes. Utom sällskapets ågna funktionärer komma därvid föredrag att hållas af professor A. Rindell, sekreteraren i Finska Utsädesföreningen, agronomen V. Axelson och veterinären K. A. Nyberg.

Sällskapets konsulent, agronomen R. Bremer och skogsinstruktör J. Olsson hafva varit fullt upptagna med arbeten hela sommaren och hösten samt hafva ännu arbete för en tid framåt. Äfven rotfruktsodlingsinstruktören A. Sundell har haft arbete, om och ej så mycket som de andra.

Besluts att vid dessa meddelanden fångas bero.

§ 6.

För landtmannaidoghet och medborgerlig

förtejenit beslut plenuna överlämna sällskapets mindre silvermedalj att bäras i knapphålet åt

landtbrukaren Heikki Kuokkanen i Tapavainola by i Lappoesi socken och kyrkovärden, bonden Matti Matinpoika Avela i Lappi socken i Åbo län och kyrkovärktaren Johan Henrik Asplund, som i 25 års tid fungerat som kyrkovärktare i Floutskär socken.

§ 7.

För långvarig och trogen tjänst utgaf plenum jämlikt bestyrelsens på inkomna ansökningar och dem åtföljande intyg grundade förslag sällskapets

a) mindre silvermedalj

- 1) trotjänaren Juho Kustaa Toheman för minst 40 års tjänst å Paloniemi gård i Patamo by i Tammela socken hos nuvarande ägaren Juho Paloniemi, dennes fader och farfader;
- 2) Kalkbrännareförmanen Karl Emil Liljander för 18 års tjänst hos Ikröböle Kalkugns Bolag i Pargas;
- 3) Verkmästaren Gustaf Emil Salmen för 25 års tjänst vid John Stenbergs Maskinfabriks Aktiebolag i Helsingfors;
- 4) Arbetsledaren Karl Wilhelm Karlsson för 15 årig tjänst hos friherre Indrenius å Kymmene gård i Kymmene socken;
- 5) Jaktskepparen Daniel Ferdinand Danielsson för 15 års tjänst hos trävaruhandlanden G. A. Fredriksson i Högsar i Fluttis;
- 6) Arbetsledaren Johan Mauritz Hellberg för 16 årig tjänst hos godsägaren J. Aug. Ramsay å Mäkilä gård i Bjärnä;
- 7) Drängen Otto Mauritz Nordlund för 37 års tjänst å Tarkki hemman i Panelis by, Kiiskais kapell;

- 8) drängen Johan August Malmgren för 38 års tjänst hos landthushållaren Karl Walfrid Packelin och dennes fader i Torhola Hurri hemman i Wickets socken;
- 9) gårdsinspektoren Wilhelm Ferdinand Backström för 29 års tjänst;
- 10) trädgårdsmästaren Karl Mikael Sammallaki för 18 års tjänst;
- 11) arbetsledaren Kalle Kustaa Tuominen för 24 års tjänst, dessa tre hos godsägaren A. Nath. Colliander i Walkeala;

b) mindre bronsmedalj

- 1) kakelbrännaren Michel Edvard Lindgren för 10 års tjänst hos Skroböle Kalkugns Bolag i Pargas;
- 2) kusken Ulrik Kaskinen för 20 års tjänst hos statsrådet C. F. von Wahlberg i Helsingfors;
- 3) asfaltarbetaren Samuel Wilhelm Johansson för 23 års tjänst hos Ab. Aktie Asfaltfabrik;
- 4) drängen Karl Anton Tuominen för 10 års tjänst hos Aktiebolaget Moriabergs Handelsträdgård;
- 5) arbetsledaren Gustaf Robert Bostrom för 13 års tjänst hos ingenjör W. Stenberg i Katrinebergs utgård Wanda i Helsing;
- 6) drängfogden August Edvard Lönnerberg för 13 års tjänst hos ingenjör W. Stenberg i Katrineberg i Helsing;

c) hederstecken i silver

- 1) tjänarinnan Hanna Maria Proberg för 25 års tjänst hos fröknarna Hanna och Alma Ahroos samt deras aflidna föräldrar;
- 2) tjänarinnan Ida Fredrika Hiltolin för 30 års tjänst hos fröken Kathalia von Schantz i Helsingfors;
- 3) tjänarinnan Tida Lovisa Luotonen för 10 årig tjänst hos kyrkoherden Johanna Heino i Gustafs;
- 4) tjänarinnan Anna Sofia Weid för 15 års tjänst

- hos statsrådet C. F. von Wahlberg i Helsingfors;
- 5) tjänarinnan Amanda Sofia Holm för 20 års tjänst hos fil. dr. W. F. Brotherus i Helsingfors;
- 6) tjänarinnan Wilhelmina Parviainen för 15 års tjänst hos f.d. senator Werner Hjalman i Helsingfors;
- 7) tjänarinnan Mathilda Charlotta Heimström för 21 årig tjänst hos godsförvällaren J. Carlstedt i Forssa;
- 8) tjänarinnan Tita Lovisa Kilpinen för 16 årig tjänst hos bonden Neeri Anttila i Kuhmois socken;
- 9) tjänarinnan Heta Maria Simontytär för 22 års tjänst hos godsägaren J. Palomaa i Kuhmois socken;
- 10) tjänarinnan hustru Mathilda Karlsson för 10 årig tjänst hos friherre Indrenius i Kymmene gård i Kymmens socken;
- 11) fabriksarbeterskan Maria Johansdotter Back för 29 års tjänst;
- 12) ♂ Sofia Nissas för 25 års tjänst;
- 13) ♀ Maria Sofia Nyman för 34 års tjänst och
- 14) ♂ Anna Lovisa Sundqvist för 28 års tjänst, alla dessa fyra vid Wasa Bomullsmannufaktur aktiebolag;
- 15) tjänarinnan Mathilda Josefina Lönnros för 10 årig tjänst hos öfverste Ivan Adolf Gulin;
- 16) ♂ Henrika Ahleskog för 15 års tjänst och
- 17) ♀ Wilhelmina Malm för 25 års tjänst; bägge dessa hos rektorskan Fredrique Laurin i Wasa.
- 18) ♀ Edla Maria Palonen för 16 års tjänst hos lagman Lars Pustz i Helsingfors;
- 19) ♂ Lena Maria Järvinen för 15 årig tjänst hos fröken Hilda Andelin i Helsingfors;
- 20) ♂ Hedvig Karjalainen för 37 års tjänst

- hos arkitekten J. V. Björksten i Helsingfors;
- 21) tjänarinnan Nina Sofia Rkman för 15 årig tjänst hos doktor Emil Vikeson i Helsingfors;
  - 22) hushållerskan Eva Lovisa Tolonen för 15 års tjänst hos godsägaren A. Nath. Collander i Helsingfors;
  - 23) hushållerskan Hela Leena Luukkonen för 10 års tjänst hos godsägaren A. Nath. Collander i Waikala;
  - 24) tjänarinnan Brita Kristina Cederström för 20 års tjänst hos fru Amanda Bäckström i Wasa;
  - 25) tjänarinnan Mathilda Sofia Karen för 13 års tjänst hos doktor W. Collan i Helsingfors;
  - 26) städerskan Amanda Abelsdotter Ollila för 27 års tjänst vid Första Ryska Förstärkningsbolags af 1827 generalagentur i Helsingfors;
  - 27) förre dajan Wilhelmina Gustava Wasenius för 21 års tjänst i Katrinebergs lägenhet i Helsing;
  - 28) tjänarinnan Amanda Waukkonen för 10 års tjänst hos arkitekt Hjalmar Åberg i H. fors;
  - 29) tjänarinnan Maria Eliaksentytär för 10 årig tjänst hos postförvaltaren A. W. Allen i Kristinestad;
  - 30) tjänarinnan Nina Mathilda Malin för 10 års tjänst hos fröken Alexandra Hynén i Andrae;

d) inskriftion ö värdeföremål

- 1) gårdsinspektoren Karl Wilhelm Larsson för 10 års tjänst ö Gjerknäs gård i Lojo socken;
- 2) arbetsledaren Fredrik Arvid Juhonpoika Stenvall för 10 års tjänst hos vicehäradshöfding K. J. Tuoberg ö Malmgård i Hvittisbofjärd;
- 3) tjänarinnan Mathilda Heinström för 10 årig tjänst hos godsförvaltaren Tvar Carlstedt i Forssa;

Sedan ordföranden, friherre von Born, afträtt och ordförandeplatsen intagits af vice-ordföranden, kofrättsassessorn Juselius, skreds till val af ordförande för sällskapet för år 1908 och återvaldes härvid friherre von Born med 17 röster, medan 1 röst tillföll kofrättsassessorn Juselius.

§ 9

Efter det ordföranden änyo intagit ordförandeplatsen förrättades val af viceordförande för år 1908 och återvaldes härvid kofrättsassessorn August Juselius med 16 röster. En röst tillföll godsägaren Arthur Allen.

§ 10.

Till ledamöter i Bestyrelsen för åren 1908 och 1909 valdes läneveterinären L. Fabritius med 16 röster och godsägaren M. L. Nieminen med 15 röster. Godsägaren Karl Wasa, stjärna erhöi 4 röster och kommunalrådet J. W. Marjalin 1 röst.

§ 11.

Till suppleanter i Bestyrelsen för åren 1908 och 1909 valdes godsägaren Karl Wasa, stjärna och stadsläkaren medicine och kirurgiedoktorn Axel R. Spoo, hvardera med 16 röster. Kommunalrådet G. Hoffstedt erhöi 1 röst.

§ 12.

Till ledamöter i Revisionskommissionen för åren 1908 och 1909 återvaldes kommunalrådet G. Hoffstedt med 10 röster och nyvaldes kaptenen Alfred Uggla med 5 röster. Handlanden O. G. Wahlström erhöi 4 röster, borgmästaren Reinhold von Willebrand och greffe Aug. Oson Armpelt hvardera 1 röst.

§ 13.

Till suppleant i Revisionskommissionen

valdes för år 1908 och 1909 handlanden O. G. Wahlström med 6 röster. Bankdirektör Axel Ceder och greve Aug. Eson Armfelt erhöles hvardera 1 röst.

§ 14.

Tju ledamöter i sällskapets Delegation för åren 1908 och 1909 återvaldes föreståndaren för sällskapets kemiska station fil. mag. Uno Loman, bankdirektör Leon. Gestrin och trädgårds-mästaren O. R. Gyauffin enhvar med 11 röster, greve Aug. Eson Armfelt, domkapitelsnotarien, fil. mag. J. A. Malmgren, landskamreraren, kollegiasessorn F. Edv. Stenwik och redaktören fil. mag. Joh. Fr. Flagfors enhvar med 10 röster samt godseigaren, vicehäradshövdingen G. Rosenberg med 7 röster, hvarjämte nyvaldes godseigaren vicehäradshövding Edvard Hedenberg och bankdirektören Axel Ceder, begge med 6 röster.

För år 1908 valdes redaktör Ernst von Wendt och borgmästaren R. von Willebrand hvardera med 5 röster. Vid valet tillföll stänks, redaktör Ernst von Wendt och borgmästaren R. von Willebrand hvardera 3 röster. Greve Erik Armfelt 3 röster, godseigaren Wilhelm af Heurlin, fru Anna Juselius, rektorn J. M. Ahlman, bankdirektören Josef Lönnblad och baron Gustaf Wrede en hvar 1 röst.

§ 15.

Medels ballotering invaldes tju ledamöter i sällskapet följande vid plenum i Maj därtill föreslagna personer, nämligen:

Handlanden J. G. Lundén, Åbo.

☞ Karl Blomberg, Åbo.

Bankdirektör Georg Wentzel, Åbo.

Kamreraren Uinar Terenius, Åbo.

Hemmansegaren Wilh. Granroth, Jakobstad och

Konsulenten, agronomen Ruben Bremer, Åbo.

§ 16.

- Tju nya ledamöter föreslogos:

agronomen Birger Planting, Kimito
Redaktör Rafael Colliander, Åbo
Ingenjör W. Stenberg, Helsingfors.
Bankdirektör Josef Lönnblad, Åbo.
Häradshövding Ivar Björnvik, Åbo.

☞ William Isaksson, "

☞ Karl Eriksson, "

☞ ^{Gunnar} Georg Idestam, "

☞ Gunnar Lindeberg, "

☞ Viktor Waldemar Wasastjerna, Åbo.

☞ G. A. Fimberg, Åbo.

Handlanden Arthur Lindblom, Åbo.

Direktören Gustaf Adolf Tenlin, Åbo och

Konsulenten, agronomen Onni Schärhund, Åbo.

§ 17.

Konsulenten Ruben Bremer väckte, sedan ordföranden tillkännagivit att enhvar ledamot vare berättigad därtill, motion därom att nya stadgar måtte utarbetas för sällskapet och borde därvid medlemsavgiften för allmogemän sättas så låg som möjligt, hvarjämte bestämmelsen om huru landtmannagillena få representeras i bestyrelsen böra intagas.

Motionen remitterades till bestyrelsen för att jämlikt sällskapets stadgar beredas till följande plenum.

§ 18.

Tju att justera protokollet utsågos på ordförandens förslag greve Aug. Eson Armfelt, landskamreraren F. Edv. Stenwik och vicehäradshövdingen Edv. Hedenberg.

Justerat:

Myron Armfelt

*In fidem:
Konsulent*

Edv. Stenwik.

A. Hedberg

[Faint, illegible handwriting covering the left page]

Bestyrelsens Protokoller
1907.

[Faint, illegible handwriting covering the right page]

År 1907 den 19. Januari
sammanträdde Bestyrelsen
för K. F. Hushållningsällska-
pet. Härvid liuslädes kommo-
ordföranden hr. Jusélius, le-
damöterna herrar Allén, Back-
ström och Nieminen, supplean-
ten herr Fabritius, kamreraren
friherre von Troil samt un-
dertecknad sekreterare.

§ 1.

Set vid Bestyrelsens sammanträde den 27.
sistlidne December tillkomna protokollat uppläste-
i och för justering.

§ 2.

Tju K. F. Hushållningsällskapets delege-
rade i Egentliga Finlands hästafvelsförbund
utsågos godsägaren Viktor Schauman från Naga,
landthushållaren Wilhelm Segerström från Pargas,
disponenten Iven Wadstein från Skinnarviks, gods-
ägaren K. A. Wasastjerna från Strömma, veterinä-
ren Leo Fabritius från Åbo, landthushållaren
Åbo Eriksson Mathas från Houtskär, landthus-
hållaren Fredrik Örlund från Finby, agronomen
Gösta Lindeman från Åland, godsägaren J. F. Back-
ström från St. Karins, agronomen Hannes Allén
från Reso, kaptenen J. W. Öklund från Korpo
samt sekreteraren A. Reuter, och skulle dessa
omedelbart underrättas om valet samt anmodas
att om möjligt infinna sig till förbundets kon-
stituerande möte i Åbo den 23. innevarande Januari.

§ 3.

Föredraggs en af folkskolläraren Hr. Björck
i Pemar ingifven, till Hans Kejsarliga Majestät
ställd underdänig anhängan om ett 2000:-mark
stort anslag att från och med år 1908 årligen
utgå i fem års tid för underhåll af Pemar

husmoder-handarbets- och trädgårdskola, hvil-
ken anhallan åtföljdes af utdrag ur protokol-
let fördt vid sammanträde med sagde skolas
direktion och garantier, utvisande att dessa gemens-
amt beslutit göra förenämnda anhallan och
därtill befullmäktigat läraren Björck, ävensom
af en berättelse öfver skolans verksamhet under
år 1906. Då Bestyrrelsen redan här förinnan sär-
skilda gånger lämnat sitt förord för ofta be-
rörda skola, då den ansökt om förlängdt och
förhöjdt anslag och då Bestyrrelsen hade sig be-
kant att densamma på ett framstående sätt
fyllde ett verkligt behof, beslöt Bestyrrelsen att
till vederbörlig ort insända ofta berörda anhäl-
lan samt att därvid tillstyrka bifall till densamma.

§ 4.

Af Bjärnä kontrollförening inlämnad
berättelse öfver dess verksamhet under året ^{15/4, 1906}
-15/4, 1906 jämte densamma åtföljande redogö-
relse öfver föreningens kassaställning föredrogs
och beviljades Bjärnä kontrollförening det tidi-
gare utlofrade bidraget, beräknadt efter 50 ^{penning}
per ko, med *Smg* 294.20. Till föreningen hade
hört 14 ladugårdsbesättningar, varierande mel-
lan 13,7 och 71,3 st. och innehållande tillsam-
mans 588,4 st. kor.

§ 5.

Allmänna ploginstruktören G. Wallgrens
tabellariska öfversigt öfver under år 1906 verk-
ställda förrättningar, ur hvilken inhemtades att
han biträdt 11 rekoirenter och därunder haft
148 förrättningsdagar, föredrogs utan att föran-
leda till någon åtgärd.

§ 6.

Ur trädgårdsmästar A. Lindholms nu före-
dragna årsberättelse framgick att han under
året utplanterat 151 st. äppelträd, 27 st. plummon-
träd, 15 st. körsbärsträd och 3 st. päronträd, 31 st.

prydnadsträd, 249 st. stikelbärbuskar, 51 st. vin-
bärbuskar, 270 st. häck- och prydnadsbuskar, 1100 st.
jordgubbsplanter, 200 st. skabarberötter hvarför,
utom han inekurit 164 st. ympor samt beskurit
och gödslat 109 st. äldre äppelträd utom ett antal
yngre sådana. Berättelsen föranledde ej till nå-
gon åtgärd.

§ 7.

Berättelser öfver Pargas och Korpo landt-
mannagillens verksamhet under år 1906 föredro-
gos utan att åtgärd påkallades.

§ 8.

Föredrogs ett af Platen's Slöjdförbundet ut-
sändt cirkulär, uti hvilket landtbraks- och hus-
hållningssällskapens utlåtande begäres angående
anordnandet af slöjdutställningar ävensom af sek-
reteraren uppsatt promemoria till svarskrifvelse,
men beslöts att cirkuläret och promemorian skulle
ställas på cirkulation.

§ 9.

Med anledning af en af Mands Tidnings
Tryckeri Aktieföretag ingifven skrifvelse, hvilken an-
föredrogs, beslöt Bestyrrelsen att å förenämnda
Aktieföretag utgifva ur Sällskapets Enskilda Träd-
gårds- och Biskötsel-fond för innevarande år
ett bidrag om 500. mark för att möjliggöra
utkommandet under året af Mands Landtbraks-
bilaga, hvarvid såsom vilkor fästes att uti bila-
gan skulle ingå uppsatser i trädgårds- och bi-
skötsel samt att bolaget till Bestyrrelsens dispo-
sition ställde 200 cr. af bilagan.

§ 10.

A. Pikkis Hushållsförenings vägnar,
hvilken hade närmaste värdet om Pikkis väf-
skola, hade magister A. Laiho anhallit om ett
anslag stort 150. mark för innevarande år, för
att därmed betäcka den brist, som förutsägs
under året skola uppkomma i skolans budget,

men kunde Bestyrelsen, hvilken noggrant uppskattade den betydelsefulla värksamhet skolan utöfvade, icke bevilja det begärda understödet af orsak att Sällskapet icke hade andra medel härför disponibla än Iwahnska fonden, hvilkens räntor helt och hållet tagas i anspråk för bestridande af särskilda omkostnader för Hushållnings-sällskapets egen handarbetskola.

§ 11.

Föredrogs en af inspektör för kreatarskötarskolan i Haga J. J. Roti insänd uppgift öfver kreatarsbesättningen i därvarande ladugård samt öfver antalet elever vid skolan, ur hvilken uppgift framgick att därstädes underhöllas 1 tjur, 48 kor, 16 ungnöt samt 5 kalvar afvensom att skolan besöktes af 3 elever. På grund af dessa meddelanden statsanslagen för skolan för tiden 1. november till 31. december 1906 och 1 januari till 30 juni 1907 allaredan utrekoirerats föranledde skrifvelsen ej nu till någon åtgärd.

§ 12.

Uti embetskrifvelse N: 9 af den 10. innevarande januari hade ekonomen vid länelasarettet i Tavastehus insändt specificerad räkning öfver de kostnader, som lasarettet vidkänts för vården af särskilda sjuka, hvilka kostnader jämlikt oflidne aptekar A. Iwahns testamentsbestämningar böra påföras Hushållnings-sällskapets s. k. Iwahnska lasarettsfond, hvarjämte ekonomen anhållit att till länelasarettet i Tavastehus måtte öfersändas förenämnda omkostnaders sammanlagda belopp 450. mark, och beslöt Bestyrelsen härtill bifalla.

§ 13.

För Bestyrelsen anmäntes att Sällskapets spanmälslån till Statsvärdet numera blifvit till fullo inbetaldt samt att Sällskapet hade

utestående fordringar 2,63 hektoliter kafre, hvilka antagligen komma att inflyta samt 47,30 hektoliter kafre, hvilka knapt nog kunde fås, då låntagarene gjort konkurs, och Sällskapets fordran icke blifvit bevakad. Sällskapets utgifter i och för spanmälsutlåningen hafva stigit till 1728.46 mark och för försäld kafre har influtit 2,853.28 mark, hvarförutom Sällskapet ännu disponerade öfver 10,84 hl. korn, hvilket skulle säljas.

§ 14.

Föredrogs af stipendiaten Feliks Karlsson insändt intyg öfver hans förhållande i Polytekniska i Sverige där han arbetat från den 23. November 1905 till den 20. September 1906, men då sekreteraren redan tidigare på grund häraf tillställt Karlsson resterande stipendiebeloppet 75. mark, påkallades nu ej någon åtgärd.

§ 15.

Antecknades att Hå-Hämeen Maanviljysscuro insändt kvitto från förra rotesoldaten Mikko Starck och hustru Wilhelmiina Harjunen öfver dem tilldelade belöningar från Elis Holms fond.

§ 16.

Till Sällskapet hade sändts 200 ex af tidskriften Finska Trädgårdsodlaren med anhållan att dessa skulle sändas till landtmannagillena, hvilket antecknades.

§ 17.

På anmälan af godsägaren Backström beslöts utfärda fullmakt för agronomen Wilho Selin att vid kommunalstämmor i Messaby socken under år 1907 föra Hushållnings-sällskapets talan för dess egande Leppälä hemman i Messukylä by.

§ 18.

Plenum utsattes att äga rum tisdagen den 26. instundande februari; dock borde sek-

reteraren härom föret öfverenskomma med Sällskapets ordförande, friherre von Born. Vid plenum kommo följande ärenden att behandlas.

- 1) Från Kejsarliga Senaten ankomna skrifvelser;
- 2) Från Landtbrukestyrelsen ankomna skrifvelser;
- 3) Från Industristyrelsen anlända skrifvelser;
- 4) Berättelse öfver användandet under år 1906 af särskilda anslag;
- 5) Framställningar af Bestyrelsen;
- 6) Meddelanden af Bestyrelsen;
- 7) Fastställande af Sällskapets budget för innevarande år;
- 8) Förslag till utdelande af utmärkelse för landtmannaidoghet och annan medborgerlig förtjänst;
- 9) Förslag till utdelande af utmärkelser för långvarig och trogen tjänst;
- 10) Inkallande af nya ledamöter;
- 11) Förslag till nya ledamöter;
- 12) Utseende af justeringsmän.

§ 19.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

[Signature]

År 1907 den 13 februari sammanträdde K. F. Hushållnings-sällskapets Bestyrelse, hvarvid tiustådeskommo ledamöterna hr. Allén, Backström och Nieminen, suppleanter hr. Fabritius, kamreraren friherre v. Troil samt underskrifven sekreterare.

Förhandlingarna leddes i ordförandens frånvaro af främste ledamoten Backström.

§ 1.

Protokollen för bestyrelsesammanträdena den 30. december 1906 och den 19. januari innevarande år upplästes i och för justering.

§ 2.

Att bestyrelseledamoten Allén uppdrogs att handhåpa kassainspektionen, granska inkommande räkningar samt hafva inscende öfver värden och underhållet af Sällskapets stadsgård. Ledamoten Backström skulle under året fungera såsom inspektör för Sällskapets handarbetskola samt ledamoten Nieminen inträda i samma egenskap med afsende å Sällskapets Kemiska och frikontrollstation.

§ 3.

Föredrogs Landtbrukestyrelsens skrifvelse N:o 221 af den 25 januari, uti hvilken Landtbrukestyrelsen förmåler sig hafva godkänt de af föreståndaren för Haga kreaturskötarekola uppgjorda och af Bestyrelsen i och för fastställande till Landtbrukestyrelsen insända förslagen till arbets- och läseordning vid förenämnda skola. Då sekreteraren allaredan bringat detta till föreståndarens kännedom föranleddes ej nu någon åtgärd.

Uti skrifvelse af den 29. januari N° 261, hvilken nu föredrogs, hade Landtbrukstyrelsen meddelat att Kejsarliga Senaten, sedan genom nädligt förordnande af den 21. september 1906 bestämt att det i stat upptagna obegränsade reservationsanlaget om 75000.- mark, afsedt att genom landtbruks- och hushållnings-sällskapens samt Finska Forstföreningens försorg användas till den privata skogskushållningens befrämjande, skall från och med innevarande år ökas med 175000.- mark samt med sålunda till 250000.- mark förhöjdt belopp tillvidare utgifvas åt nämnda sällskap och föreningar öppensom åt öfriga sällskap med enakanda uppgift, med bibehållande af den utaf Kejsarliga Senaten den 30 november 1905 verkställda fördelningen af förenämnda 75000.- mark i gällande kraft, den 10. sistlidne januari ut ofrån sagde tillskottsanslag för åren 1907 och 1908 tilldelat Kejsarliga Finska Hushållnings-sällskapet ett årligt anslag af 7500.- mark, hvaras Kejsarliga Senaten såsom vittor för erhållandet och användandet af berörda anslag förordnat att af densamma den 30 november 1905 gifna bestämmelsen angående formen och innehållet af Sällskapens och föreningarnas årsböcker och redovisningsskyldighet böra efterföljas, öppensom att ofta berörda årliga tillskottsanslag, 7500.- mark, varder af Landtbrukstyrelsen kvartalsvis utaf ordnad. Med anledning häraf beslöts att förste kvartalet omedelbart skulle utrekvireras samt att frågan om medlens användande skulle upptagas till behandling vid nästa bestyrelsesammanträde.

Det vid senaste sammanträde föredragna cirkuläret från statens slöjtkomité med

anhållan om utlåtande angående särskilda synpunkter rörande sättet för anordnande af slöjdetställningar upptogs åter till behandling, hvarvid äfven föredrogs en den 11. februari Sällskapet tillhandakommen skrifvelse från sagda komité, som däri uttalar önskningsmålet att få emottaga det begärda utlåtandet före den 15. februari, äfvensom det förslag till betänkande, som af sekreteraren tidigare uppsatts och ställts på cirkulation. Detta förslag blef med en mindre förändring godkändt och skulle omedelbart utskrifvas och tillställas slöjdkomitén.

Föredrogs landtbruks- och hushållnings-sällskapens I ombudsmötes delegationens cirkulär till landtbruks- och hushållnings-sällskapen rörande den vid berörda möte behandlade 14. frågan: "vore det anledning att skrida till värksamare åtgärder för grundande af kontrollföreningar och på hvilket sätt kunde uppkomsten af kontrollföreningar bäst befrämjas", uti hvilket cirkulär delegationen på grund af ofrånämnda mötes beslut föreslår att sällskapen mer än hittills skulle arbeta i den riktning att begreppen om boskapskontrollens betydelse såsom grund för en lönande boskapskötsel och -förädling måtte klarna och stadgas i boskapsägarenes kretsar, samt att sällskapen af eget initiativ måtte anordna interimistiska kontrollassistentkurser, hvilka staten efter behof borde understöda.

Med anledning häraf beslöts att anhålla om anslag såväl för anordnande af de föreslagna kurserna som för understödande af uppkommande kontrollföreningar, till hvilket ändamål det af Sällskapet nu åtnjutna anslaget ej räcker.

Förenämnda delegations cirkulär angående den vid I ombudsmötet behandlade frågan N: 6 "anses det nödvändigt att landbruks- och hushållnings-sällskapen taga i sin tjänst byggnadsinstruktörer och för detta ändamål anhölle om särskildt anslag" föredrogs och förenade sig bestyrelsen om det af delegationen på grund af vid förenämnda möte förd diskussion och i anledning därpå fattadt beslut uttalade önskningsmålet att landbruks- och hushållnings-sällskapen måtte taga i sin tjänst instruktörer i praktiska byggnadsarbeten och att dessa sällskap öfver ejes skulle vidtaga åtgärder till förbättrande af byggnadsförhållandena på landet genom att anordna byggnads- och ritningsläfningar, belöningar af till lämpliga byggnader m. m., och beslöt att, oaktadt en af bestyrelsen tidigare inlämnad anhållan om särskildt anslag för aflönande af en sådan instruktör som ofvan afsetts blifvit afslagen, ingå med förnyad ansökan hvarvid ett anslag om 4.000.- mark skulle begäras.

§ 8.

Ofoannämnda delegations cirkulär angående landbruks- och hushållnings-sällskapens igångsättande tillsvidare af praktikant-systemet ställdes yttermera på cirkulation och skulle detsamma då åtföljas af den i cirkuläret öberopade broschyren.

§ 9.

Ur det af samma delegation utfärdade cirkuläret rörande discussionsfrågan N: 5 a) "hvad bör göras för åstadkommande af gemensamma skogsförsäljningar" framgick att I ombudsmötet godkänt det af forestmästar I. A. Heikel utarbetade referatet, hvilket ingår

i det utdelade programmet för mötet samt att detsamma ansett därtill böra tilläggas att samfärda skogsförsäljningar troligtvis kunde åstadkommas genom andelslag, men att mötet på grund af bristande tid och felande själfständig erfarenhet om slika försäljningar och då tillräckligt tillförlitliga upplysningar, icke annorstädesifrån stätt tilbuds icke skridit till att uppgöra utkast till gemensamma skogsförsäljningar på grund af andelslag, hvilket att antecknades.

§ 10.

Med anledning af landbruks- och hushållnings-sällskapens I ombudsmötes delegations cirkulär rörande den vid sagda möte behandlade frågan: "förefinnes anledning att tillsätta en särskild komité för att uppgöra förslag till instruktioner för sällskapens funktionärer, läfningar, prisbelöningar, kurser m. m." beslöt Bestyrelsen, som för sin del ansåg ifrågavarande instruktionsförslag vara af behöfvat påkallade att med det i cirkuläret omnämnda beräknade beloppet 30.- mark bidra till afsigtens förverkligande, hvarom delegationen skulle underriättas.

§ 11.

Af föreståndaren för Ahlmaniska landtmanna- och husmodersskolan i Leppälä, Wilho Jekku, afgifven berättelse öfver sagda skolas värksamhet under läsåret 1905-1906 föredrogs, och beslöts att densamma skulle intagas i Sällskapets handlingar.

§ 12.

Af trädgårdsinstruktörerna Jansson och Englund ingifna årsberättelser öfver värksamheten år 1906 föredrogs och inhämtades af detsamma att sagda instruktörer under det förflutna året beskarit 1198 äppleträd, 71 päronträd, 161 plommonträd och 960 bärbuskar; utplanterat

82 äppleträd, 22 päronträd, 7 plommonträd, 536 st. stekelbärsbuskar, 209 vinbärsbuskar, 680 hallonbuskar, 1175 jordgubbsplantor, 214 prydnadsträd och 1060 prydnadsbuskar, göddlat 394 fruktträd och 650 bärsbuskar samt ^{nyssat} 159 fruktträd och uppgjort 2 planer för nya trädgårdsanläggningar.

§ 13.

Rotfraktsodlingsinstruktören A. V. Mandelin berättelser öfver hans värksamhet i Sällskapets tjänst under år 1905 och 1906, under hvilket senare år han afgick, föredrogs, och inhämtades af desamma att han under år 1905 haft 111 förrättningsdagar och 267 förrätningar samt under år 1906 35 förrättningsdagar och 124 förrätningar. Någon ålgård påkallades ike af berättelserna.

§ 14.

Af Finlands Utsädesförening insänd redogörelse för resultaten af försöksodlingarna med olika turnipsslag och stammar i Liu-Hälskila jämförda med resultaten från landets samtliga försöksfält föredrogs utan att föranleda Liu någon ålgård från Bestyrelsens sida.

§ 15.

Föredrogs en Liu sekreteraren stämd skrifvelse från sekreteraren vid St. Michels läns landtbrukssällskap, Alb. Alpola, som anhåller att genom sekreterarens bemedling utbekomma 14. mark 68 penni utgörande den på Hushållnings-sällskapet ankommande delen af de omkostnader hvilka han haft i egenkap af ombudsman för landtbraks- och hushållnings-sällskapen vid utställningen i Kuopio sistlidet år och beslöts att föresagda belopp skulle Liu herr Alpola öfversändas. - Med anledning af att herr Alpola uti förenämnda skrifvelse erbjuder sig att anskaffa Finlands karta, i hvilken gränserna för etthoart landtbraks- eller hushållnings-sällskaps område vore uttatta

för ett pris af c. 15 mark, beslöts att anmoda hr. Alpola att för Hushållnings-sällskapets räkning anskaffa slik karta.

§ 16.

På anhållan af ordföranden i Afvelsföreningen för Ayrshireboskap i Finland, baron Otto Wrede, förordnades kreaturkötarekonsulenten R. Bremer att den 11. inkommande Mars närvara såsom medlem i Afvelsföreningens stamboksnämnd vid då skeende intagning i stambok af kor i Kastelholm, Åland.

§ 17.

På därom insänd rekvisition förordnades skogsinstruktören C. A. Broberg att biträda godsägaren K. A. Wasastjerna i Strömma med handledning i småskogsgallring, värketälla okulär värdering af skogen i Nedergård hemman i Engelsby i Kimito, hvilket hemman Kimito kommun inköpt samt slutligen att hålla några föredrag i sitt fackämne vid Wrethalla småbrukarskola i Kimito.

§ 18.

Uspettedes af ekonomen vid länsjukhuset i Tavastehus, J. A. Moberg, utfärdadt kvitto öfver ur Svahneca kasarettfonder sagda sjukhus tillsända 450. mark.

§ 19.

Tju drätselkammaren i Tavastehus utan ^{jämlikt} bestämmelserna i aflidne apotekar Svahn testamente 166. mark Liu läkemedel för fattige och 164. mark 60 penni för desammes läkarevård, hvarjämte redogörelse öfver sagda medels användande under år 1906 föredrogs.

§ 20.

Tabellariska uppgifter öfver värksamheten under år 1906 vid väfskolan i Piikkis och handarbets- och väfskolan i Lelala föredrogs

och skulle desamma insändas till Industri-
relsen.

§ 21.

Understund den tidsperiod för hvilken
Hushållningsällskapet åtnjuter anslag för un-
derhållet af dess handarbetskola utgår med
innevarande år och anhållan om anslagets för-
nyande enligt ett i december 1902 af Industri-
styrelsen utfärdadt cirkulär skall inlämnas se-
nast den 15. februari det är anslagstiden går
till ända medan åter angående denna omstän-
dighet i Handels- och Industriexpeditionens skrif-
velse N:180 af den 9. Februari 1905 stipuleras att
slik ansökan bör göras i god tid före anslags-
tidens utgång, hvarvid särskilda närmare
bestämda bilagor böra bifogas, beslöt Bestyrelsen
hos Industristyrelsen anmäla att den för nästa
fördelningsperiod önskade för ifrågavarande än-
damål erhålla ett till 9000: mark ökad anslag,
förbehållande sig att framdeles inkomma med
fullständig, af stadgade bilagor åtföljd ansökan.

§ 22.

Från föreståndaren för Haga jordbrugs-
skola inkommen uppgift öfver antalet elever
vid skolan och storleken af densamma's lada-
gårdsbesättning föredrogs utan att dock föränle-
da till någon åtgärd.

§ 23.

Med anledning af en enligt uppdrag
af en för ändamålet tillsatt komité af träd-
gårdsmästaren Otto Ståhlberg i Jyväskylä insänd
skrifvelse, åtföljd af utdrag ur protokollet för
sagda komités sammanträde den 4. januari in-
nevarande år, beslöt Bestyrelsen sätta Sällska-
pets trädgårdsmästare i tillfälle att besöka de
tillämnade trädgårdsmästarekurserna i Mustiala
hvilka vidtaga den 12. nästkommande augusti

samt att med ett bidrag af 30: mark deltaga i de
för kursernas anordnande påkallade omkostnaderna,
hvarom Ståhlberg skulle underriättas.

§ 24.

På förslag af sekreteraren beslöt Besty-
relsen för nästkommande plenum föreslå att
Sällskapets mindre silvermedalj för landtman-
naidighet måtte tilldelas bonden Wilho Lillberg
i Laga, hvilket satt sitt hemman Hemböle i La-
ga i mönstergilt skick och som äfven deltagit
i täflan om statens pris för välskött jordbruk
vid utställningen i Kuopio, där honom tillerkän-
des ett extra pris.

§ 25.

Sekreteraren meddelade att han nume-
ra, sedan Sällskapets år 1903 upptagna spanmäls-
lån blifvit till Kronan till fullo återlevererat,
från länestyrelsen bekommit Sällskapets för
sagda lån utfärdade skuldsedel.

§ 26.

Vidare anmälte sekreteraren att till
Sällskapet anländt från öfverstelöjtnant Seb. Bran-
den en anhållan att trädgårdsmästaren måtte
beordras att i vår biträda honom i hans i Borgå
socken belägna Bosgård benämnda egendom,
samt att han, sekreteraren, till svar härpå med-
delat att detta icke ginge för sig, utan ägde
öfverstelöjtnanten att vända sig till Nylands- och
Tavastehus läns landbruksällskap, hvilket
svor godkändes.

§ 27.

För Bestyrelsen uppteckades af Mands
Tidnings Tryckeri Aktiebolag utfärdade erkännan-
de öfver emottagna 500: mark till understödan-
de af Mands landbruksbilaga; af kassaför-
vaktaren vid direktionen för Seltala väfskola
utgifvet kvitto öfver emottagandet af sagda

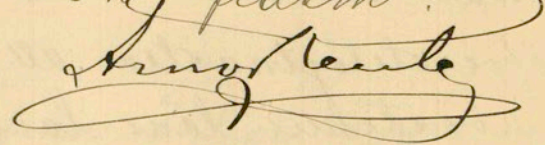
skola för innevarande år tillkommande statsanslag 900. mark; af ordföranden i direktionen för Piikkis väfskola utfärdadt kvitto öfver denna skola tillkommande enahanda anslag 600. mkr, af ordföranden i Nystads fruntimmersförening erkännande öfver berörda förening för innevarande år tilldeladt statsanslag 500. mark för dess stöjddepôt; af herr Konrad Bogel utfärdadt kvitto öfver 294 mark 20 penni, utgörande Bjärna kontrollförening beviljad bidrag samt af Helsingfors Centraltryckeri och Bokbinderi Aktieföretag utkändigt kvitto i 501. mark 5 penni för 500 st. askar för heders-tecken.

§ 28.

Företeddes en skrifvelse från kapten J. W. Eklund i Karpo, hvilken däri meddelar att han ike varit i tillfälle att hörsamma kallelsen att infinna sig till Västfinska hästafvelsförbundets konstituerande sammanträde den 23 januari emedan han erhållit kallelsen först den 24de.

§ 29.

Vid sammanträdet utfärdade utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

År 1907 den 23 Februari sammanträdde H. F. Hushållningsällskapetets Bestyrelse. Närvarande voro Sällskapetets ordförande, friherre von Born, bestyrelsens ordförande hr Jusélius, ledamöterna herrar Allén, Backström och Nieminen, suppleanten hr. Spoof, kamreraren friherre von Troil samt undertecknad sekreterare.

Förhandlingarna leddes af bestyrelseordföranden Jusélius.

§ 1.

Det vid senaste Bestyrelsesammanträde den 13 Februari förda protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs Landtbrukestyrelsens skrifvelse N: 386 af den 12. innevarande februari. Ur denna inhämtades att Kejsarliga Senaten den 17. sistvikne januari ur anslaget för hästskötselns befrämjande beviljat bland andra Kejsarliga Finska Hushållningsällskapet för år 1906 2000. mark och för år 1907 likaså 2000. mark att användas på sätt i § 2 uti Kejsarliga Senatens beslut af den 31 maj 1905, innefattande närmare bestämmelser rörande åtgärder till den finska hästafvelsens befrämjande föreskrifves, med iakttagande likväl att berörda anslag ike må användas till aflönande af konsulenter ej heller till träfläningar utan till ordnande af stamboksföring, till premiering af afvelsju, till utställningar och andra åtgärder, som afse hästafvelsens befrämjande. Likaså framgick ur

omordade skrifvelse att Kejsarliga Senaten bemyndigat Landbruksstyrelsen att utbetala omnämnda anslag, det för år 1906 omedelbart efter skedd rekvosition samt det för år 1907 sedan resp. Fällskap med till Landbruksstyrelsen insända kopior af erforderliga stadgar visat att de i § 2 af föresagda Kejsarliga Senatens beslut omnämnda hästafvelsförbunden blifvit grundade.

Da Bestyrelsen omedelbart efter stadfästade af stadgarna för Sydvestra Finlands hästafvelsförbund insändt afskrift af desamma till Landbruksstyrelsen hade rekvosition i anslagen för begge åren allaredan afgått, hvadan någon åtgärd i detta syfte nu ej påkallades.

Frågan om anslagens användande lämnades beroende till ett framdeles utsättande sammanträde.

§ 3.

Upptogs till behandling frågan om huru det ökade anslaget för den privata skogsvårdens förbättrande skulle användas och föredrogs i sammanhang härmed skogskonsulenten Brobergs den 23 november 1904 ingifna betänkande i anledning af Landtthushållningssällskapens IV ombudsmötes cirkulär rörande vidtagande af åtgärder till skogskötselns befrämjande samt ett af honom denna dag på begäran af sekreteraren afgifvet förslag till sådana åtgärder och blef detta sistnämnda förslag i hufvudsak godkändt.

I erlighet härmed skulle konsulenten två gånger årligen göra en rundresa genom de till Fällskapets verksamhetsområde hörande kommunerna, därvid genom kungörelser och annonsering låta allmänheten erhålla kännedom om tiden för besöken, hvarevid han icke allenast skulle upptaga rekvositioner i för-

rättningar utan äfven hålla föredrag och meddela råd och upplysningar i fackfrågor, hvilka äfven borde genom diskussion klargöras.

Premiering af rationellt skötta privatskogar skulle anordnas och anlogs en summa om 500: mark, att fördelade i olika belopp, såsom pris utgifvas.

Å så låte tillgängliga platser som möjligt skulle demonstrations skogsbruk införas, helst flere inom samma socken. I dessa mönsterskogar, upptagande helt små arealer, skulle olika afverkning- och förnyingsmetoder försökas, hjälpgalningar företagas, tillväxtundersökningar göras m. m., hvarejämte den rent ekonomiska sidan af arbetet skulle framgå ur en noggrann bokföring.

Spridande af ädlare löfträd och införande af utländska bördiga barträd skulle uppmuntras genom på Fällskapets bepostnad utförda planteringar. Försök med utplanterande af barträd i lämpliga ställen inom de i afsaknad af en sådan skog varande yttersta skärgårdskommunerna skulle äfven företagas.

Bestyrelsen beslöt vända sig till ungdomsföreningarna och folkskolorna med anhållan att de äfven ville medvärka vid dessa nu planlagda företag.

Vidare fattades beslut om att lönen för skogskonsulenten, förstmästare Broberg, hvilken under tiden från den 1:de åtnjutit en aflöning beräknad per år af endast 1.500: mark, hvaremed han förklarar sig nöjd tills Fällskapets anslag åter förökades, skulle höjas till 2.500: mark under förutsättning att det nu utstakade programmet i hufvudsak förverkligades.

Da det emellertid torde blifva svårt för en person att medhinnna alla de arbeten, som i följd af programets genomförande blifva

nödiga, beslöts anslå en skogsinstruktörstjänst ledig att inom instundande Mars månads utgång hos Bestyrelsen ansökas, och skulle befattningen öfölgas af 1800: mark i årslön samt desutom 3: mark för hvarje rese- och förrättningsdag, öfvensom fria resor.

§ 4.

Säsom bidrag till bekostande af kurser och aflönande af en ambulerande instruktör i biskötsel beviljades Finska Biskötselsföreningen ur Huskällnings-sällskapets enskilda trädgårds- och biskötselsfond ett anslag om 300: mark.

§ 5.

Uti skrifvelse af den 20. innevarande februari hade landthushållaren Karl Laurén anhållit om anslag till en under bildande varande kontrollförening i Pargas socken omfattande c. 500. kor, hvilket understöd skulle användas till inköp af nödiga instrument, men då Sällskapets tillgångar i Kreaturskötselanslaget ej medgifver några kortanta utgifter för ändamålet, beslöts att åt den tillänkta föreningen så snart den kommit till stånd, öfverlämna Sällskapets butyrometer jämte tillbehör i det ständetsamma nu befinner sig.

§ 6.

Att Korpo landtmannagille beviljades ur Jordbruksanslaget 100: mark säsom bidrag till inköp af en duglig kastmaskin.

§ 7.

Att landthushållnings-sällskapens interimsiska redskapsprofningsanstalt beviljades ett bidrag om 300: mark ur Jordbruksanslaget.

§ 8.

Da Sällskapets trädgårdsmästareanslag inte medgifver aflönandet af tre trädgårdsmästare för hela året, beslöts att ur Sällskapets

tjänst uppsäga från den 1. Juli trädgårdsmästaren Englund, hvilken redan var äldre och sjuklig.

§ 9.

Förslag till budget för innevarande år, uppgjort af kamreraren i samråd med sekreteraren granskades, och blef med särskilda mindre förändringar af Bestyrelsen godkändt och skulle det föredragas i och för stadfästande vid Sällskapets plenum följande dag.

§ 10.

Alldenstund Finska Forstföreningen vid sitt senaste sammanträde beslutat vända sig till de landtbruks-sällskap, hvilka arbeta inom den svenskatalande befolkningen med förfrågan, huruvida dessa ansågo nödvändigt att Finska Forstföreningen skulle låta till svenska öfversätta en på föreningens föranstaltan af forstmästare O. Heikinheimo författad broskyr "Harvennushakkauksista ja niiden metsätaloudellista merkityksestä" hade föreningens sekreterare till fullgörande af detta beslut uti nu föredragen skrifvelse hos Huskällnings-sällskapet gjort för nämnda förfrågan. Da ingen af Bestyrelsens ledamöter och icke heller sekreteraren ägde kännedom om broskyren, skulle sekreteraren anhålla om några finska exemplar för att Bestyrelsen måtte bli i tillfälle att med sakkännedom uttala sig.

§ 11.

Landbrukaren Oskar Dahlmans från Ingå anhållan om stipendium för att i Danmark i lämplig lägenhet inhämta ökade insigter i jordbruket och ladugårdskötseln blef af Bestyrelsen afslagen.

§ 12.

Föredrogs ett af styrelsen för Sällskapet Pellerov utskändt cirkulär till landets svenska

landbruks-sällskap, hvaruti framhålls att den svenska upplagan af sällskapets tidskrift gåv med förlust och att spridningen visat en tendens att minskas. Styrelsen anskäler därför att de svenska landbruks-sällskapen ville uttala sig angående några särskilda i skrifvelsen om nämnda omständigheter, hvilka hade samband med det af styrelsen påpekade sakförhållandet. Emellertid beslöts lämna denna fråga beroende på ny föredragning vid något annat sammanträde.

§ 13.

Centralandelslaget Hankoija R. L. hade uti nu föredragen skrifvelse, under framhållande af nyttan och nödvändigheten af att å särskilda delar af vårt land anordnas lämpligt planerade gödslingsförsök, förfrägar sig huruvida Hushållnings-sällskapet vore villigt att inom sitt område föranställa några fältförsök, vid hvilka verkan hos olika fosforsyrehaltiga gödslingsämnen, såsom tomasfosfat, benmjöl, superfosfat och agrikulturfosfat skulle utrönas. Försöken kommo att anordnas efter samma plan öfverallt i landet, på mossjord och som öfvergödsling på vall. Gödslingsämnen skulle andelslaget lämna gratis samt planen för försöken, hvilka skulle stå under insende af Sällskapets konsulent.

På förslag af sekreteraren beslöts att först inhämta professor Rindells utlåtande i frågan, då sekreteraren sade sig icke kysa fullt förtroende till bearbetningen af de nämnda försöksresultaten.

§ 14.

Föredrag af Nystads fruntimmersförening afgifven berättelse öfver föreningens förelagsvärksamhet med spånad och väfnad år 1906 afvensom i sammanhang härmed en af

sagda förening inlämnad ansökan om förnyadt statsunderstöd och beslöts att såväl berättelsen som ansökan skulle insändas till Industristyrelsen samt den senare därvid of Bestyrrelsen förordas.

§ 15.

Fröken Tammelanders hos sekreteraren muntligen framställda uppsägning ur befattningen såsom föreståndarinna för Sällskapets handarbetskola föredragts och beslöts bevilja fröken Tammelanders afsked från sagda tjänst från den 1. instundande Juni. Att sekreteraren uppdrags att anslå tjänsten ledig till hos Bestyrrelsen ansökas innan den 15. inkommande April att tillträdas den 1. augusti. Löneförmåner utgöra 1,200: mark i kontant lön, fri bostad om två rum och kök, värme, belysning och vatten.

§ 16.

Beslöts att till vederbörande ingå med hemställan därom att extra pensioner om resp. 1,800: mark och 1,000: mark ur statsmedel måtte beviljas åt allmänna ploginstruktören G. Wallgren, hvilken nu varit c. 45 år i statens tjänst samt åt fröken Tammelanders som för några dagar sedan jämt 33 år innehaft sin ansvarsfulla befattning.

§ 17.

På anledning af därom inkomna ansökningar och på grund af desamma bilagda intyg beslöt Bestyrrelsen för plenum föreslå att för långvarig och trogen tjänst måtte utgifvas

mindre silfvermedalj

- 1) Stattharden Johan Fredrik Paami för 32 års tjänst hos landtbrukshållaren G. H. Hämälä i Hämälä gård i Suomusjärvi;
- 2) Stattharden Gustav Kuusi för 27 års tjänst

- i förenämnda gård;
- 3) Inspektoren Pekka Wille Laitinen för 21 årig tjänst hos häradshöfding R. G. Envald och dennes enke, fru Hilma Envald i Wokkola gård i Leppävirta socken;
- 4) Förre arbetsfogden Kustaa Kallepoika Manck för 30 års ^{tjänst}tid i Mäki-Häisi gård i Janakkala socken;
- 5) Smickaremästaren Erik Tanelinpoika Huttunen för 48 årig tjänst i Mäki bruk i Ilomants;
- 6) Drängen Karl Kustaa Remander för 40 års tjänst i Alitalo rusthåll i Haapahylä by i Näshtis socken;

mindre bronsmedalj

- 7) Spanmålsdrängen Karl Jaakonpoika Numminen för 17 års tjänst i Laktis gård i Somero;
- 8) Drängen Johan Alfred Telman för 12 års tjänst hos arrendatorn Frans Strömberg i Utanäsur Nederby militiebofästelse uti Ingå socken;
- 9) Gårdsvakten Nils Dahlvik för 16 års tjänst hos hofrådet Flor Granholm i Helsingfors;
- 10) Drängen Matti Matinpoika Hirvi för 15 års tjänst hos landtbrukshållaren Arthur Heikkinen i Mattila gård i Lohtea;
- hederstecken i silver

- 11) Tjänarinnan Ida Maria Ljungberg för 19 års tjänst hos ingenjörkapten A. W. Lagerbergs familj i Helsingfors;
- 12) Tjänarinnan Mathilda Kristina Blomberg för 22 årig tjänst hos fru Mimmi Sjöman i H. fors;
- 13) Tjänarinnan Ida Michelnina Reinberg för 10 års tjänst hos vicehäradshöfding A. Fr. Londen i Helsingfors;
- 14) Tjänarinnan Anna Adelaid Palmén för 24 årig tjänst hos geheimerådet Norrméns familj i Nikkila gård i Flattula socken;
- 15) Gårdskarlskustrun Maria Mathilda Dahlvik för 16 års verksamhet som gårdsvakt hos hofrådet Flor Granholm i Helsingfors;

- 16) Tjänarinnan Amanda Maria Lindholm för 17 års tjänst hos fru Constance Ullner i H. fors;
- 17) Tjänarinnan Maria Loviisa Immonen för 12 års tjänst hos häradshöfding R. G. Envald och dennes enke, fru Hilma Envald i Wokkola gård i Leppävirta socken;
- 18) Tjänarinna Bertha Fredrika Kahl för 21 års tjänst och
- 19) Tjänarinnan Hilda Josefina Lindström för 14 års tjänst, bägge hos enkepresidentkan, grefvinnan Augustine Potkirch;
- 20) Tjänarinnan Maria Matintytär Puhakka för 25 årig tjänst hos handlanden Nikolaj Trykin i Fredrikshamn;
- inskriftion & värdeföremål åt
- 21) Tjänarinnan Alma Amalia Rekolin för 20 årig tjänst hos ingenjör Jul. Alnberg i Uleåborg.
- § 18.

Föredrag af konsulenten Bremer i samråd med sekreteraren uppgjortt förslag till program för landtmannakurser, afsedda att hållas i Pargas, Kimito och på Åland. Förslaget godkändes och skulle åtgärder vidtagas för dess realiserande.

§ 19.

På grund af därom inkommen ansökan förordnades skogskonsulenten Broberg och rotfruktsodlingsinstruktören Sundell att hvardera hålla en serie föreläsningar i sina resp. fackämnen vid Metchalla skola för småbruk och egna hem i Kimito.

§ 20.

Bestäts rekquirera 3 ex. af Lääninagroneomi kokouksen valitseman valiokunnan Mielintö lääninagroneomi- ja maanviljelysneuvojalaitoksen uudesta järjestämiseksi.

§ 21.

Företeddes att af sekreteraren Albin Alpo-
la utskänkt kvitto i 14.68 mark, utgörande
den honom från Hushållningsällskapet till-
kommande andelen i kostnaderna för det af
Alpola omhändertagna gemensamma ombuds-
skapet vid utställningen i Kuopio sistlidet år.

§ 22.

Sekreteraren meddelade att pastor Hj.
Rönberg i Toivola rekvirerat trädgårdsmästare
till Kylmäkeeki prestgård, samt att sekretera-
ren underrättat honom att han borde vända
sig med berörda anhållan till Tavastehus läns
landbruksällskap.

§ 23.

Vid sammanträdet gjorda utannonseringar
finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Amor Kurler

År 1907 den 23 Mars
sammanträdde K. F. Hus-
hållningsällskapet Besty-
relse. Närvarande voro där-
vid ordföranden, hr. Juli-
lius, ledamöterna hr. Allan,
Backström och Nieminen,
suppleanten hr. Fabritius,
kamreraren friherre von
Troil äfvensom underskrif-
ven sekreterare.

§ 1.

Det vid Bestyrelsens sammanträde den
25 sistviken februari tillkomna protokollet upp-
lästes i och för justering.

§ 2.

Med anledning af att Sällskapet skogs-
konsulent, forstmästaren O. A. Broberg, förklarar
sig icke åtnöjas med Bestyrelsens beslut att
höja den lön han under senaste halvår åt-
njutit från 1500. mark om året till 2500. mk,
alldenstund han, då Sällskapet medel för
skogshushållningens befrämjande inskränktes,
förklarar sig villig, att för ofoansagda ringa
oflöning kvarstå i tjänsten endast under
förutsättning att han, så snart anslaget öka-
des, åter skulle få åtnjuta de löneförmåner
han tidigare haft samt därvid äfven till-
godoräkna sig den löneförhöjning han enligt
ingången öfverenskommelse var berättigad
till på grund af sin tjänstetid, medan han
på grund af Bestyrelsens senaste beslut skulle
komma att stå på samma punkt som då han
tillträdde tjänsten, fann Bestyrelsen fullgiltigt
skäl föreligga att frångå sitt ofoanrela-
terade beslut samt tillerkänna skogskon-
sulten Broberg de löneförmåner han enligt aftal

vid tjänstens tillträdande nu vore berättigad uppbära, eller 3,250: mark om året.

§ 3.

Föredrogs delegationens för landbruks- och hushållningsällskapens ombudsmöte cirkulär af den 15. november 1906, Fällskapet tillhandakommet den 26. februari innevarande år, berörande sagda mötes beslut angående 1) bildandet af ett Centralförbund för samtliga inom landet arbetande, statsunderstödd åtnjutande landbruks- och hushållningsällskap ävensom särskilda fackföreningar, 2) särskilda sällskapens inre organisation berörande frågor samt 3) åtgärder för befrämjande af småbruket, hvarjämte i sammanhang härmed stadgar, na för ifrågakomna Centralförbund genomgås och granskades. Härjämte föredrogs yttermera ett af förberörda delegation utsändt De, den 8. mars ankommet cirkulär med uppmaning att tillkännagifva om resp. sällskaps anslutning till Centralförbundet samt att inom innevarande mars månad insända diskussionsfrågor till förstkommande ombudsmöte, afsedt att hållas någon dag i nästinstundande Oktober månad, vid hvilket Centralförbundet öfven skulle konstitueras.

Bestyrelsen enades om att Hushållningsällskapet skulle ansluta sig till Centralförbundet, hvarom delegationen skulle underrättas och skulle diskussionsfrågor insändas senare.

De under punkt 2 och 3 i förberörda cirkulär omnämnda frågorna skulle tagas till behandling vid något senare sammanträde.

§ 4.

Delegationens för landbruks- och hushållningsällskapens ombudsmöte cirkulär rörande programets fråga N: 5 a) "hvad bör

från landbruks- och hushållningsällskapens sida göras för ett energiskare bedrifvande af åtgärderna afseende skogsvårdens förbättrande" föredrogs och godkände Bestyrelsen i hufvudsak de uttalanden som af ombudsmötet omfattats. Dock förenade sig Bestyrelsen icke om tillsättandet af ett särskildt stående utskott för handhafvande af de med skogsvården sammanhängande frågorna, all denstund utgifterna härfor komme att öfverhöfvan betunga Fällskapet budget, utan beslöt att för förekommande viktigare frågor Bestyrelsen kunde förstärkas med tillkallade sakkunnige, hvarjämte i dessa frågor jämväl sällskapets funktionärer för skogsvårdens befrämjande skulle sättas i tillfälle att uttala sin åsigt.

§ 5.

Föredrogs af föreståndaren för kretsurskötarskolan i Haga i Faltrik, agronomen O. Olsson, insänd berättelse öfver skolans verksamhet under år 1906 jämte densamma åtföljande tabellarisk redogörelse för ladugårdsbesättningen och skulle såväl berättelsen som tabellerna öfersändas till landbruksstyrelsen.

§ 6.

Af skogskonsulenten C. A. Broberg afgifven berättelse öfver hans verksamhet under år 1905 föredrogs utan att föranleda till åtgärd från Bestyrelsens sida.

§ 7.

Föredrogs berättelse öfver verksamheten vid Letala väfskola år 1906 jämte å sagda skolas direktion vägnar ingifven till Industristyrelsen ställd anhängan om förlängdt anslag och skulle såväl berättelsen som förberörda anhängan jämte Bestyrelsens förord till-

ställas nyssagda styrelse.

§ 8.

Berättelse öfver Naga gilles värksamhet under år 1906 föredrogs, hvilket antecknades.

§ 9.

Föreningen "De Ungas Vänner i Heltis", hvilken förening beslutit upparbeta intresset och kögen för trädgårdsodling, hade inlämnat en nu föredragen anhållan om understöd för dessa föreningens sträfvanden, hvilka enligt uppgjortt och ansökan bifogadt program komme att instundande sommar draga en kostnad af 68 mk 20 pi, och beslöt Bestyrelsen att ur Sällskapets Enskilda Trädgårds- och Biskötselaford utgifva åt förenämnda förening mot afgifvande af berättelse öfver dess värksamhet 70: mark.

§ 10.

At bondesonen J. Hällsten från Klinto, som för närvarande besöker jordbruksskolan i Trelleborg, beviljade Bestyrelsen på grund af ingifven ansökan ett stipendium om 150: mark mot vilken att han vistas i Sverige från början af Maj till slutet af Oktober på lägenhet som af Bestyrelsen bestämmes.

§ 11.

Besluts att från Finlands Utsädesförening rekquirera 100 ex af enhoar af nedanstående tre broschyrer: "Finlands Utsädesförenings ändamål, organisation och framtid", "Utsädet, dess egenskaper och bedömande" samt "Om småbrukarens profning af utsädets groningsförmåga."

§ 12.

Alldenstund Landbrukstjänstemanna-föreningen lördagen den 6 instundande April komme att sammanträda för att dryfta frågan angående förhållandet emellan fackföreningarnas konsulent- och instruktörsvärksamhet

å ena sidan och landbrukssällskapens funktionärens arbete å samma område å andra sidan och direktionen för sagda förening förelåg att samtliga sällskap måtte förordna sina konsulenter att öfvervara detta möte, be-slöts att konsulenten Bremer skulle förordnas att bivista detsamma.

§ 13.

Sedan professor A. Rindell numera på sekreterarens därom framställda begäran utlätit sig angående de af Keskiomussliks Hankkija föreslagna gödslingsförsöken och ur hans nu föredragna skrifvelse framgick att de af sekreteraren uttalade tvifvelsmålen angående fullt sakkunnig och opartisk behandling af försöksresultaten varit befogade, beslöt Bestyrelsen afböja Hankkijas förslag om anordnande af gödslingsförsök enligt af detta uppgjordt plan och med af detsamma anskaffade gödslingsmedel, hvarom meddelande skulle oflätas.

§ 14.

Föredrogs sällskapet Pellerovs cirkulär N: 820 af den 12. innevarande Mars, uti hvilket anhöles att Bestyrelsen ville afgifva utlåtande öfver det Bestyrelsen öfven tillhandahållna förslag till stadgar för skogsbushållning enligt andelsprincip, som utarbetats af en för ändamålet af sällskapet Pellerov tillsatt komité, hvarjämte sällskapet anhåller att Huskällnings-sällskapet ville meddela huruvida någon person, som lagt sig in i förevarande fråga, å Huskällnings-sällskapets vägnar komme att öfvervara de Pellerovsdagar, hvilka afsetts att hållas i början på April, hvarvid öfven nu berörda fråga komme att dryftas. Då Bestyrelsen ännu icke kunnit närmare be-grunda det föreliggande förslaget och Sällska-

pets skogskonsulent ej heller tagit del af det-
samma, beslöts att infordra hans yttrande, samt
därefter afgifva det begärda uttalandet. Någon
person skulle icke af Fällskapet sändas till Pel-
lerodagarna för denna fråga.

§ 15.

Härefter föredrag förenämnda fällskaps
cirkulär N: 855, däruti Huskällningssällskapet
underättas om att de afsedda Pellerodagarna
komme att äga rum den 3-6 instundande
April, hvarvid tillika uttalar förhoppning om
att resp. Sällskap på alla lämpliga befunda
sätt vilde så begä att nyttan och verkan af
dessa för våra jordbrukare så viktiga möten
mätte blifva möjligast vidtvarande. Emellertid
beslöt Bestyrelsen icke sända någon till Pel-
lerodagarna de förhandlingarna där hufvudsak-
ligast försiggå på finska.

§ 16.

Att af ordföranden för Kimito landtmannagille
Fällskapets sekreterare tillhandakommit
bref med anhängan att få två landtmannada-
gar, den ena i Veitansfjärd den 5: och den andra
i Dragsfjärd den 6: innevarande Mars hvarvid
skogskonsulenten, kreaturskötarekonsulenten och
rotfruktsodlingsinstruktören skulle hålla föredrag,
föredrag och meddelade sekreteraren tillika att
denna anhängan efterkommit samt de plane-
rade landtmannadagarna afhållits.

§ 17.

Föredrag härefter en af ordföranden för
Pargas landtmannagille insänd anhängan att
s. k. landtmannadagar skulle föranstaltas i sam-
band med gilletts årsmöte den 24 och 25 i denna
månad, till hvilka dagar gillet önskade att Säll-
skapets instruktörer och konsulenter mätte för-
ordnas. De emellertid Bestyrelsen allaredan god-

känt att för slika landtmannadagar uppgjort
program och sådana just varit afsedda att hål-
las äfven i Pargas, hade sekreteraren öfverens-
kommit med gilletts ordförande att Fällskapet
skulle anordna dessa dagar i öfverensstämmel-
se med det uppgjorda programmet samt att
dessa skulle äga rum först den 2. och 3. instun-
dande April, hvarvid gilletts årsmöte äfven
skulle afhållas. Denna åtgärd godkändes.

§ 18.

Af Nagu gille insänd anhängan om pen-
ninganslag skulle framdeles behandlas i sam-
band med slika ansökningar från andra gillen.

§ 19.

Redaktionens för Talonpojan lehti i skrif-
velse af den 21. dennes uttalade önskan att Hus-
källningssällskapets annonser mätte ingå äfven i
detta blad antecknades.

§ 20.

Sekreteraren anmätte att landthushållar-
ren Alb. Eriksson Mathas från Floutskär privatim
förfrågat sig hos honom, sekreteraren, huruvida
någon utligt förefunnos för honom att af Fällska-
pet erhålla bidrag för besökande af landtbraks-
kongressen i Kristiania instundande sommar.
Med anledning häraf ansåg Bestyrelsen det vara
lämpligast afgifva sådant svar att en eventual
ansökan knapt nog komme att beviljas.

§ 21.

Upplyddes af ordföranden för Korpo landt-
mannagille insändt erkännande öfver emottagna
100: mark till bidrag för inköp af en sädesren-
sare samt ett af herr B. Alfthan uthändigadt
kvitto öfver emottagna 300: mark för landthus-
hållningssällskapens interimistiska redskapsprof-
ningsstation.

§ 22.

Antecknades att till Bestyrelsen anländt ett antal exemplar af en liten broshyr angående frågan huru småbrukarkvinnorna i högre grad kunde intresseras för trädgårds- och hönsskötsel samt andra till landthushållningen hörande göromål.

§ 23.

Vid sammanträdet gjorda utauordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Arnor Kumpulainen

År 1907 den 18 april sammanträdde K. F. Hus-hållnings-sällskapets Bestyrelse hvarvid tillstådeskommo ordföranden Mr Juselius, ledamöterna hrr. Allén, Backström och Nieminen, suppleanter Mr Bruun, Kamreraren friherre von Troil afvenson undertecknad sekreterare.

§ 1.

Det vid Bestyrelsens sammanträde den 23 Mars tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs Landbrukstyrelsens skrifvelse N° 784 af den 15. innevarande April, hvaruti sagda styrelse Sällskapet till kännedom och iakttagande sänder styrkt afskrift af Jordbruksexpeditionens i Kejsarliga Senaten för Finland skrifvelse till Landbrukstyrelsen angående statsbidrag för Wrethalla skola för småbruk och egna hem i Wreta by af Kimito socken.

Ur sistberörda skrifvelse framgick att Kejsarliga Senaten funnit godt bevilja Kimito ungdomsförening för ofvannämnda skolas inrättande ett anslag af 3000. mark i ett för allt samt för densamma underhåll ett årligt bidrag af 6.600. mark under en tid af tre år, räknadt från den 1. November 1906, mot vilken att elevantalet vid skolan icke understiger 12, att skolan står under Finska Hushållnings-sällskapets närmaste och Landbrukstyrelsens öfverinsesende, att berättelse öfver skolans verksamhet årligen inlämnas till Landbrukstyrelsen, att valet af agronomisk lärare underställes

Landbrukstyrelsens godkännande samt att skolans föreståndare åligger att under sommaren i skolans närmaste omnejd fungera såsom "Wanderlehrer".

Innehållet af denna skrifvelse delgives Kimito ungdomsförening, som anmodas att insända uppgift på antalet elever samt på skolans agronomiska lärare, hoars kompetensintygg torde öfersändas till Bestyrelsen för att jämte anmälan om läraren överstyras till Landbrukstyrelsen. Därjämte borde Kimito ungdomsförening underrätta Bestyrelsen om hvem den utsett att omhändera nya berörda anlagemedel samt hoar den önskade lyfta desamma.

§ 3.

Landbrukstyrelsens skrifvelse N:o 791 af den 15 innevarande April föredrogs här efter och inhämtades ur densamma att berörda styrelse jämte omordade skrifvelse Hushållnings-sällskapet till kännedom och iakttagande insändt styrkt afskrift af Jordbruksexpeditionens i Kejsarliga Senaten för Finland skrifvelse till Landbrukstyrelsen af den 4 innevarande April angående Statsbidrag för "Ahlmaniska landtmanna- och husmodersskolan" i Messuby.

Ur ofvannämnda Jordbruksexpeditionens skrifvelse framgick att Kejsarliga Senaten beviljat Finska Hushållnings-sällskapet för underhållet af dess "Ahlmaniska landtmanna- och husmoderskola" i Messuby ett årligt anslag om 4,000:- mark för en tid af tre år, räknadt från den 1. November 1906 med vilkas att elevantalet vid skolans landtmannaafdelning icke understiger 12, att skolan står under Landbrukstyrelsens insende, i hvilket afseende berättelse öfver skolans verksamhet bör årligen till Landbruks-

styrelsen insändas samt att valet af agronomisk lärare underställes Landbrukstyrelsens godkännande, hvilket allt antecknades.

§ 4.

Arkitekten Alex. Nyström föredrogs och upptedde en ritning till byggnad innehållande bostad om ett rum och kök för arbetsledare, ett rum åt en deja och ett rum åt handverkare, afsedd att uppföras å Hushållningsrådets egande Leppälä gård i Messuby socken för den därstädes förlagda Ahlmaniska landtmanna- och husmodersskolans räkning. I fall af behof kunde dessutom två eller tre rum inredas på vinden. Då en sådan byggnad, som den föreslagna var behöflig och den föredragna planen föreföll praktisk och lämplig, blef densamma godkänd och skulle arkitekten Nyström gå i författning om dess uppförande. Arkitekten Nyström och godsejaren Backström förordnades att besöka Leppälä och inspektera där pågående byggnadsarbeten.

§ 5.

Föredrogs af Industristyrelsen insända cirkulär innehållande diverse anvisningar till sällskap, som öfvervaka slöjdskolornas verksamhet, till skolornas direktion, föreståndare och föreståndarinnor angående ifyllande af närslutna tabeller, i hvilka skulle antecknas särskilda uppgifter berörande förenämnda skolors verksamhet, och skulle sekreteraren tilltulla Piikkis väfskolas samt Letala handarbetskolas direktioner och föreståndarinnor ett ex. af ofvannämnda cirkulär, af hvilket öfver Hushållnings-sällskapet handarbetskolas föreståndarinna skulle få del.

§ 6.

Den af Bestyrelsen lediganslagna skogs-

instruktörstjänsten, till hvilken ansöknings-
tiden utgick den sista mars, hade inom denna
tid ansökt af forstbiträdet Wasama, anställd
hos Lounais-Luonen Maanviljelysseura benämnda
landtbrukssällskap, skograktarene J. A. Ljung-
qvist i Laukko i Vesilähti och Erik Oleson
från Loppträsk, arbetsledaren Artur Flög-
back från Lidby och utexaminerade forst-
mästaren J. H. Lindbohm från Tammerfors
och utrag Bestyrelsen bland förenämnda sö-
kande enhälligt skograkten Oleson, som om-
delbart skulle till tjänsten kallas.

§ 7.

Inom den 15. April utgången kungjord
ansökningstid hade till lediganslägna före-
ständerinnebefattningen vid Flushällnings-
sällskapets handarbetskola anmält sig frö-
ken Alexandra Klubb från Galitzina, fröken
Aina Westerlund från Uleåborg, fröken Hilja
Huchtman från Jordavala, fröken Amanda
Bruun från Tavaatehus, fröken Anna Lind-
ström från Kronoby, fröken Helena Brander
från Kotka samt fröknarna Olga Jansson och
Liesä Heikkilä, hvilka gemensamt ansökt tjänsten.

Sedan samtliga ansökningshandlingar
blifvit genomgångna och föreståndarinnan för
Sällskapets handarbetskola, fröken M. Tam-
melander, satts i tillfälle att inför Bestyrel-
sen afgifva sitt utlåtande med ledning af
den kännedom hon innehade om de sökande,
skreds till val och afgafvo därvid suppleanten
herr Bruun samt ledamöterna herrar Allén
och Backström sina röster åt fröken Brander,
medan ledamöten herr Nieminen och ordföranden
herr Juselius röstade på fröken Lindström. Då
fröken Brander sålunda erhållit tre röster
och fröken Lindström två, förklarades fröken

Helena Brander vald till föreståndarinnan för
Sällskapets handarbetskola och skulle hon om-
vald underrättas.

§ 8.

Föredrags en skrifvelse från Finlands
utsädesförening, hvilken däri framhåller att mö-
tet af representanter för Landtbruks- och has-
hällnings-sällskapen samt för Finlands utsä-
desförening under senaste vår säson sin enhäl-
liga åsigt uttalade önskoärsketen af att en-
ligt gemensam plan för hela landet utförda
växtkultur försök anordnas, hvorför sagde före-
ning uppgjort enhälliga program ej blott för
rotfruktsförsök utan äfven för eventuella jämfö-
rande hafre och timotejförsök.

Öfverbringande detta till Bestyrelsens
kännedom anhåller föreningen att densamma
i anseende till sina små tillgångar icke en-
sam kan öfvertaga de stora omkostnader och
arbeten, som härröra af försöksfältens gransk-
ning samt af undersökningar och uträkningar
af försöksresultaten. Anseende det nödvändigt
att härför engagera en särskild person för
instundande sommar, föreslår Finlands ut-
sädesförening att Landtbruks- och Flushällnings-
sällskapen gemensamt skulle aflöna en assi-
stent för försöken denna sommar samt här-
till bidraga med 150: högst 200: mark. I an-
slutning till förestående frågar Finlands ut-
sädesförening om Flushällnings-sällskapet inom
sitt område vill anordna någon af anförda
försöksserier och hvilken samt hvar försöken
skola anläggas och under hvars närmaste led-
ning de skola utföras äfvensom om Flushäl-
nings-sällskapet för sin del går in på att
med 150: mark högst 200: mark bidraga
till aflörandet af en gemensam assistent.

Desutom frågar föreningen om Fluskällnings-sällskapet önskar demonstrationsfält anordnade, för hvilket ändamål en plan närluttes, samt lofar att så snart den erhållit uppgift om hvilka nummer i planen önskas samt om orterna för försöksfälten och om försöksodlarna sända kartor öfver markerna och nödigt utsäde.

Med anledning af förberörda skrifvelse beslöt Bestyrelsen att anordna några försöksfält för jämförande försök för olika hafre- och rotfruktsarter öfvensom om möjligt med olika timotejsarter, hvarförutom hafre- och rotfruktsodlingsdemonstrationsfält skulle iordningställas.

Tjuu aflönande af en gemensam assistent förband Bestyrelsen sig bidra med ett belopp om högst 150: mark. Om dessa beslut skulle Finlands Utsädesförening omedelbart underrättas och uppdrogs åt sekreteraren att gå i författning om att anskaffa lämpliga försöks- och demonstrationsfält och värdar.

§ 9.

Af bondesonen Ernst Emil Ehrnétröm från Pargas Högöleup insänd anhängan om stipendium för inhämtande af kännedom i rotfruktsodling och andra grenar af jordbruket i Sverige afslogs.

§ 10.

Beslöt att från Utställningskomitéen för Kuopio landtbruksutställning rekvirera 400 ex. af skriften: "Hvilka arbetsredskap och -maskiner skall småbrukaren anskaffa för sitt jordbruk" till ett pris af 25 pi per ex. samt 25 ex. af skriften "Berättelse öfver mejerimaskinernas och -arbetsredskapens afpröfning" till ett pris af 50 pi. per ex. öfvensom 12 ex. af skriften "Kertomus maanviljelyskoneiden ja -työaseiden koetuksesta"

ä 1 mark om dessamma finnes på svenska språket, eljes två ex på finska.

§ 11.

Audenstund den tidsperiod, för hvilken Fluskällnings-sällskapet Kleniska- och Frökontroustation senast tilldelats statsanslag, utgår med innerarande är, beslöts att så fort möjligt ingå med hemstämman om att ett förnyadt anslag om 10000: mark ärligen måtte tilldelas stationen för en tid af fem år, räknadt från den 1. jan. 1908.

§ 12.

Föredrag af revisionskommissionen af gifven revisionsberättelse och skulle densamma föredragas för plenum i Maj.

§ 13.

Medicinelicentiaten Axel Aminoff, som från Fluskällnings-sällskapet innehar lånet N: 162 i 5000: mark, för hvilket landsekreteraren Gustaf Späre, hofrättsrådet Alexander Späre och ägaren till Kankas fideikoniss i Masku Fredrik Aminoff stodo i borgen, anhöll genom kamreraren att Bestyrelsen måtte till borgeeman i stället för hofrättsrådet Alexander Späre, som aflidit, godkänna sökandens moder, enkefru Constance Aminoff, hvar till bifölls.

Vidare beslöts uppmana godsägaren Arthur Allén, som innehar lånet N: 143 i 10000: mark, att audenstund borgeemannen, lektor Gustaf Cygnæus, med döden afgätt och lånet inkort blir tvärigt, förnya skuldförbindelsen i händelse han ej önskar inbetala lånet.

Genom sekreteraren hade trädgårdsmästaren O. P. Gauffin uppdragt lånet N: 148 i 3000: mk, till Sällskapet, för hvilket Sällskapet innehar in-teckning i hans egande gård N: 5 i 10^e kvarteret af 7^e stadsdelen i denna Åbo stad och hade Gauffin anhållit att få inbetala lånet före ut-

gången af stipulerad 3 månaders uppsägning. Tillika hade han förebräat huruvida Bestyrelsen ville som afbetalning af förenämnda lån godkänna en af honom innehåfd skuldsedel ä 20000: mark intecknad i Marttila, Bukkila och Shamutela Alltals benämnda lägenheter i St. Marie socken, efter 40000: mark Hypoteksföreningen till säkerhet; efter förenämnda 60000: mark äro ofvanuppräknade lägenheter ännu intecknade för 60000: mark.

Med anledning af ofvanstående meddelanden beslöt Bestyrelsen att godkänna den gjorda uppsägningen samt berättiga herr Gauffin att äfven före uppsägningstidens utgång inbetala förestående lån 30000: mark. Dock skulle den af herr Gauffin omnämnda i Marttila m. fl. lägenheter intecknade skuldsedeln icke godkännas så som afbetalning.

§ 14.

Antecknades att från Bestyrelsen för Kuopio slöjduutställning till Fällskapet anländt ett diplom utgörande II priset för utställd kollektion af handarbeten från Fällskapets handarbetskola, ett diplom likaså utgörande II priset för en af samma skola utställd väggrymdnad samt ett hederdiplom för utställda gardiner i ransväfnad.

§ 15.

Till Fällskapet hade från Jordbruks expeditionen ankommit grafiska kartor utvisande skördeförhållandena beträffande råg, hafre, potäter och höväxt i Finland år 1906, hvilket antecknades.

§ 16.

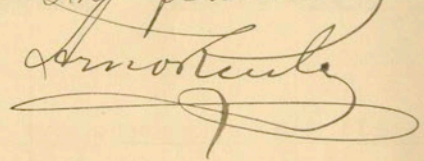
Fällskapets vårplenum beslöt Bestyrelsen för sin del utställa till fredagen den 24 instundande maj kl. 6. e. m. dock skulle sekreteraren höra sig före hos Fällskapets ordfö-

rande, baron Born, om den föreslagna dagen vore lämplig, samt efter erhållet meddelande af honom utfärda kungörelse om plenum. Vid detta skulle följande ärenden behandlas:

- 1) Från Kejsarliga Senaten ankomna skrifvelser;
- 2) Från Landtbrukestyrelsen anlända skrifvelser;
- 3) Från Idustriestyrelsen ankomna skrifvelser;
- 4) Revisionskommisionens berättelse för år 1906;
- 5) Framställningar och meddelanden af Bestyrelsen;
- 6) Förslag till utdelande af utmärkelser för landtmannaidoghet och annan medborgerlig förtjänst;
- 7) Förslag till utdelande af utmärkelser för långvarig, trogen tjänst;
- 8) Inkallande af nya ledamöter;
- 9) Förslag till nya ledamöter;

§ 17.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

Tog fidem:

År 1907 den 24 april
sammmanträdde K. F. Hus-
hållningssällskapets Besty-
relse. Härvid närvaro ord-
föranden, herr Jusélius, leda-
möterna fru Allén, Back-
ström och Nieninen, sopp-
learen herr Bruun äfven,
som undertecknad sekreterare.

§ 1.

Det vid Bestyrelsens sammmanträde den
18 april förda protokollet upplästes och justerades.

§ 2.

Bestyrelsen underrättades om att skogs-
konsulenten O. A. Proberg å kansliet muntligen upp-
sagt sig från sin befattning, hvilken han äfven
allredan lämnat, samt att han som vikarie lofvat
ställa en forstmästare Torzell för uppsägningstiden.
Med bifall till Probergs uppsägning godkändes
Torzell såsom hans vikarie.

§ 3.

Föredrogs en skrifvelse från Direktorn
för Moskowska Praktiska akademien för han-
delsvetenskaperna, A. Reformatsky, hvilken med-
delar att en eskursion till Finland af elever
från sagda akademie komme att äga rum i
slutet af maj eller början af juni nya stilen,
samt att eskurionerna därvid äfven komme
att besöka Åbo och då äfven önskade besöka K. F.
Hushållningssällskapets hus och museum, hvar-
jämte han anhåller att åt deltagarene i eskur-
sionen måtte beredas afgiftsfritt tillträde till
dessa äfvensom att någon person måtte ställas
till deras förfogande för att tjäna dem som
föreläsare, och beslöts att bifalla till den gjor-
da anhållan, hvarom svar skulle aflämnas.

§ 4.

Föredrogs af föreståndaren för Åbo hof,

beslagshola, läneveterinären L. Fabritius, af gifven berättelse öfver verksamheten vid skolan under år 1906. Då samma berättelse af läneveterinären Fabritius öfversändts till Landtbrukstyrelsen, förföll all åtgärd från Bestyrelsens sida, hvaran berättelsen lades till handlingarna.

§ 5.

En af föreståndaren för Akmanå landtmanna och husmodersskolan i Messaby, agronomen N. Selin, till sekreteraren ställde skrifvelse berörande de särskilda frågor angående skolans framtida program upplästes, och beslöts att sekreteraren skulle resa till Messaby och i samråd med lokaldirektionen uppgöra förslag till program, hvilket om möjligt tillgodosäges såväl de af lokaldirektionen tidigare uttalade önskningsmåten som de grunder, enligt hvilka Fällskapet beviljats understöd för skolans upprätthållande.

§ 6.

Antecknades att landthushållaren Karl Nordberg från Brändö i nu föredragen skrifvelse anmält att ett landtmannagille bildats därstädes samt att guvernören stadfäst stadgar för gillet, hvilka stadgar äfven i afskrift närslutits.

§ 7.

Stipendier ur Thulinska fonden för inhämtande af kännedom i rationellt jordbruk i Sverige beviljades på därom ingifna ansökningar åt arbetsledaren Frans Bruno Wallinheimo från Marickhamn med 100: mark och åt arbetsledaren Walfrid Juslin från Esbo med 200: mark.

§ 8.

Företmästaren Torckell, konsulerten Bremer och rotfruktsodlingsinstruktören Sundell förordnades att hålla föredrag i sina resp. fackämnen vid de kurser för småbrukare, hvilka anordnas den 25 maj t. o. m. 1 juni vid Wrethalla skola för småbruk och egna hem i Kimito. Däremot

ansåg Bestyrelsen ej skäl föreligga att anse några stipendier för att utgifvas åt besökare af kurserna, hvarför härom framställd anhållan afslogs.

§ 9.

Sedan föreståndaren för Wrethalla skola för småbruk och egna hem i Kimito, godegarer Hugo Dahl, insändt protokollsutdrag utvisande att Kimito Ungdomsförening i möte den 21 april innevarande år utsatt folkskolläraren O. Jansson att lyfta föreningen beviljad statsbidrag för föresagda skola, beslöts att det för skolans organisation beviljade anslaget om 3000: mark skulle från Landtbrukstyrelsen utrekvireras att tillhandahållas förbemälda Jansson i postanstalten i Kimito.

§ 10.

Kreaturskötarekonsulerten Bremer anmodades på därom insänd begäran att under sine resor söka reda på någon lämplig c. 2 år gammal afvelstjur för Kimito stammens räknning, hvarjämte åt honom uppdrogs att för Fällskapet räknning till Seppälä lägenhet anskaffa en god afvelstjur af vestfinsk stam.

§ 11.

Med anledning af därom inkommen ansökan beslöts förordna skogsinstruktören att under sommaren lämna råd och upplysningar i skogsvård åt bonden Karl Johansson i Näs Mellangård i Saltvik socken.

§ 12.

Antecknades att Aktiebolaget Electron insändt ett cirkulär innehållande anhållan om att Fällskapet ännu icke ville förbinda sig att från instundande höst taga sitt behof af elektrisk ström från det nya elektricitetsverket, emedan sagde bolag ännu icke fattat beslut om tidpunkten då dess verksamhet kom,

me att upphöra eller om det strömpris det framdeles komme att beräkna.

§ 13.

Af trädgårdsmästarene Englund, Dansson och Lindholm uppgjorda förslag till resplaner för sommars förrättningar granskades och godkändes. Trädgårdsmästaren Englund hade 30 förrättningar, hvilka vidtog den 25 april och slutade den 21 juni och förliggande i Pargas, Nagu och Korpo socknar. Dansson hade afven 30 förrättningar i St. Karins, Tuus, Houtskär, Kimito och Dragsfjärd kommuner och togo dessa sin början den 4. maj och avslutades den 18. juni. Trädgårdsmästaren Lindholms 20 förrättningar påbörjades den 2. maj fortgick till den 18 juni. Dessa egde rum i Jomala, Saltvik, Vårdö, Föglö, Lund, Hammarland, Finström och Rekerö kommuner.

§ 14.

Bestöts att rekvirera 300 ex. af den svenska översättningen af den på Finska Föreningens förlag utgifna af forstmästar O. Heikin, heimo författade broschyren "Harvennushakkauksista ja niiden taloudellisesta merkityksestä" till ett pris af 35 pi per ex.

§ 15.

Antecknades att skogvaktaren Erik Oleson antagit valet till Sällskapets skogsinstruktör och bestöts med anledning af därom af honom gjord förfrågan att instruktörens stationsort är Åbo stad, sålunda att resor beräknas från och till Åbo, hvilket dock icke hindrade instruktören att, om han funne det för sig fördelaktigare, bosätta sig på landet i närheten af staden, så att han vare lätt tillgänglig.

§ 16.

Finska Sparbanksdelegationens i skrifvelse af den 15. innevarande april gjorda

anhållan att särskilda af densamma till Sällskapet öfverstyra ex. af N: 2. för innevarande år af tidskriften "Sparbanken", uti hvilken N: ingick en uppsats "Sparbankerna och småbrukarna", måtte tillställas Sällskapet undeklydande gillan för att sagde uppsats inom dessa kunde blifva föremål för diskussion och tjäna till initiativ för möjliga åtgärder, bestöt Bestyrelsen bifalla, och skulle sekreteraren sålunda fördela de insända exemplaren af föresagda tidskrift samt för gillena påpeka ändamålet med distributionen.

§ 17.

Att sekreteraren lämnades i uppdrag att besvara särskilda frågor rörande arbetet för den privata skogsvårdens befrämjande inom Hushållningsällskapet, hvilka den af Staten tillsatta komitén för ordnandet af berörda arbete tillställte honom.

§ 18.

Den till intagning i 1908 års almanacka afsedda uppsatsen om fiskodling hade efter öfverenskommelse med sekreteraren författats af forstmästaren Bernh. Ericsson å Trois och förelades nu Bestyrelsen, som bestöt ställa densamma på cirkulation.

§ 19.

Med anledning af att särskilda partier amerikanskt timotejfrö utbjudits och sålts i staden och om näjden under uppgift att det vore af finskt ursprung, bestöt Bestyrelsen öfverlämna åt stadsfiskalen att taga reda på de personer, hvilka gjort sig skyldiga till detta bedrägeri samt att, om fulla bevis fås, befordra dem till laga näpät.

§ 20.

Till protokollet antecknades att landt

bruksskoleeleven Feliks Karlsson till sekreteraren framfört sitt tack för det stipendium han under fjolåret åtnjutit, och hvilket han numera till fullo utbetommit.

§ 21.

Sekreteraren anmätte att trädgårds-mästaren Englund den 30 mars skriftligen erkänt sig hafva den 28 sistlidna februari mottagit uppsägningen ur Sällskapets tjänst.

§ 22.

Att Sällskapet emottagit ett meddelande angående underhålligt thomasslagg från Österbottens svenska landtbrukssällskaps direktion, antecknades.

§ 23.

Anmälles att ordföranden för Korpo landtmannagille, kapten J. V. Erklund, förfrågat sig när ansökan om anslag åt gillet bör vara inlämnad samt att sekreteraren anmodat honom göra det så fort möjligt.

§ 24.

Bondejonen J. Hollsten från Kimito, åt hvilken stipendium beviljats med vilkor att han vistas i gård i Sverige, som af Bestyrrelsen honom anvisas, hade i nu föredragen skrifvelse förklarats sig villig ingå på detta vilkor, hvarvid han dock hemstälde, huruvida han ej kunde placeras på Weibullsholm. Da herr Weibull i skrifvelse till sekreteraren anmält sig villig emottaga stipendiaten beslöts att Hollsten skulle sändas till honom och skulle halva stipendiet tillstållas honom med 75 mark.

§ 25.

Antecknades att Sällskapet af Geologiska kommissionen fått emottaga; Geotekniska meddelanden I och "Kotim, raaka-

ainesssen perust. saviteollisuus".

§ 26.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar äro i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Arno Kestler

År 1907 den 23 Maj sammanträdde Bestyrelsen för H. F. Huskällningsällskapet. Närvarande varo härvid ledamöterna hr. Allen, Backström och Nieminen, suppleanterna hr. Bruun och Fabritius, kamreraren frikeren von Troil samt undertecknad sekreterare. I ordförandens frånvaro leddes förhandlingarna af suppleanten Bruun.

§ 1.

Protokollet, fördt vid Bestyrelsens sammanträde den 24. april upplästes och justerades.

§ 2.

Föredrogs Landbrukstyrelsens skrifvelse N:o 1040 af den 10 innevarande maj jämte den samma åtföljande afskrift af Jordbruksexpeditionen i Kejsarliga Senaten skrifvelse af den 27. sistlidne April, ur hvilken framgick att sagda expedition, med anledning af Bestyrelsens för H. F. Huskällningsällskapet ingifna anhållan om ett kuskottsanslag af tillsammans 7000:- mark för befrämjande af särskilda, boskapskötselns höjande afseende ändamål, beviljat Läkenskapet för innevarande och nästkommande år 2,500:- mark utöfver det anslag om 3,000:- mark, som Läkenskapet allaredan för boskaps- och mejerihandteringens befrämjande åtnjuter, och beslutats att de två första kvartalen omedelbart skulle utrekvireras och återstoden sedermera i vanlig ordning.

§ 3.

Föredrogs här efter Landbrukstyrelsens skrifvelse N:o 1079 af den 17. innevarande Maj. Af densamma inhämtades att Landbrukstyrelsen, sedan Bestyrelsen i skrifvelse af den 10. maj, under förmätan att Wrethalla skola för småbruk

och egna hem allaredan afslutat sitt första verk, samarbetar under herr Hugo Dahls föreståndarskap och med honom som lärare i de agronomiska ämnena, hemställt att herr Dahl, i betraktande därpå att han enligt bilagdt intyg fullgjort sitt värk med framgång måtte af Landtbruksstyrelsen godkännas såsom skolans agronomiska lärare för läsåret 1. Nov. 1906 - 1. Maj 1907, med hänsyn till att skolan erhållit sitt ansökte statsunderstöd först i slutet af det första läsåret och när det blifvit besträckt att Herr Dahl idkat agronomiska studier vid landshögskolan i Köpenhamn samt gjort sig förtrogen med landtbruksundervisning för småbrukare, funnit godt godkänna herr Dahl såsom agronomisk lärare vid ifrågavarande skola under läsåret 1. Nov. 1906 - 1. Maj 1907. Häröfver skulle herr Dahl underrättas.

§ 4.

Ur Landtbruksstyrelsens nu föredragna skrifvelse N: 1020 af den 10. innevarande Maj framgick att Jordbruksexpeditionen i Kejsarliga Senaten i skrifvelse af den 29. sistviken april meddelat att anslaget för fiskerinäringens befrämjande från och med innevarande år ökat från 30000: till 100000: mark årligen, af hvilket sistnämnda belopp ända till 50000: mark kunna tilldelas landtbruks- och hushållningsällskapen för att af dessa användas för sagda ändamål enligt af Kejsarliga Senaten fastställt program och under fiskerinspektörens tillsyn. Därjämte har Kejsarliga Senaten omnämnt särskilda åtgärder, afsedda att befrämja fiskerinäringen, af hvilka sällskapen torde välja sådana, hvilka befinnas vara för ändamålet de lämpligaste eller föreslå nya sådana. Slutligen uppmanar Landtbruksstyrelsen bestyrkelsen att, ifall Hushållningsällskapet önskar komma i åtnjutande af anslag ur före-

nämnda medel, inom utgången af närtinstundande juli månad till Landtbruksstyrelsen insända erforderlig ansökan jämte förslag till det program sällskapet ämnar följa vid arbetet för fiskerinäringens befrämjande.

Med anledning härpå beslutats att Sällskapet skulle börja arbeta äfven för fiskerinäringen och sålunda ansöka ett visst belopp ur de nu disponibla medlen. För att uppgöra arbetsprogram, på grund af hvilket sedermera anslaget storlek skulle beräknas, beslutats tillstå en komité till hvilken hvarje gille finge utse en med fiskeriförhållandena på orten väl förtrogen person och skulle annodan häröfver omedelbart till sändas gillena. Hushållningsällskapet skall bestrida komitéledarnas resor samt dessutom utgifva åt dem en ersättning om 5:mk. för dag.

§ 5.

Föredrogs Landtbruksstyrelsens skrifvelse N: 948 af den 3. Maj, ur hvilken framgick att Kejsarliga Senaten för närvarande icke funnit skäl bifalla till den af Styrelsen gjorda ankallan om ett årligt anslag af 4000: mark för aflönande af en instruktör i byggnadsarbeten, bestridande af dennes resor samt bestridande af kostnaderna för öfriga åtgärder, afsedda att på landsbygden åstadkomma ett lämpligare och billigare byggnadsätt. Antecknades.

§ 6.

Från "Norges Vel" i Christiania afsändt telegram lydande "Inbydelse till landbruksmötet beslutet" föredrogs och beslutats för morgondagens plenum föreslå att Sällskapet ville till sin representant vid utställningen utse sin ordförande, friherre V. M. von Born. Skulle denne icke befinnas villig emottaga uppdraget, föreslås sekreteraren till representera Sällskapet vid landbruksmötet i Christiania.

§ 7.

Den af direktorn å Crovis forstinsti-
tut Bernh. Ericsson författade almanacks-af-
handlingen "Om fiskodling", hvilken varit på
cirkulation bland bestyrelsens ledamöter, god-
kändes, och skulle densamma genast insändas
till universitetet. At direktor Ericsson skulle
sändas sedvanligt honorar 40: mark.

§ 8.

Från landtmannagillena inkomna an-
sökningar om anslag föredragas och befunns att

Korpo landtmannagille begärt: till premie-
ring af välskötta jordbruk, gödselns till-
varatagande och inrättande af urin-
brunnar 250:-

till premiering af rotfrukts-
odlingar 150:-

till premiering af plöjning o. dikning 50:-

till premiering af mans- och
kvinnoslöjd 100:-

till premiering af kalvvar,
kvigar och tjurar 150:- 700:-

Nagu landtmannagille begärt: till premie-
ring af rotfruktsodlingar 100:-

till premiering af välskötta lada-
gårdsbesättningar 150:-

till hönsskötselns befrämjande 50:-

till prenumeratior af perio-
diska jordbrukslitteratur 50:-

för anställande af taflan till
ritningar för skärdgårdskutor 100:- 450

Houtskärs landtmannagille begärt: till pre-
miering af välskötta jordbruk
och gödselstäder 75:-

till premiering af rotfruktsodling 75:-

till en Kreatursutställning i
samband med profplöjning o. dikning 75:- 225:-

Transport Smg 1375:-

Transport

1375:-

107.

Brändö landtmannagille begärt: till premie-
lån för anläggande af gödsel-
städer och urinbrunnar 240:-
till premiering af rotfrukts-
odlingar m. m. 60:- 300:-

Pargas landtmannagille begärt: till aflö-
nande af en ambuleraende djur 350:-
till profplöjning och dikning 50:- 400:-

Ålands landtmannaförening begärt: till
kreaturskötselns befrämjande 500:-
till rotfruktsodlingens befrämjande 500:-
till Ålands kontrollförening 200:- 1500:-

summa Smg 3575:-

Förenämnda 6 gillen hade samlunda an-
sökt om sammanlagdt 3575: mark. - Då Län-
skapet just erhållit tillskottsanslag om 2500: mk.
för boskapskötselns befrämjande beviljades att åt
gillena utgifvas ur dessa medel anslag för
härfor afsedda ändamål och tilldelades:

ur jordbruksanslaget, ur Kreaturskötselns and

Korpo gille	400: mark	250:-	150:-
Nagu "	350:- "	200:-	150:-
Houtskärs "	225:- "	150:-	75:-
Pargas "	400:- "	200:-	200:-
Brändö "	300:- "	300:-	-
Ålands "	1425:- "	750:-	675:-
tillsammans Smg	3100:-	1850:-	1250:-

Kinnits landtmannagille hade visser-
ligen anhållit om anslag, men då något arbets-
program icke insändts, upptogs ansökan ej
till behandling. Dock reserverades ur Jordbruks-
anslaget för sagda gilles behof 350: mark och
ur kreaturskötselnsanslaget 250: mark.

§ 9.

Sedan kyrkorådet i Korvia insändt ut-
drag ur dess protokoll för den 16. januari in-
nevarande år med anhållan att kyrkovärden

Juhon Flormaluoma, som i 30 år skött föresagda befattning, måtte för medborgerlig förtjänst tilldelas Sällskapets mindre silvermedalj, beklöt bestyrelsen för plenum förorda änsagda begäran.
§ 10.

På grund af därom inkomna, af vederbörliga intyg och utredningar åtföljda ansökningsningar, beklöt bestyrelsen för plenum föreslå att sällskapet för långvarig och trogen tjänst ville utgifva sin:

mindre silvermedalj

- 1) fabriksarbetaren Henrik Blomqvist för 36 årig tjänst;
- 2) J^o Johan Borgar för 29 års tjänst;
- 3) J^o Johan Oref för 27 års tjänst;
- 4) J^o Johan Hakala för 31 årig tjänst;
- 5) J^o Matts Hakala för 31 årig J^o
- 6) J^o Jakob Hakala för 31 årig J^o
- 7) J^o Karl Alexander Hammarström för 27 årig J^o
- 8) J^o Johan Fredrik Kullberg för 27 års J^o
- 9) J^o Johan Nestar Nieminen för 25 års J^o
- 10) J^o Herman Smalau för 28 årig J^o
- 11) J^o Matts Stenman för 33 års J^o
- 12) J^o Johan Erik Mattsson Glader för 28 års J^o
- 13) J^o Johan Erik Svepar för 28 års tjänst.
- 14) J^o Jakob Wallenberg för 33 årig J^o, och
- 15) J^o Matts Berg för 42 års tjänst;

dessa 15 arbetare vid Wasa Bomullsmanufaktur aktiebolag;

- 16) inspektoren Karl Fredrik Lindfors för 22 års tjänst vid firman Schildt & Hallberg tillhöriga oljeslageri i Dickursby;
- 17) brandmästaren Johan Henrik Hänninen för 30 årig tjänst i nämnda egenskap i Jordavala stad
- 18) magasinsskarlen Johan Viktor Tobiasson för 30 årig tjänst hos firman P. Lidarow i H. förs.
- 19) magasinförvaltaren Jakob Simonsson Nyman för 41 års tjänst hos Wasa ångboarns aktiebolag
- 20) Drängfogden Gabriel Antinpoika Gynther

- för 23 års tjänst hos godsägaren Wilh. Breitenstein i Kiskilå gård i Wiborgs socken;
- 21) Rättaren Anders Edvard Dahlqvist för 20 års tjänst i Prästkulla gård i Tenala socken;
  - 22) Drängfogden Karl August Jökholm för 20 årig tjänst i Simorby under Prästkulla gård i Tenala socken;
  - 23) Drängfogden Otto Wilhelm Rehn för 20 års tjänst i Jordansky under Prästkulla gård i Tenala socken;
  - 24) Snickaren Henrik Herman Kaapasalo för 22 års tjänst
  - 25) Imeden Antti Juhon Virtakoski för 22 års tjänst och
  - 26) Mjöltnaren Robert Kanervikko för 28 års tjänst;
- dessa tre i Tuorla gård i Pikkis socken;

Bronsmedalj

- 1) före drängen Johan Pekkanen för 23 årig tjänst hos kommunalrådet Carl Alfthan och dennes son agronomen Alex. Alfthan i Autio gård i Wiborgs landsförsamling;
- 2) fabriksarbetaren Lisakki Matinpoika Koivula för 18 års tjänst.
- 3) J^o Taavi Tuoninen för 18 1/2 års tjänst;
- 4) J^o Topias Antinpoika Klippula för 18 års tjänst.
- 5) J^o Tobias Karppinen för nästan 20 års tjänst.
- 6) J^o Herman Salomoninpoika Palo för 20 års J^o
- 7) J^o Johannes Hermaninpoika Khonisto för 19 års J^o
- 8) J^o Viktor Juhonpoika Leppälä för 15 års J^o och
- 9) J^o Taavetti Tisakinpoika Ronka för 15 års J^o

dessa 8 sistnämnda i Nerla träsliperi;

- 10) drängen Matti Oksanen för 10 1/2 års tjänst hos prosten J. Fr. Silvander i Mastola prestgård;
- 11) arbetsledaren Kalle Erkinpoika Lehto för 14 årig tjänst hos länsmannen Hugo Palmroth i Jamså;
- 12) arbetaren Johan Sivonius för 18 års tjänst och
- 13) J^o Johan Alfred Streng för 10 års tjänst vid firman Schildt & Hallberg tillhöriga oljeslageriet i Dickursby;
- 14) brandvakten Mikko Rätty för 28 1/2 års tjänst;

- 15) braudvekten Simo Turolainen för 19½ års tjänst och
 16) d: Juhon Mermi för 12 års tjänst; alla dessa
 tre i Loddavala stad;
 17) drängen Paavila Michaelinpoika Puruskainen för
 18½ års tjänst hos bonden Dimitrij Jyrkönen i Komants.
Hederstecken i silver.

- 1) tjänarinnan Olga Maria Nikkonen för 10 års tjänst
 hos fru Sofie Rothman och hennes dotter samt den
 förstnämndes två syster, hvilka alla tillsammans
 bildat en familj med gemensamt hushåll;
 2) tjänarinnan Eufrosina Taavetintyär Forsell för
 10 årig tjänst och
 3) dejan Emma Orika Taavetintyär Halla för
 liksledes 10 årig tjänst, begge dessa hos bonden
 Viktori Pättälä i Heinijärvi by af Tavastkyro socken,
 4) Tjänarinnan Fredrika Fredrikintyär Perälä för
 10 års tjänst hos bonden Kaarl Leppämäki i Ku-
 mila by af Pöytä socken,
 5) Fabriksarbeterskan Anna Arvintytär Floman
 för 19½ års tjänst vid Merla träsliperi,
 6) Tjänarinnan Rütta Stiina Tahvoontytär Saasta-
 moinen för 21½ års tjänst hos handlanden
 Abr. Hämäläinen i Nurnes;
 7) Fabriksarbeterskan Justina Anttila för 27 årig tjänst;
 8) d: Maria Anttila för 28 årig d:
 9) d: Orva Back för 27 årig d:
 10) d: Sofia Backman för 43 års d:
 11) d: Maria Beijar för 27 års d:
 12) d: Anna Brita Braxenholm för 38 års d:
 13) d: Sanna Grundfelt för 33 års d:
 14) d: Hedvig Lovelina Hakala för 33 års d:
 15) d: Anna Sofia Harjui för 27 års d:
 16) d: Anna Sanna Harjui för 25 års d:
 17) d: Maria Greta Hoppa för 27 års d:
 18) d: Emilia Kalanden för 45 års d:
 19) d: Justina Kivistö för 46 års d:
 20) d: Lisa Knopp för 29 års d:
 21) d: Karolina Lager för 40 års d:

- 22) Fabriksarbeterskan Ulrika Kristina Norrgård för 48 års tjänst,
 23) d: Ulrika Nyman för 38 års d:
 24) d: Maria Nygård för 33 års d:
 25) d: Anna Maria Pietikäinen för 26 års d:
 26) d: Maria Rudnäs för 40 års d:
 27) d: Fredrika Stenman för 27 års d:
 28) d: Ulrika Wiik för 32 års d:
 29) d: Maria Mathilda Wiklund för 25 års d:
 30) d: Ulrika Åhrväinen för 25 års d:

alla dessa 24 arbeterskor vid Wasa Bonnellsmas
 manufaktur Aktiebolag;

- 31) Tjänarinnan Johanna Olivia Hagberg för 30 årig
 tjänst hos fröken Lydia Horst i H. förs;
 32) Tjänarinnan Anna Elisabet Korhonen för 10 årig
 tjänst hos kapten W. Rancken i H. förs.
 33) Tjänarinnan Amanda Kristina Rosenblad för 10
 årig tjänst hos fru Hedvig Berndtson i H. förs;
 34) Tjänarinnan, orkan Anna Lisa Lanki för 19
 års tjänst hos Fruktimmersföreningen i Åbo,
 35) Huskällerskan Sofia Wilhelmina Nyström för 18
 års tjänst hos direktör Hugo Sölverarm i Wasa,
 36) Tjänarinnan Helena Kaarlentytär Gynther för
 20 årig tjänst hos godsägaren Wilh. Breitenstein
 i Kliskilä egendom i Wiborgs socken,
 37) Tjänarinnan Sofia Kleinonen för 14 års tjänst
 hos apotekaren Arthur Lind-Holm i Muthy
 gård i Heleings socken.

§ 11.

Uti en till Bestyrelsen insänd skrifvelse
 hade "Trädgårdsodlingsvännen" anhållit att en
 skrifvelsen bilagd, till Finlands Storfurste stäld
 ansökan om aflyftande af tullen i drifbänks-
 och värtusglas mitte genom Bestyrelsen insän-
 das till vederbörlig ort; hvarejämte uttalas för-
 hoppningen att Bestyrelsen ville förorda berör-
 da ansökan.

Bestyrelsen förenade sig om de häri ut-
 talade äsigterna och beslöt att insända densamma

tiå Industristyrelsen med anhängan att sagda styrelse ville öfverstyra anhängan till vederbörlig ort samt därvid äfven understödja densamma.

§ 12.

Granskades och godkändes af plagiaturaktören G. Wallgren uppgjord reseplan för förrätningarna inkommande sommar.

§ 13.

Sekreteraren anmätte att det lyckats honom anskaffa plats för de planlagda demonstrationfälten på Skräbböle i Fargas, ä Gundby i Kimito och ä Haga i Saltvik.

§ 14.

Anmättes att handarbetsskolan afslutat vårterminen den 16. innevarande maj, hvarvid såsom lärarinnor i väfnad utdimitterats eleverna Karin Lindholm från Åbo, Riina Herkkonen från Lempäälä, Elin Nurmela från Åbo, Martha Lehmuskoski från Kimito, Agnes Ollert från Åbo och Ode Westerholm från Åbo; ur slätsömnadsafdelningen utdimitterades eleverna Elin Winter från Åbo och Alexandra Kurjatkan afvenledes från Åbo samt från klädsömnadsafdelningen förenämnda Alexandra Kurjatkan samt Nina Wänni från Wirmo och Rauha Appelgren från Åbo.

Skolan hade under terminen besökt af 47 elever, af hvilka 25 frekventerat väfnadsafdelningen, 21 klädsömnads- och 15 slätsömnadsafdelningen.

§ 15.

Sekreteraren anmätte att fröken Siiri Waldstedt uppsagt sig från Fällskapets tjänst från den 1. instundande juli.

§ 16.

Lärarinnor i klädsömnad, fröken Anna Mesterton, som tidigare uppsagt sig, hade anhängit om intyg öfver sin tjänstleverksamhet hos Huskärningsällskapet, men då Bestyrelsen ej sammanträdde före den dag hon uppgifvit sig vara i behof af det begärda intyget, hade sekreteraren efter samråd med ordföranden i Bestyrelsen och inspektör för handarbetsskolan samt dennas föreståndarinna uthändigat ett sålydande intyg:

113.

„Neiti Anna Mesterton, Lempäälästä, on Lyyppkunn 1. päivästä v. 1906 ollut opettajattarena H. S. Talousseuran Käitöskoulun ompeluosastossa vaatteita varten ja on tällä ajalla erinomaisella innolla, huolellisuudella ja tarkkavaisuudella hoitanut opetuksen, joka käy molemmalla kotimaisella kielellä, sekä samassa kuin hän on hyviä järjestystä koulussa pitänyt, saavuttanut sängen hyviä tuloksia. Kun Neiti Mesterton sekä koulussa että sen ulkopuolellakin on käyttänyt itsensä kaikin puolin kiitettävästi niin voidaan täydellä sygellä suositella Neiti Mestertonia hyvin sopivana opettajattarena, kun hän nyt pyrkii pois Talousseuran palveluksesta. Turussa, 10. p:nä toukokuuta 1907.

Viran puolesta
Arno Reuter.”

hvilken åtgärd af Bestyrelsen godkändes.

§ 17.

Att föreståndaren för Ahlmaniska landtmanna och husmodersskolan i Leppälä, agronomen Niilo Selin, utfärdades fullmakt att föra Huskärningsällskapets talan och bevaka dess rätt vid kommunalstämmor i Messaby socken under ett års tid.

§ 18.

Godsägaren F. Edman eller den han i sitt ställe sätter befullmäktigades att anhålla om att få den väg som från allmänna landsvägen leder till Leppälä förklarad för byaväg och skiflad mellan dem som begagna densamma.

§ 19.

Beslöt inköpa ett torp i Leppälä, som innehafves af en inhysing, hvilken stod i beråd

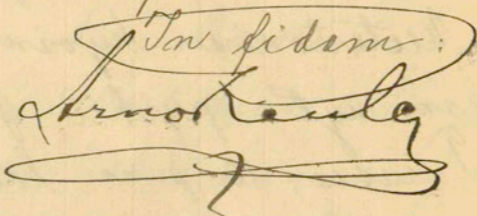
att flytta därifrån och då skulle sålt torpet åt annan person, för 350. mark. Torpet skulle för framtiden användas till bostad åt en spillningskusk. - Att agronomen Selin uppdrogs att på rättslig väg skaffa förbud för obehöriga att begagna den väg som leder genom Leppälä gård och som nu användes af inhysingar boende på granngårdens mark.

§ 20.

Att sekreteraren Reuter uppdrogs att göra förslag till nya stadgar för Ahlmaniska landtmanna- och husmoderskolan, hvarvid de af lokaldirektionen uttalade önskningsmålen så vidt möjligt skulle beaktas.

§ 21.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

En fidem:

År 1907 den 21. juni sammankom bestyrelsen för H. F. Hushållnings-sällskapet. Närvarande voro ordföranden herr Jusélius, ledamöterna herrar Allén, Backström och Nieminen, suppleanten herr Bruun, kamreren, friherre von Troil afvenom underskrifven sekreterare.

§ 1.

Det vid sammanträdet den 23 maj tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs Landtbrukstyrelsens skrifvelse nr 1219 af den 28. sistotikne maj, hvarus inhämtades att Kejsarliga Senaten, sedan Landtbrukstyrelsen framställt förslag till särskilda åtgärder för bekämpande af krukbärsmjöldaggen, anbefallit Landtbrukstyrelsen att, bland annat, uppmåna vederbörande hushållnings- och landtbrukssällskap att genom sina trädgårdsinstruktörer eller genom andra för ändamålet antagna personer noga undersöka trädgårdar och plantekolor samt, då i dessa förekommer förenämnda sjukdom, söka förma resp. egare af beräntade buskar att under trädgårdsinstruktörers eller annan sakkunnig persons ledning och uppsigt ofördrojligen med rötterna upprycka och uppbränna dylika buskar. Tillika meddelar Landtbrukstyrelsen att densamma nu anslaget för älgårders vidtagande till bekämpande af oförelämnade sjukdom ställt till Bestyrelsen förfogande ett belopp om högst 300. mark att användas under innevarande år till ersättande af trädgårdsinstruktörernas reskostnader, hvarmot

förenämnda anslag icke må användas till ersättning för förstörda buskar.

Fällskapet's trädgårdsinstruktören skulle erhålla kännedom om denna skrivelser samt anmodas att så noggrant som möjligt besöka de trädgårdar de besöka.

§ 3.

Från Industristyrelsen hade anländt tryckt kopia af Handels- och Industriexpeditionens i Högserliga Senaten skrivelser till sagda styrelse af den 11. sistlidne maj, hvaruti berörda expedition anmodar Industristyrelsen att vid det förestående fördelandet af anslag för handarbets- och slöjdekolor, göra upp förslag härför endast för år 1908 på i hufvudsak samma grunder, som vid tidigare fördelning följts, hvarjämte Industristyrelsen uppmanats att anmoda direktionerna för handarbets- och slöjdekolorna att insända svar på särskilda i skrivelserna berörda frågor, hvilka uppstälts af komitén för omorganisation af slöjdundervisningen.

Jämte det detta antecknades uppdrogs åt sekreteraren att i sinom tid afgifva svar på de i brevet framställda frågorna.

§ 4.

Sedan Pargas, Brändö, Houtskär, Nagu, och Korpo landtmannagillen insändt förslag å tvåanne personer, hvilka, såsom förtrogna med fiskeriförhållandena inom resp. kommuner, vore lämpliga att inkallas i den komité, som Bestyrelsen beslutit tillätta för uppgörande af program för Fällskapet's framtida verksamhet för fiskerinäringens befrämjande beslöt Bestyrelsen till ledamöter i berörda komité inkalla från Pargas rethållaren O. G. Fredriksson från Kirjala Norgård, från Brändö bonden Anders Forsberg från Lappo by, från Houtskär folkskol-

läraren Albinus Ringvall, från Nagu klockaren A. V. Nylander och från Korpo fiskaren H. V. Österlund från Ullö. Till suppleanter utsågos från Pargas bonden J. Lindroos från Haraldshalm, från Brändö bonden Fridolf Karlsson från Brändö-Öj; från Houtskär landthushållaren Alb. Eriksson Mathas från Mossala by, från Nagu hemmansägaren Gottfrid Öberg från Kälö och från Korpo J. H. Mickelson från Vattkast.

Sammantrede utsattes till den 11. instundande juli kl. 4 e. m. i Hushållningssällskapet's sessionssal, och skulle kallas härom omedelbart utföras.

§ 5.

Föredrogs från "Styret för det 12te Allmänliga Norske Landbruksmöde" ingången skriftlig inbjudan till Hushållningssällskapet att låta representera sig vid utställningen. Denna inbjudan hade anländt den 25. sistlidne maj eller dagen efter plenum och då Fällskapet vid plenum, på grund af de föredragen telegrafisk inbjudan, allaredan utsett representant, föranleddes ingen åtgärd.

§ 6.

Från "Styret från den 3de Nordiske Landbrukskongres i Kristiania" anländ skriftlig inbjudan till Hushållningssällskapet att därvid låta representera sig, föredrogs och beslöts svara att Bestyrelsen uppdragit åt sin sekreterare, som representerar Fällskapet vid utställningen i Kristiania att äfven göra det vid Landbrukskongressen.

§ 7.

Föredrogs tvåanne skrivelser angående ansökningar om belöningar för långvarig och trogen tjänst. På den end, där medaljerna önskas, des till den 27. juli skulle svaras att detta icke

lät sig göras, utan skulle fullständig ansökan kunna afgöras först vid novemberplenium. Då den person, åt hvilken medalj i den andra skrivelser ansöktes, icke utan afbrott tjänat uti stad, gad minimitid 10 år, kunde denna ansökan icke komma att beviljas, hvarför insänd lösen skulle återremitteras.

§ 8.

Uti skrivelser af den 16. maj gamla staden hade direktionen för Moskoffska praktiska akademien för handelsvetenskap framburit sitt tack för Bestyrelsens löfte att låta sagda akademies elever, hvilka göra en excursion till Finland, gratis besöka Sällskapets museum och lokal, hvarjämte han anmäler att excursionen antagligen befanne sig i Åbo den 18-21. juni, antecknades.

§ 9.

Föredrag af inspektör för kreatureskötarskolan i Haga på Åland ingifven anhållan att anslaget för sagda skola för tiden 1. juli-1. november måtte utrekvireras, hvarjämte han uppgifver antalet elever vid skolan och ladugårds, besättningens storlek.

De anslaget allaredan utrekvirerats för-
anleddes ej nu någon åtgärd.

§ 10.

Från Letala och Piikkis väfskolor inkomna tabellariska redogörelser föredragas. Medan Letala skola insändt ett likalydande exemplar till Tidsstyrelsen direkt, hade Piikkis väfskola sändt bägge exemplaren till Bestyrelsen, hvaran det ena skulle öfverstyras till sagda styrelse.

§ 11.

Föredrag Houtskärs landtmannagilles berättelse öfver dess väcksamhet under år 1906,

utan att åtgärd påkallades.

§ 12.

Potfruktsodlingsinstruktören Sundell hade uti nu föredragen skrivelser anhållit om stipendium för att besöka landbrukskongressen i Kristiania samt därifrån resa till Danmark för att lägga sig in i det danska husmansbruket, men ansåg Bestyrelsen att Sällskapet under pågående rotfruktsodlingssäsong, under hvilken en mängd nybörjare gripit sig an med berörda odling och vore i stort behof af handledning, icke kunde undvara Sundell, hvaran honom ej för tillfället beviljades stipendium, men kunde sådant måkända på förnyad ansökan annan tid af året utgifvas.

§ 13.

Åt arbetaren Mikko Ulko från Merla Träsliperi och Pappfabrik utgafs en bronsmedalj i stället för en dylik, hvilken vid maj plenium år 1902 tuedelats honom, men hvilken blifvit bortspad. Lösen för medaljen skulle med 4. mark observeras bland Ornskilda fondens inkomster.

§ 14.

Uti nu föredragen skrivelser hade fört. mästaren H. O. Elfvig anhållit om ett anslag af minst 200. mark för innevarande år säson bidrag till skogsafdelningens i tidskriften "För nyländska hem" redigering, under framhållande af att sagda afdelning vore ämnad att tillgodose hela den svenska befolkningens i vårt land skogsintressen. Då tidskriften enellertid ännu åtminstone hade jämförelsevis liten spridning i Sydvästra Finlands svenska bygder och det ur skrivelser i öfrigt ej framgick huruvida det varit afsedt att få skogsafdelningen spridd i sär, skildt, beslöts att sekreteraren skulle, innan beslut i saken fattas, höra sig före hos sekreteraren för Nylands och Tavastehus läns landbruksallskap.

Föredrogs ett protokollsutdrag från Pargas landtmannagilles möte den 3. april innevarande år, och framgick därur att gillet uttalat önskvärdheten af att tidskriften "För Nyländska hem" blefve så anordnad att den skulle lämpa sig för den svenska allmogem i Åbo och Ålands skärgård, hvilket antecknades.

På anhållan af Pargas landtmannagille förordnades konsulenten Bremer och rotfruktsodlingsinstruktören Sundell att den 24 juni hålla föredrag vid sagda gilles möte i Skyttälå på Åbo.

Med anledning af att Lällskapet ombudsman i Jakobstad, apotekar K. L. Candolin afsagt sig ombudsmannaskapet och anmodat bonden Wilhelm Granroth att öfvertaga uppdraget, beslöt Bestyrelsen kalla förenämnda Granroth till Lällskapet ombudsman mot åtnjutande af enahanda ersättning för besväret, som öfriga ombudsman erhålla.

Två de landtmannadagar, som den 28 och 29 innevarande juni afhållas i Strömsvik folkskolor på Åland förordnades konsulenten Bremer och instruktörerna Sundell och Olsson.

Lällskapets värdehandlingar genomgås och granskades och befunnas samtliga i ordning och erbjudande full säkerhet.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:
Amos Teule

År 1907 den 25 Juni sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningsällskapet och tillstådeskommo härvid ordföranden hr. Jusélius, ledamöterna hr. Allén, Backström och Nieminen, suppleanter hr. Bremer samt undertecknad sekreterare.

Protokollet för senaste sammanträde den 21. dennes upplästes i och för justering.

Af sekreteraren med beaktande af de af lokaldirektionen för Åhlmanska landtmanna- och husmodersskolan utlämnade önskemålen uppgjort förslag till nya stadgar för berörda skola genomgås och granskades samt blefve med smärre ändringar godkända. Likaså godkändes uppgjort förslag till ändradt arbetsprogram för skolan. Både stadgar som program skulle tryckas.

Föredrogs af Delegationen för Landtbraks- och Hushållningsällskapens I ombudsmöte aflämnad skrifvelse, daterad den 31 maj och anländ den 21 juni innevarande år, och framgick ur densamma att, sedan I ombudsmötet granskat och godkänt förslag till stadgar för ett tillämnadt Finska landtbraks- och Hushållningsällskapens Centralförbund, sagda möte uppdragit åt Nylands och Tavastehus läns landtbraks- och Hushållningsällskap, Håski-Suomen maanviljelyseura och Lounais-Suomen maanviljelyseura benämnda landtbraks- och Hushållningsällskap att draga försorg om förbundets slutliga legitimerande jämlikt af ständerna under senaste år antagen lag angående föreningar, hvilken lag väntades inom kort blifva stadfäst. Därjämte förutsattes att nästa ombudsmöte, hvilket tillika skulle blifva

det nya centralförbundets konstituerande sammantred, enligt stadgarna skulle kunna hållas i oktober innevarande år. Med anledning häraf hade delegationen tillsändt samtliga sällskap uppmaning att föreslå diskussionsfrågor till det kommande mötet. Men härunder förkastades föreningslagen på allerhögst ort och det blef sedan under lång tid tvifvel underskadt på hvilken ståndpunkt vår inhemska regering skulle ställa sig med afseende på bildandet af nya föreningar. Sedan emellertid klarhet vunnits därom att hinder för nya föreningars verksamhet ej komme att uppstå, har delegationen funnit det möjligt att fortsätta åtgärderna för åstadkommande af möte instundande höst. Då emellertid tiden redan är långt liden och då landdagen, vid hvilken flere af representanterna vid ombudsmötet vare upptagna, under september och oktober månader, hade delegationen beslutit sammankalla mötet till senare på hösten, hvarför Sällskapet nu uppmanades att genom sina delägare ^{taga del i} Landtbruks- och Hushållnings-sällskapens I ombudsmöte, hvilket tager sin början den 25 inkommande november i Helsingfors på plats, hvarom framdeles meddelas.

Uti skrifvelsen uppräknas dessutom de frågor, hvilka delegationen beslutit intaga i mötets program, hvilket till protokollet antogs.

§ 4

Föredrogs en af ordföranden i Kimito Landtmannas gille till sekreteraren ställd skrifvelse jämte afskrift af protokoll för sagda gilles möte den 2. innevarande juni. Ur detta inhämtades att gillet till medlemmar i den komite, som Bestyrelsen tillsatt för afgifvande af förslag till program för Sällskapets verksamhet för fiskerinaringsbefrämjande, för sin del utsett fiskaren Walfrid Johansson från Salsbraks Hamnholm och fiskaren Toak Ginnman från Pedersö Källvik, och beslöts att till komiteen inkalla den förut nämnde som ordinarie ledamot och den senare till suppleant.

Vidare framgick det ur protokollet att gillet beslutit innevarande år anordna täflingar i rotfraktsodling samt premiering af nötkreatur, inskrifna i

afvelsföreningen "Kimito stammen".

Sedan gillet sålunda insändt arbetsprogram, beslöts utgifva anslag åt detsamma med det för dess räkning tidigare reserverade beloppet, eller 350. mark från jordbruksanslaget och 250. mk. ur Kreaturskötselanslaget.

§ 5.

Sekreteraren meddelade att Sällskapet tillstått program för Finska Moriskulturföreningens mossodlingskurs i Tavastehus den 20 och 22 innevarande juni samt för dess kurs i häst- och mossodling i samband med föreningens årsmöte i Joensuu den 26 och 28 juni.

§ 6.

Till Sällskapet hade äfven inkommit inbjudan jämte program för "Tapien päivät" i Seinäjoki den 17. och 18. innevarande juni.

§ 7.

Från t.f. kyrkoherden J. O. Waismaa i Karvia hade inkommit meddelande om att den af Hushållningsrådskapet till kyrkovården i sagda socken, Juho Juhonpoika Hormaluoma, utgifna mindre silfvermedaljen söndagen den 9. innevarande juni i kyrkan efter gudstjänstens slut i närvaro af menigheten afverlämnats åt denne.

§ 8.

Landtshushållaren Ab. Erikson Mathas från Houtskär hade i ett den 27. april anländt bref framfört sitt tack för inval till ledamot i Sällskapet.

§ 9.

Anmärktes att de från Finlands utsädesförening rekvirerade småskriften anländt liksom äfven de från Bestyrelsen för Kuopio landbruksmöte bestådda böckerna. Den genom agronomen Albin Alkola bestånda kartan upptagande gränserna för de olika landbruks-sällskapens verksamhetsområde hade äfven mot postförskott 13.50 kommit till Sällskapet tillhanda.

§ 10.

Af firman Moritz Frenckel & Co i Göteborg hade genom Mr. Wick. Benson tillstått Sällskapet 5. st. väggplanscher belysande nyttan af att använda kali

och förfatgödsling. Planskerna företeddes.

§ 11.

Sekreteraren meddelade att han på anmodan af sekreteraren vid Landtbrukskongressen i Kristiania distribuerat 100 ex af den för kongressen fastställda dagordningen.

§ 12.

Antecknades att föreståndaren för Methana skola för småbrukare herr Hugo Dahl öfversändt ett intyg öfver sine studier och de grunder enligt hvilka han antagits till skolans föreståndare äfvensom ett intyg utvisande skoldirektionens åsigt om hans arbete. Dessa handlingar hade blifvit sända till Landtbrukstyrelsen då anslaget för skolan rekvirerades.

§ 13.

Företeddes kvitton öfver emottagande af 200 mk, hvilket beviljats ungdomsföreningarnas småbrukare, utskott samt öfver 75: mark, stipendiaten J. Houtin beviljadt understöd äfvensom af stipendiaten Wallinheimo utfärdadt erkännande af emottaget reseunderstöd samt af Finlands Utsädesförening uthändigadt erkännande af med 67.50 mk. emstlagen likvid för 300. ex. Finlands Utsädesförenings småskrifter.

I g. fidern:
L. M. S. S. S.

Lign. Fiskeri

År 1907 den 11. Juli sammanträdde i K. F. Huskällningsällskapet plenial den af Bestyrelsen för Huskällningsällskapet tillsatta komiteén för uppgörande af det program, som borde läggas till grund för sällskapets framtida verksamhet för fiskerinäringens befrämjande. Af Bestyrelsens ledamöter närvaro herrar Allén, Beckström och Nieminen och af de utsedda ombuden för de särskilda landtmannagillena rusthållaren C. Fredrikson från Pargas; kantor A. V. Nylander från Nagu; folkskolläraren Alb. Ringvall från Houtskar; bonden And. Forsberg från Brändö och fiskaren V. Johanson från Kinnito; Ombudet för Korpo landtmannagille hade icke infunnit sig och intet förslag till ombud hade från Ålands landtmannaförening kommit Bestyrelsen tillkännada, hvadan ingen blifvit därifrån kallad till mötet.

Förhandlingarna leddes af bestyrelseledamöten Beckström och protokollet fördes af underskrifven, Huskällningsällskapets sekreterare.

§ 1.

Till först upplästes Landtbrukstyrelsens skrifvelse N:o 1020 till Bestyrelsen af den 10. sist.

lidna maj, ur hvilken skrifvelse framgick att anslaget för fiskerinäringens befrämjande från och med innevarande år ökat från 30.000:- till 100.000:- mark, af hvilket sistsagda belopp ända till 50.000:- mark kunna fördelas landbrukets- och hushållningsällskapen för att af dessa användas för sagda ändamål enligt af Kejsertliga Senaten fastställt program och under fiskeriinspektörens tillstyr. Kejsertliga Senaten hade tillika om nämnt särskilda i skrifvelsen uppräknade åtgärder, afsedda att befrämja fiskerinäringen och anmodades Hushållningsällskapet att af desamma välja sådana, som befinnas vara för ändamålet de lämpligaste eller föreslå nya sådana.

Den företa af K. Senaten förelagna åtgärden bestod i:

"att Sällskapet i sin tjänst skulle antaga en fiskeriinstruktör, som genomgått fiskeriskolan i Crois eller som har motsvarande praktiska och teoretiska insigter. Det åligger berörda instruktör att på såväl praktisk som teoretisk väg arbeta för att de fiskerinäringens upphjälpsande åsyftande åtgärder, hvilka omnämnas i gällande fiskeriförfattningar, må komma till användning. Af sistsagda åtgärder må särskildt framhållas: åstadkommande af fiskelag och fredningsområden samt lekplatser för fisken öfver som spridande af kännedom om skadligheten af fiskevattnens förorenande och nödvändigheten af att hålla fiskevågarna öppna."

Under den långvariga diskussion, som med anledning häraf uppstod, framhölls att de lärdomar, som erhållas vid fiskeriskolan i Crois knappast nog vare tillämpliga inom Hushållningsällskapets område annat än i enstaka fall, emedan det viktigaste fisket där utgöres af strömningsfisket samt af fiske af fjärfiska såväl i de större fjärdarna som inom-

skärs, samt att en person, som var van vid insjöfiske inte vore lämplig till instruktör för hafsfiske öfver om han genomgått Crois fiskeriskola. Den blifvande instruktören borde framför allt vara väl förtrogen med såväl hafsom skärgårdsfiske. Om dugliga instruktörer ej ejas kunde fås, borde någon skärgårdsfiskare sändas att genomgå Crois fiskeriskola samt dessutom erhålla stipendium för att utrikes i lämpliga orter studera såväl själva fiskerimetoderna som behandlingen och transporten af den fångade fisken. Öfrigt framgick af diskussionen att motet ansåg en instruktör inte medhinnas det myckna arbetet han erhöle, samt att de blifvande instruktörerna borde verka som vandring lärare, besöka så ofta sig göra läte, fiskeplatserna ute i hafsbandet, meddela fiskarene alla de råd och upplysningar han kunde gifva, organisera andelverksamhet bland dem, lämna upplysningar om fiskeprisen i olika marknadsplatser m. m. samt i allmänhet utöfa ett i möjligaste mån vidsträckt upplysningsarbete. För att kunna utföra detta böra instruktörerna hett och hållt egna sig åt denna verksamhet, och finge sålunda inte innehafva andra befattningar. Men för att möjliggöra detta böra de aflönas väl. Om nyttan af åstadkommande af fredningsområden och lekplatser voro alla ense, om det också framhölls att särskildt med afseende på strömningsfisket dessa åtgärder vore mindre behöfliga, då alltid några ställen finnas där strömningsfisket lever, hvilka inte besöks af fiskare. Öfver framhölls att t. ex. gäddan och laksen, hvilka såsom roffiskar enligt gällande fiskerilag få fångas t. o. m. inom fredningsområde, numera i många ställen fredas under lektiden emedan gäddfisket börjat utgöra en ganska viktig inkomställa inom den yttre skären.

Mötet enades om nödvändigheten af att minst tvåanne med skärgårds- och kopsfiske väl förtagna instruktörer anställas, hvilka säsonvarningslärare så ofta tiden det medgiper besöka fiskeplatserna, upplysa fiskarna om fördelen af rationellt fiske, meddela råd i frågor angående andelsvärksamheten bland fiskarna och organisera densamma, lämna upplysningar om fiskprisen på olika afsättningsorter, framhålla betydelsen af och värka för åstadkommande af fredningsområden, lekplatser för fisken och af fiskevårdsföreningen. Instruktörerna böra aflönas så väl att de hela året kunna vara till disposition och ej för sitt uppehälle behöfva syssla med annat.

Om den af H. Senaten uppställda andra åtgärden "att arbeta för fiskodling förmedelst plantering af lämpliga fiskslag, upprätthållande af enkla fiskekläckningsanstalter för höstlekande fisk, såsom sik, muikka och insjölat, äfvensom genom att på konstgjord väg befrukta rom efter värlekande fisk, såsom braxen, gädda, gös och id" egentligen var tillämplig för insjöfiske ansåg mötet att här omnämnda åtgärd dock äfven inom Hushållningsällskapet område borde vidtagas på ställen där den kunde tillämpas och borde instruktörerna härvid lämna nödig handledning.

"Att på ett bestämt område inom Länsskapets värksamhetskrets söka få till stånd rationellt fiske, hvarvid ifrågavarande område bör väljas med fästadt afseende. Därå att på det samma finnas till naturen olika, för de särskilda fiskslagen lämpliga sjöar och öfriga vat, tendrag" ansåg mötet värdt allt understöd och böra förverkligas, där sådant är möjligt. Dock ansågs att härför erfordrades större anslag än nu kunde påräknas.

Såsom en fjärde åtgärd för fiskerinaringsens befrämjande hade H. Senaten föreslagit "beredning af fiskkonserver, rökning af fisk, uppförande af afkylningsinrättningar och iskällare (till förvaring af fisk)."

Örkännande betydelsen af konserverotillverkningen ansåg mötet att endast kapitalstarka bolag eller andelslag kunde egnas sig härtil, emedan densamma erfordrade betydligt anläggnings- och driftkapital. Däremot vore uppförandet af iskällare och frysinrättningar för fisk åtgärder, hvilka utan att erfordra större anläggningskostnader, vore egnade att i hög grad befrämja, ja särskildt exporten af färsk fisk. Men detta vore fallst endast under förutsättning att fisken efter uttagande ur de lokala frysinrättningarna kunde transporteras såväl per ångbåt som per järnväg till frysrum. Innan åtgärder härför vidtagits komme uppförande af frysinrättningar och iskällare icke att hafva någon nämnvärd betydelse.

Uti en stor del af skärgården komme dock alltid en mängd fisk och särskildt ströming att mästa satta för att den skall kunna förvaras till afsättning, och framhölls att saltningsmetoderna lämnade mycket öfrigt att önska och att särskildt stora svårigheter möta vid anskaffande af dugliga fiskekär. De nuvarande fabrikskärren släppa igenom laken, och handgjorda kärren lida oftast af samma fel, emedan de gjorts af flötadt virke. Uti i skären är det omöjligt att få något virke, då ingen skog finnes.

Den under punkt 5) upplagna åtgärden "att under ledning af i första punkten nämnda fiskeriinstruktörer och öfriga sakkunniga anordna praktiska kurser afsedda att meddela undervisning i fiskerommens befruktning på

konstgjordt sätt samt i lekvators, fiskeriredskap och fiskkärls förfärdigande" godkändes utan diskussion.

Sjätte punkten i Senatens förslag, "fiskehandels ordnande" gaf anledning till en långvarig diskussion, under hvilken framhölls att handeln med färsk fisk, där sådan kan ifrågakomma, lämnar större utbyte än om fisken säljes saltad, hvarför man bör sträfa till att äfven under den varma årstiden kunna sälja fisken i färskt tillstånd samt att kunna sända den som sådan jämförelsevis långa vägar. För att ernä detta erfordras först och främst att fisken, då den hopsamlas till aflastningsorterna insättes i frysinrättningar eller iskällare, såsom redan tidigare nämnts, samt sedermera att fisken under hela transporten ända till destinationen skall kunna hållas frusen. Härfor erfordras dock särskilda transportångare, försedda med frysinrättningar, samt att järnvägsvagnarna med hvilka fisken transporteras till hufvudsafsättningsorten Petersburg förses med liknande insättningar. Under det en del talare med kraft framhöll att det vore statens oafvisliga skyldighet att för den talrika fiskarebefolkningens bästa anskaffa ifrågavarande fisktransportångare och inreda dem på fullt ändamålsenligt sätt, ansågo andra talare att bolag eller andelslag med större fördel för trafiken kunde ombesörja densamma, men borde statsvärdet understöda dem såväl med direkta understöd som med lån på möjligast billiga villkor.

För ordnande af försäljningen i afsättningsorterna borde statsvärdet tillsätta ombudsmän, hvilka vore fullt förtrogne med landets fiskeriförhållanden som med afnämarna och deras betalningsförmåga. För att likväl äfven från fiskarens sida göra hvad möjligt är,

föreslogs att dessa borde bilda andelslag, hvilka hopsamlade de enskilda fiskarens fångst och afsände denna i andelslagets namn till ombudsmannen i afsättningsorten, som då borde redovisa för andelslaget.

Mötet förenade sig efter diskussionens afslutande om ett uttalande därhän att det för fiskhandels ordnande på rationel fot var nödvändigt att det anskaffades transportångare försedda med afhylningsrum och att järnvägsvagnarna för fiskens vidare befordran inrättas så att fisken uti dem kan hållas i fruset tillstånd. Om rike statsvärdet anser sig kunna eller böra bygga berörda ångare och med dem underhålla den erforderliga trafiken, borde det åtminstone såväl med direkta subsidier som med möjligast billiga lån understöda bolag eller andelslag, hvilka åtog sig att bedriva oftanämnda rörelse. Ombudsmän borde på statens bekostnad tillsättas i de viktigaste afsättningsorterna.

Ytterligare föredrog mötet att Fluckhällningsällskapet Bestyrelse skulle ingå med ankallan till Borebolaget att detta ville låta inreda i sin nya skärgården trafikerande båt frysinrättningar för färsk fisk.

Premiering af välskötta fiskeratten ansågs äfven i sin mån utgöra en sporre till att större omsorg egnades åt fiskevattnen.

Uti H. Senatens förslag hade som den sista punkten upptagits "åstadkommande af ändamålsenliga fiskeribåtar och redskap."

Under diskussion framhölls visserligen att de hos oss använda skötbåtstyperna vore ganska stadiga i hårdt väder, men medgafs att de i allmänhet icke vore konstruerade att segla snabbt. Särskildt var deras krysningsförmåga dålig. Man uttalade sig därför enhälligt om önskovärdheten att båtar med bättre seglingsförmåga anskaffades.

Fiskeriföreningen har visserligen redan några år utlyst tillan om konstruktion af goda fiskeribåtar och några sådana hafva äfven redan byggts men likväl vore ännu mycket att göra.

Särskildt framhölls vigten af användandet af båtar försedda med motorer, då därigenom långvariga kryssningar eller rodder kunde undvikas och fiskarene med större säkerhet kunde råka på att i tid hinna fram. Särskildt vid färder till de yttersta grunden och vid drifgarnsfiske vore motorbåtar till största gagn. Då emellertid dessa kosta så mycket att en, skilda fattiga fiskare ej kunde tänka på att anskaffa sådana, ansågs andelslag böra bildas äfven för anskaffande af motorbåtar och höll man för att billiga lån eller mäkända till och med direkta understöd härför borde utgifvas åt slika andelslag.

§ 2.

Då det af H. Penaten uppgjorda förslaget till åtgärder för fiskerinäringens befrämjande nu genomgäts och godkänts uppmanades mötet att föreslå andra åtgärder, hvilka mäkända kunde upptagas på Flusköllningsällskapets arbetsprogram.

Med anledning häraf föreslogs inrättande af en anstalt för försäkring af fiskeribåtar och redskap, hvorigenom fiskarena kunde arbeta med större trygghet för sina redskap än hittills och med mindre risk för att genom ett oförutsedt oväder blifva beröfvad alla medel till uppehållande af sin existens.

Om sådan försäkringsanstalt ansågs vara ytterst nödvändig och komma att medföra stora fördelar, men då frågan var ytterst invecklad och ingen utredning i ärendet förelåg, enade sig mötet om ett förslag därhän att Flusköllningsällskapets Bestyrelse skulle hos

Jordbruksexpeditionen anhålla om tillsättande af en komité, i hvilken skulle såsom ledamöter inkallas med fiskeriförhållandena förtragna personer äfvensom personer, hvilka vore fullt hemmastadda i försäkringstekniken.

Såsom en åtgärd, egnad att i vidsträcktaste mån säkerställa många af fiskerinäringens idkare, nämndes ätsällkommande af en lag, på grund af hvilken de oberuttne fiskarene blefve i tillfälle att tillösa sig fiskerätten med full eganderätt på samma sätt som åt den lösa befolkningen bereddades möjlighet att tillösa sig jord. Frågan borde behandlas i sammanhang med agrarspörsmålet.

§ 3.

Mötet föreslog att Flusköllningsällskapet skulle anhålla om ett anslag stort 10,000.- mark, af hvilka skulle användas:

till aflönning af 2 instruktörer i 1500.-	3000.-
" behörande af deras resor o. dagtuktamente	2000.-
" fördelning mellan landtmannagillena	3000.-
" anordnande af fiskklädningsanstalter och fredningsområden	2000.-
	<u>Summa Fmg 10,000.-</u>

Att justera protokollet utdrages herrar J. F. Backström och M. S. Nieminen.

Lg fidem.

Arvid Kumpulainen

År 1907 den 16. Juli sammanträdde Bestyrrelsen för H. F. Huskällningsällskapet och tillstådeskommo därvid ordföranden herr Juselius, ledamöterna herrar Allén och Backström samt suppleanten herr Fabritius afvensom under tecknad sekreterare.

§ 1.

Föredrogs det protokoll, som tillkommit vid möte den 11. innevarande Juli med ombud för särskilda landtmannagillen för dryftande af de åtgärder, hvilka af Huskällningsällskapet borde vidtagas för fiskerinäringens befrämjande inom Sällskapets område, och hvilka sålunda borde upptagas på det program för berörda verksamhet, som Sällskapet ägde insända vid anhållan om statsanslag för ifrågasvarande ändamål. Med godkännande af de i förberörda protokoll, som här intogs under signum

Fiskeri

intagna uttalandena uppdrag Bestyrrelsen åt sekreteraren att med ~~ledning~~ af desamma uppgöra det program, hvilket Huskällningsällskapet komme att följa vid sin verksamhet för fiskerinäringens upphjälpande, hvarpå Bestyrrelsen skul le ingå till Landtbrukestyrelsen med anhållan om ett årligt arslag af 10000.- mark.

Tillika beslöts att hos Borebolaget hemställas om att i den nya ångare, som bolaget har för afigt att bygga för skärgårdstrafiken mellan Åbo-Marichamn-Stockholm, måtte inrättas frysningsapparater för färsk fisk eller ätminstone skildt lastrum för fisk inreddes, hvilket kunde afkyllas med is.

Hos Jordbruks-expeditionen i Kejsarliga Senaten skulle göras förslag om tillsättande af en komité, (af ~~hvars medlemmar en del borde vara~~) för att uppgöra förslag till en försäkringsanstalt för fiskeriredskap och båtar.

Uti komitén borde inkallas såsom ledamöter såväl personer med ingående kännedom i försäkringstekniken som sådana, hvilka besitta full förtrogenhet med fiskeriförhållandena inom olika delar af landet.

§ 2.

Besluts att anslå lärarinnetjänsten i Kladsömsnad vid Hushållnings-sällskapets handarbetskola ledig att ansökas innan den 15 inständande augusti. Tjänsten åtföljes af 700.-marks lön och bör sökande kunna meddela undervisning på hvardera inhemska språket. Annonser insättras i A. U., F. S. och H. bl.

§ 3.

Besluts att anslå dagbefattningen vid Sällskapet ledig att ansökas. Tjänsten åtföljes af 800.-marks årslön. Annonser införes i H. bl., N. P., För Nyl. Hem och Bellervo.

§ 4.

Föredrags en af trädgårdsmästaren Otto Ståhlberg insänd skrifvelse åtföljd af protokollsutdrag från landbruks- och hushållnings-sällskapens trädgårdsmästares vid allmänt möte utsedda värkställande komites sammanträde den 15 april innevarande år och besluts att till nämnda Ståhlberg, hvilken jämlikt berörda protokollsutdrag utsetts att omhändertaga de medel, hvilka af resp. landbruks- och hushållnings-sällskap beviljats till understöd för de trädgårdskurser, som anordnas i Mustiala den 12-17 augusti, öfversända det belopp, hvilket Bestyrskens tidigare för antydt ändamål utlofvat.

§ 5.

Konsalenten Bremer förordnades att den 21. innevarande juli hålla föredrag vid ^{det} Pargas landtmannagille föranställda lotteriet i Blåsnäs.

§ 6.

Föredrags af poliskonstapeln Viktor Karlsson i Pargas och af fröken Helja Holländer i Nagu insända rekvisitioner ä trädgårdsmästare för besiktigande af deras stichelbärsbuskar, hvilka voro angripna af krusbärsmjöldagg. Sekreteraren anmälte att desutom per telefon anhållits om trädgårdsmästarebiträde för samma ändamål från tvänne ställen i Pargas.

I sammanhang härmed föredrags yttermera en skrifvelse från trädgårdsmästaren Lindholm på Åland, som anmäler att krusbärsmjöldaggen är mycket spridd därstädes samt att han på rekvisition besökt en del trädgårdar, hvarjämte han frågar om han skall göra vidare resor för att undersöka krusbärsmjöldaggens förekomst i andra ställen.

Med anledning af ofranstående förordnades trädgårdsmästaren Jansson att besöka fröken Holländer i Nagu och de platser i Pargas, där krusbärsmjöldagg uppgifvits förekomma. Trädgårdsmästaren Lindholm skulle uppmanas att värkställa besigtning af trädgårdar, där ofta nämnda sjukdom befarades samt försöka förmå innehafvarene att uppbränna de angripna buskarna. Någon ersättning kunde icke nu utlovas, men besluts ingå till Jordbruks-expeditionen med anhållan om anslag för detta ändamål. Till denna anhållan skulle bifogas af trädgårdsmästaren Englund under sammanträdet inlämnade förteckningar öfver af honom värderade, förstörda angripna stichelbärsbuskar i Ala-Lemo i St. Karins, Rkestensholm i Nådendals

landsförsamling och i Karsämäki i Marie socken.

§ 7.

Tvåne skrifvelsen från arbetsledaren Walfrid Juslin föredrogs och framgick ur dem att han erhållit 100: mark, utgörande en del af ett honom tidigare beviljadt stipendium, men att han icke begagnat sig därpå utän, efter det han antagit fast befattning, ävensändt beloppet, hvilket antecknades

§ 8.

Tju bidrag för bekostande af förtärfdelningen i tidskriften "för Nylandska Hem" beslöt Bestyrelsen, efter att hafva fått del af de upplysningar rörande sagda tidskrift, som af sekreteraren i Nylands och Tavastehus läns landbruksällskap på begäran erhållits, utgifva 200: mark, hvilket belopp skulle tillställas redaktionen för berörda ofdelning, forstnämstar H. O. Olfring

§ 9.

Med anledning af därom ingifna rekvisitioner förordnades rotfruktsodlingsinstruktören Sundell att biträda landthushållaren A. Lindberg i Vaga vid gallringen af dennes turnipsland samt att meddela råd vid rotfruktsodling åt särskilda medlemmar af Kimito landtmannagille.

§ 10.

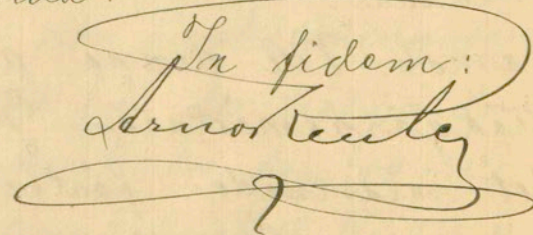
Föredrogs en skrifvelse från viceordföranden i Korpo landtmannagille, hvori Fällskapet underrättas att gillet har sammanträdit hvarje sista söndag i månaden i kommunalkasern samt att gillet beviljadt anslag bör sändas till gillet ekonom, bonden J. A. Mickelson, Wattkast by, Antecknades.

§ 11.

Upplästes ett af fabrikanter H. Liljeroos i Tammerfors utskänkt kvitto i Fmg 50:75 för garn till väfskolan.

§ 12.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar äro i anordningsjournalen införda.

Ja fidein:

År 1907, den 6. augusti sammanträdde Bestyrelsen för H. F. Huskällningsällskapet, Hårold tjuutädeskommun ordföranden hr. Juselius, ledamöterna hr. Allén, Backström och Nieminen, suppleanten hr. Fabritius ävensom undertecknad sekreterare.

§ 1.

Sekreteraren anmätte att han och arkitekten Nyström varit uppresta till Huskällningsällskapets gård Seppälä i Messuby med anledning af därutdes utbrutna förvecklingar bland byggnadsarbetarne. För omkring en vecka sedan hade sekreteraren erhållit ett bref från föreståndaren för den i sagda lägenhet förlagda Ahlmaniska landtmanna- och hushållerskolan rörande hufvudsakligen läroordningen och antalet timmar för de olika läroämnen, uti hvilket bref föreståndaren i förbigående omnämnde att misskällighet rådde mellan honom och ledaren af byggnadsarbetena Holmroos. Några dagar därefter hade ordföranden i lokaldirektionen för skolan, godsägaren Idman, telefonerat till sekreteraren, som emellertid af telefonsamtalen ej uppfattat annat än att strejk utbrutit bland arbetarne och att Idman önskade att någon från Huskällningsällskapet måtte infinna sig. Påföljande dag hade sekreteraren emottagit ett telegram från Idman, som bekräftade telefonsamtalen och hvori anhöll om att arkitekt Nyström och någon från Fällskapet ville omedelbart afresa till Seppälä. Med anledning häraf hade sekreteraren ringt upp till ledamoten Backström, hvilken hufvudsakligen haft med byggnadsarbetena i Seppälä att göra och anmodat honom att afresa, men hade denne varit förhindrad, hvarför sekreteraren sistlidne fredag, den 2. augusti tillsammans med arkitekt Nyström, som ej heller tidigare kunnat resa, begifvit sig af.

Efter att hafva sammantäffat med godsägaren Idman infunno de sig tillsammans med denne i Leppåla, där undersökning beträffande de därstädes inträffade förvecklingarna hölls och framgick att förhållandet mellan föreståndaren Selin och byggnadsarbetenas ledare Holmroos var så spändt att något samarbete dem emellan icke kunde komma ifråga. Orsakerna till dessa misskälligheter mellan föreståndaren och arbetsledaren befunnos vara en massa småaktiga bestämmningar och obehörig inblandning af Selin i Holmroos åtgöranden, hvilka kända för denna så mycket mer bevärande, som Selin tydligen icke förstätt sig på de saker, med hvilka han tagit befattning och öfven ejes icke visat sig kunna taga folket på rätt sätt. Selin hade dessutom Holmroos ovetande engagerat tvänne arbetare, hvilka han försökt ställa utom Holmroos ledning och åt hvilka han ämnat lämna entreprenad arbeten. Att öfven Holmroos förgätt sig i förargelien må dock också medgifvas.

Vid sekreterarens försök att bilägga konflikten lofvade Selin kvarstanna öfven om Holmroos blef kvar för att slutföra byggnadsarbetena mot vilkas att han icke behöfde taga någon befattning med de af Holmroos ledda arbetena. Vid förfrågan hos Holmroos om denne ginge in på att fortsätta arbetet vägrade han bestämt, men lofvade dock kvarstå till ny arbetsledare kunne anskaffas.

Då här efter deputerade för arbetarne inkallades och dessa tillfrågades om anledningen till det bland dem rådande missnöjet och om orsaken till strejken, uppgafs att öfven arbetarne bifvit förargade öfven Selins inblandning och öfven de yttranden han föllt om deras arbete; att Selin släut svårigheter för dem att få mat från Tammersfors såväl som för byggmästaren och ~~allmoget~~ ^{muraren}, i det att han nekade att låta dem anlita mjölkbudet för frambefordrande af deras inköp; att Selin engagerat tvänne arbetare, åt hvilka han utlofvat större timlön än de öfriga åt-

njoto. Det var särskildt denna sista ometänslighet, som föranledt strejken, i det de tidigare engagerade arbetarna ansågo sig lika väl förtjenta af den högre aflöningen som de nykomne. De förra hade hos Selin framställt anspråk på förhöjning af arbetelönen men hade Selin icke velat afgöra frågan och slutligen icke inlätit sig i några förhandlingar med folket. De sa hade då vänt sig till Idman, som uppmanat dem att fortsätta med arbetet till någon från Fluskövningssällskapet infunno sig hoarom han omedelbart skulle vidtaga åtgärd. Emellertid hade arbetarne beslutit sig för omedelbar strejk, och hade strejken fortgått på tredje dagen vid tiden för ^{nu} ~~den~~ relaterade besök på Leppåla. Arbetarnes fordrade nu att arbetsledaren skulle kvarta, att lägsta timpenningen skulle vara för timmermännen 45 pi och för utarbetarne 35 penni samt att de skulle få full dagspenning för strejkdagarna. Som svar härpå meddelades att arbetsledaren beretts tillfälle att kvarstanna men att han vägrat, hoarför ingenting i den saken kunde åtgöras. Den begärda förhöjningen beviljades öfven, men någon dagspenning för strejkdagarna förvägrades. Arbetarne lofvade då åtnäjas med dagspenning för halva strejktiden, men icke heller detta beviljades, hoar på de anhöllo om likvid, hvilken de skulle få följande dag. Arbetena stodo således nu alldeles och intet enda hade blifvit slutfördt, utan alla voro på hälft. Ytterst osäkert vore öfven om de kunna fås färdiga till 1. November, då skolan borde begynna sin verksamhet.

Möjligt vore öfven att arbetsplatsen komme att af arbetarna förklaras i boykott med anledning af de därstädes yppade förvecklingarna, särdeles om man försökte anskaffa arbetare från annat håll. Arkitekten Nyström hade därför föreslagit att godsägaren Idman skulle vända sig

till en i Tammfors trakten mycket anlitad byggmästare Helander, med anhöllan att denna skulle anskaffa en pålitlig koarteroman samt dugliga arbetare, hvilka skulle slutföra arbetet samt att han själf finge beräkna sig ersättning härfor öfver som för närmaste öfvervakande af arbetet, om han åtog sig detta. För den händelse Idman lyckades förma byggmästaren Helander att ombe, styra arbetet och arbetare, skulle närmare öfverenskommelse om vilkoren uppgöras af arkitekten Nyström.

Da det i alla fall vore osäkert om skolan kunde vidtaga med sin värksamhet den 1° november beslöts att annonser om intagande af elever ännu icke skulle utgå utan först afvaktas huru arbetena komme att framskrida.

Med godkännande af arkitekten Nyströms förslag uppdrogs åt sekreteraren att tillskrifva godsägaren Idman och uppmana honom inleda underhandlingar med byggmästaren Helander samt därefter underrätta om dessas förlopp. Om Helander befunnas villig åtaga sig uppdraget skulle arkitekten Nyström med honom öfverenskomma om vilkoren. Om underhandlingarna med Helander åter icke ledde till önskt resultat, skulle arkitekten Nyström försöka anskaffa sig arbetsledare härifrån.

§ 2.

Föredrogs från Ängpartysaktiebolaget Boringången svar på Bestyrelsens skrifvelse med förslag att bolagets under byggnad varande nya båt, hvilken är ämnad att trafikera linien Ås-skärgården - Marihamn - Stockholm, skulle förses med frysrum för färsk fisk, ur hvilket svar framgick att ifrågavarande båt är afsedd att vara i rörelse endast under vintermånaderna, då ett frysrum icke är nödvändigt.

Skrifvelsen föranledde icke någon åtgärd från Bestyrelsens sida.

§ 3.

På en till Bestyrelsen ställd skrifvelse hade ägaren af Strömsvik säteri i Finströms socken, magister K. J. Karlsson erbjudit sig att ställa sagda gårds skog under Flushällnings-sällskapets förvaltning för att tjäna såsom demonstrationsmaterial därför att rationel skogshushållning äfven på en liten lägenhet är möjlig och ekonomisk, hvarjämte han anhåller om uppgift å de vilkor, som Bestyrelsen tänkt uppställa för en sådan skogskötsel.

Med anledning häraf uppdrogs åt sekreteraren att framföra Bestyrelsens tack för anbudet samt inbegära uppgift om skogsarealens storlek och beskaffenhet, innan Bestyrelsen ville uttala sig om vilkoren för ett eventuellt antagande af anbudet.

§ 4.

Föredrogs tvänne brefkort från sekreteraren i Västfinska kreatursävelsföreningen Skeli Kiiankinna, som i det ena meddelar att föreningens årsmöte afhålls i Helsing den 3. instundande september i samband med en tjurutställning samt att hvarje landbruks- och hushållnings-sällskap, som ingått som medlem i föreningen får rösta med $\frac{1}{10}$ af resp. sällskaps medlemmantalet. Med anledning häraf uppdrogs åt bestyrelseledamoten Backström, som är Flushällnings-sällskapets representant i föreningen, att beivra mötet.

I det andra kortet anhålles om insändande af Flushällnings-sällskapets medlemsafgift och skulle denna tillställas hr. Kiiankinna med 90. mark.

§ 5.

Om af mejerikonulenten Alb. Voss Schranders insänd skrifvelse med åtföljande 7. bilagor

föredrags härefter. Ur densamma inhämtades att den komité, som vid möte i Åbo den 27. februari 1906 utiogs att utarbete förslag till stadgar m. m. för ett tillämnadt andelsvinslakteri, numera slutfört sitt arbete, hvadan de i ärendet tillkomna handlingarna nu insändts. Tillika ankälles konsulenter Voss-Schrader att Hushållnings-sällskapet ville befördra handlingarna till tryck för att sedan fördelas mellan de i företaget delaktiga landtbruks-sällskapen ävensom att Bestyrrelsen genom Landtbrukstyrelsen ville ankälla om ett 2000: marks statsbidrag till befrämjande af de med tryckningen förenade kostnaderna samt till bekostande af spridning af kännedom om andelsvinslakteriets ekonomiska betydelse för en rationell landt-hushållning.

Godkännande detta förslag öfverlämnades åt sekreteraren att ombesörja handlingarnas tryckning och distribution och skulle hemställt göras om erhållande af berörda 2000: marks anslag.

De vid komiténs möten tillkomna protokollen intogs här under signum

Svinslakteri.

§ 6.

Skogsinstruktören Olsson förordnades att så fört sig göra låter infinna sig hos assessor H. Jägerskiöld i Sjölax egendom i Kimito socken förattgå honom tillhanda med råd och afgifna yttrande beträffande en af assessorn tillernad mindre skogsförsäljning.

Vidare förordnades Olsson att i november stämpla och värdera skogen i Dalkerby i Nagu, tillhörig landthushållaren Aug. Isakström.

§ 7.

Uppteckades från Fargas, Kimito, Nagu, Houtskär och Korpo landtmannagülen ingångna er.

kännanden öfver emottagandet af dem till-sända anslag om resp. 400:, 600:, 350:, 225:- och 400: mark; af forstmästare K. O. Olfvig ut-händigat kvitto öfver emottagna 200: mark, hvilka beviljats tidskriften "För Nyländska Hem" såsom bidrag till bekostande af den skogsaf-delning samt ett kvitto öfver af trädgårds-mätaren A. Lindholm uppburen aflöning för andra kvartalet.

§ 8.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar äro i anordningsjournalen införda.

For fidem:

[Signature]

År 1907 den 27. augusti
sammanträdde Bestyrel-
sen för K. F. Hushållnings-
sällskapet. Närvarande
voro ordföranden Mr. Ju-
selius, ledamöterna hr.
Allén, Backström och
Nieminer, suppleanten
hr. Fabritius samt un-
derskrifven sekreterare.
§ 1.

De vid Bestyrelsens sammanträde den
25 juni, 16 juli och 6. augusti tillkomna proto-
kollen upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs af Landtbrukstyrelsen den
6. innevarande augusti dateradt cirkulär, uti hvil-
ket framhålles att Landtbrukstyrelsen, med an-
ledning däraf, att fullmäktige för landtbruks- och
hushållnings-sällskapens Förbuds-möte hos Landt-
brukstyrelsen anhållit om åtgärd därhän att de
meteorologiske observationer, som i landet företagas,
blefve mer effektiva och allmännare bekanta, efter
inhämtande af utlåtande af meteorologiska af-
delningen af Finiska Vetenskaps-societeten, velat upp-
mana sällskapen att genom föredrag bland all-
mänheten sprida kännskap om meteorologins grun-
der och de meteorologiska observationernas bety-
delse samt söka hos den jordbrukande befolks-
ningen väcka intresse för dylika observationer,
samt att, i fall sällskapen anse skäl därtill före-
ligga, för Meteorologiska Centralstationen i Helsingfors
från sina resp. distrikt föreslå lämpliga
observationsorter och personer för observationernas
utförande, hvarjämte Landtbrukstyrelsen påpekar
att sagda Centralanstalt från början af innevar-
ande år begyrt såsom bilaga till Finlands
Allmänna Tidning publicera Månadsöfverikter

öfver väderleksförhållandena i Finland", hvilken publikation kan rekvireras hos Meteorologiska Centralstationen.

Med anledning häraf beslöts anmoda Sällskapets konsulent att under sina föredrag öfven beröra de meteorologiska observationernas betydelse samt söka väcka intresse för dem. Därjämte skulle hos Meteorologiska Centralstationen föreläs att meteorologiska observationer framdeles skulle väckställas i Peksala jordbruksskola i Angelniemi, Wrethalla skola för småbruk och egen hem i Klimito, Piukala folkhögskola i Pargas, Gjähtö hospital i Nagu och Haga jordbruksskola i Sattvik. Skulle Centralstationen ännu flere observationer ^{af arten} vore Bestyrelsen villig att inkomma med kompletterande förslag.

§ 3.

Ledig anslagna lärarinnetjänsten vid kläd- och sömnadsafdelningen i Sällskapets handarbetskola hade inom den 15 dennes utgången ansöknings- tid ansökts endast af fröken Anna Sundström från St. Marie, och beslöts antaga henne på prof för instundande termin, emedan hennes kompetens såsom lärarinna icke genom de bilagda ansökningshandlingarna styrktes.

§ 4.

En af bonden Fridolf Sundberg från Finström till Landtbrukstyrelsen insänd skrifvelse med anhållan om ersättning för uppryckta och uppbrända af krusbårsmyöldagg angripna stichelbårsbaskar skulle till Landtbrukstyrelsen insändas.

I sammanhang härmed meddelade sekreteraren att bonden Karl Nordberg från Brändö förfrågat sig om ersättning för angripna buskar utbetalas ^{hvar} hvarjämte om så vore fallet, rekvirerade en trädgårdsinstruktör för att värdera de af krusbårsmyöldaggen angripna buskarna.

Med anledning häraf hade sekreteraren såvrat att ersättning icke torde erhållas, men att Bestyrelsen hos Jordbruksexpeditionen gjort framställning om anslags beviljande för ändamålet, hvarförutom trädgårdsmästar Jansson beordrats att besöka Brändö, för att därstädes vidtaga de åtgärder för sjukdomens hämmande, som vore görbara.

§ 5.

Föredrogs af sekreteraren i Västfinniska Borskaafvelsföreningen A. Kiiankinna insänd skrifvelse, ur hvilken framgick att sagda förening afhåller utställningar af stambokstjurar i 5 olika ställen, bland dem öfven i Hippodromen i Åbo den 6. instundande september för sydvästra Finland, eller för K. F. Fluckhållningsällskapet och Lounais Luomen Maanviljelysseura benämnda landbrukssällskaps område samt att han anhåller det Fluckhållningsällskapet kreaturskötare, konsulent jämlikt föreningens stadgar skulle förordnas att som prisdomare öfvervara samtliga utställningar öfvensom vidtaga samtliga förberedande åtgärder för utställningen i Hippodromen. Vidare framgick att för sistsagda utställning reserverats 500. mark att utdelas som pris.

Med bifogad till den gjorda framställningen förordnades konsulenten Bremer att öfvervara samtliga utställningar samt förbereda utställningen i Hippodromen.

§ 6.

Föredrogs en af herr A. Kiiankinna insänd skrifvelse, hvori han omnämner att Vä. vattelus länns landbrukssällskap beslutat insätta ett svinafvelscentrum samt, då det i anledning däraf vore i behof af gode rassoin, öfverlämna åt honom att hos västra Finlands landbrukssällskap höra sig före om öfven desse behöfde

rossvin till afvelscentra, eller om de ville om-
besörja sådana vin åt enskilda personer, i
hvilket fall samvärkan mellan de olika sällska-
pen vore önskvärd och af stor nytta.

Med förenledande af hvad ovan fram-
kallits frågade herr Skianlinna nu om Häs-
hällningssällskapet vore benäget att gemensamt
bekosta en sakkunnig person för att från dan-
ska eller svenska, event. äfven från engelska
svinafvelscentra utvälja lämpliga afvelsdjur.
I den händelse samvärkan finges till stånd,
trodde Tavastehus läns landbrakesällskap att
möjligen förordnande för någon af statens kon-
sulenter att medföra kunde utvärkas.

Bestyrelsen beslöt med 150: mark bidra-
ga till bekostande af en sakkunnig persons ut-
sändande i och för inköp af afvelsvin af lämp-
lig utländsk ras och skulle till landtmanna-
gillerna sändas meddelande om att personer,
som vore i behof af sådana vin kunde genom
förmedling af den person, som för ändamålet
utsändes, erhålla dem, hvarvid de hade att
betala endast de faktiska inköps- och frakt-
kostnaderna. Annons här om skulle äfven infö-
ras i V. F. och Månd.

§ 7.

Att afvelsföreningen "Nagu Stammen"
beviljades 100: mark till inköp af en afvelstjur,
"Munter" från Watkast by i Korpo socken, hvil-
ken af sällskapet konsulenter ^{blifvit} för ändamålet godkänd.

§ 8.

Från P.O. Lohms blomsterhandel A. B. hade
genom magister Eric von Rettig inkommit en
skrifvelse, hvantill framkallas att i vårt land
ännu spridas fruktsorter, olämpliga för klima-
tet samt att ett icke ringa antal fruktträd af
dålig kvalitet försäljes, medan det för att frukt-
odlingen skall lyckas och vinna förtroende

fördras att endast goda träd af inhemskt ur-
sprung utplanteras. Då P.O. Lohms blomsterhandel
A. B. enligt dess förmenande beitter Finlands
främsta trädskolor och försäljer egna trädskole-
artiklar hade bolaget trott sig verka i frukto-
odlingens intresse då det föreslog 1:) att Bestyrelsen ville
gifva Sällskapets trädgårdsmästare order att köpa
samtliga trädskoleartiklar från det samma 2:) att
det förbände sig att leverera alla sålunda ingåen-
de order per godståg frakt- och emballagefritt vid
hvarje järnvägsstation i Ab. - Karls banan samt
3:) att det ärligen skulle ställa till Bestyrelsens
förfogande, för att såsom pris utdelas, ett antal
fruktträd till ett värde af 10% i de inköpta träd-
skoleartiklarnas pris.

Bestyrelsen ansåg emellertid det vara olämp-
ligt att gifva P.O. Lohms blomsterhandel monopol på
fruktträdsleveransen, hvarför densamma icke kunn-
de bifalla till den gjorda framställningen. Däremot
beslöt uppmana trädgårdsmästarna att tillse att
de vid inköp af rekvirerade trädskoleartiklar er-
hölle endast bästa vara af inhemskt ursprung.

§ 9.

Föredrogs en skrifvelse från Kreatursförsä-
kringsbolaget i Finland, hvilket, med anledning
däraf att nyttan af kreatursförsäkring ej ännu
är känd i vårt land i synnerhet bland allmo-
gen och dödligheten är mycket stor, framkaller att
en kort populär afhandling i almanackan för år
1908 vore på sin plats. I fall det vore möjligt att
få en dylik i almanackan vore bolaget villigt skrif-
va en sådan.

Med anledning här af beslöt svara att det
icke ankommer i Bestyrelsen att afgöra, hvilka
ämnen som skola behandlas i den s. k. almanacka,
afhandlingens, utan beror detta på plenum i no-
vember. Det vore i alla fall omöjligt att få in
en uppsats i 1908 års almanacka, då denna

allaredan utkommit från trycket. Om möjlighet förefunnas likväl för att plenum inständande november, då förelag till almanackaafhandlingar framställas, ville godkänna en kortfattad uppställning objektivet berörande det föreslagna ämnet.

§ 10.

Föredrogs en skrifvelse från sekreteraren i Finnska Forstföreningen, hvilken påpekar att sagda förening firar sin årsfest den 21. och 22. innevarande augusti i Nyslott samt att bland diskussionsfrågor finnas sådana, som beröra den privata skogshushållningen, hvarför det vore önskvärdt att Sällskapets skogskonsulent skulle öfvervara mötet.

Det berörda möte emellertid allaredan afhållits föranledde föresagda skrifvelse icke till någon åtgärd.

§ 11.

Kontrakt med Aktiebolaget Åbo Telefonförening angående underhåll af Sällskapets telefon och billedning till sekreterarens våning uppgjordes gällande från den 1. april 1906 till samma dag 1907.

§ 12.

Sekreteraren anmätte att Åbo Stentyckeri Aktiebolag uti kringständt cirkulär förklarar sig numera hafva kommit så långt med reparationserna efter den bolagets etablissement öfvergångna brander att det åter kunde emottaga alla slags arbeten, hvilket antecknades.

§ 13.

Uppteckades kvittor öfver: till Mands landtmanförening afsända 1425: mark, utgörande sagda förening beviljadt anslag; 215: mark 30 pi., utgörande likvid för rotfruktsodlingsinstruktören J. Lundells reseräkning; 30: mark, bidrag till bekostande af trädgårdsskolorna i Mustiala samt 90: mark utgörande Hushållningsällskapets medlemsafgift till Västfinnska kreatursafvelsföreningen.

Af fru Constance Aminoff utfärdad borgesförbindelse i stället för aflidne kofrättsrådet Alexander Späre för lånet N: 162, stort 5000: mark, som innehafves af medicinelicentiaten Axel Aminoff, och hvilken borgen blifvit af medlöftesmännen, godsägaren Fredrik Aminoff och landssekreteraren Gustaf Späre accepterad, godkändes.

§ 15.

Vid sammanträdet gjorda stannordningar äro i anordningsjournalen införda.

In fidei.
 Arnosteuley

Sigr. Kreaturutställningar

Förslag till reglemente
för lokalutställningar af västfinsk boskap.

För att N. F. Hushållingssällskapet måtte kunna
fylla de fordringar ett samarbete med Västfinska krea-
tursförädlingsföreningen i sina stadgar § 3 uppställer
föreläs följande:

att Hushållingssällskapet så långt dess
tillgångar medgifva förantattat inom sitt område
en utställningsserie för endast landtrasdjur

att Hushållingssällskapets kreaturskötarkonsulent
minst tre veckor före dagen för första utställ-
ningen utannonserar och i kyrkorna låter kungöra
när och hvor alla utställningar skola förrättas samt
storleken på de pris som utdelas

att Hushållingssällskapet till prisdomare vid ut-
ställningsserien förutom kreaturskötarkonsulenten an-
ställer en med kreatursuppfödningen i trakten prak-
tiskt erfaren person

att vid hvarje särskild lokalutställning af konsu-
lenten utställningsprotokoll föres och jämte tabell öfver
alla utställda och bedömda kreatur till Hushållings-
sällskapet öfverlämnas

att vid prisbelöning af tjurar de två första pri-
sen (högsta) endast med afdrag af 10 Fmk. gemst till
erkännas tjurägaren och afdraget först sedan denne ut-
ställt tjuren vid stamtjurutställningen, samt

att vid prisbelöningen af kor det första priset
berättigas kornas intagande i stamboken för väst-
finsk boskap

Anm. Vid tidigare tillfällen utgifna frisedlar
för kor böra till sällskapet återköpas

Åbo den 16 sept 1907

Juhon Grensi.

År 1907 den 16. september
sammankom Bestyrelsen
för K. F. Hushållningsäll-
skapet och närvaro därvid
ordföranden hr. Juselius,
ledamöterna hr. Allén,
Barkström och Nieminen,
suppleanten hr. Fabritius,
kamreraren friherre U. von
Troil samt undertecknad
sekreterare.

§ 1.

Det vid sammanträdet den 27. augusti
tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Fällskapet's kreaturskötarskonsulent Herr
Ruben Bremer företrädde och uppläste nedan under
signum Kreatursutställningar
intagna förslag till reglemente för lokalutställ-
ningar af västfinsk boskap. Förslaget godkän-
des, men skulle utvidgas sålunda, att där före-
slagna utställningar skulle afhållas årligen inom
olika orter af Fällskapet's verksamhetsområde,
och ålägga det konsulenten att årligen föreslå, hur
utställningarna skola hållas äfvensom uppgöra
beräkning öfver med desamma förknippade kost-
naderna, och skulle i förslaget till utställningsplaner
beaktas, att desamma väljas med hänsyn därtill,
att utställningarna blifva så vidt möjligt jämt
fördelade inom distriktet, dock sålunda att till-
börligt afseende fäctes vid den mer eller mindre
talrika förekomsten af lämpliga afvelsdjur i
olika orter.

I sammanhang härmed beslöts innova-
rande höst afhålla fyra kreatursutställningar,
och skulle af dessa en anordnas på Mand, två
i Nagu och en i Kimito. Inom nämnda orter
arbetande afvelsföreningar skulle höras angäen-

de lämpligaste utställningsplatser och tider. Prisernas storlek bestämdes för tjurar sålunda att I priset utgör 15: mark jämte ett tiuskott om 10: mk. som erlägges så snart den prisbelönta tjuren upptes vid stambokstjurarutställning, II priset utgör 12: mk. jämte 10: marks tiuskott på samma vilkor samt III priset 7: mark. För inkörning af tjurar utgifves som extra belöning ett par öronkänor.

För kor utgifves endast ett slags pris, 3: mark för hvarje ko, som godkännes till intagning i stambok.

§ 3.

Till ambulera de äja inom Hushållnings-sällskapets värksamhetsområde antogs af tvänne sökande dajan Mandi Luhtinen från Järvelä.

§ 4.

Af trädgårdsinstruktörerna Daneson och Lindholm insända reseplaner för höstarbetena granskades och godkändes.

§ 5.

Föredrogs af Gefleborgs läns hushållnings-sällskap insänd skrifvelse, uti hvilken sagda sällskap begär att erhålla beskrifning och ritning af sådan torkeria, som af ålder och med stor framgång användes i Finland för torkning af säd, och beslöts att tiusända Gefleborgs läns hushållnings-sällskap öfverinspektör A. Sjöströms verk "Landtmannabyggnader" ävensom af samma författare utgifven "Kortfattad lärobok i byggnads-lära för lägre jordbruksskolor", uti hvilka arbeten de finska riornas konstruktion och användande beröres.

§ 6.

Med anledning därpå att Finlands Utredningsförening anhallit om utbetalande af det bidrag, stort 150: mark, som sällskapet utlofvat till af-lönande af en gemensam försöksassistent, beslöts utanordna berörda belopp.

§ 7.

Vid utbetalandet af lönerna åt föreståndarinnan för handarbetskolan, fröken Tam-melander samt biträdande väflärlarinnan fröken Waldstedt och lärarinnan i klädsömnad fröken Meerterton den 1° juni erhöles dessa samtliga lön till den 1° juli, oaktade de afgått från Sällskaps tjänet i medlet af maj. Emellertid hade de sedermera gjort anspråk på att få lön öfren för juli och augusti månader, då de ju utfört det arbete, som dem ålegat, under den tid af året skolan arbetade och de således varit berättigade att uppbära hela årets aflöning, hvilken visserligen utbetalas kvartalsvis, men genom detta betalningssätt dock ej borde berövas dem.

Bestyrrelsen fann öfren rättvist utbetala hela årets lön åt förenämnda lärarinnor och skulle utanordning härom utfärdas.

§ 8.

Beslöts från och med år 1908 införa den förändringen i sättet för aflönande af Sällskapets tjänstemän och öfriga funktionärer att lönerna i stället för att utbetalas kvartalsvis komma att utgifvas månatligen för den månad resp. löntagare sedan senaste aflöningstermin innehaft sin befattning.

§ 9.

Beslöts belägga plenisalens golf med genomgående korkmatta, och uppdrogs åt gårds-intendenten, herr Allen, att härom draga förslag.

§ 10.

Sällskapets årsplenium utsattes att äga rum fredagen den 8. inständande november kl. 6. e. m. i Sällskapets plenisal; dock skulle sekreteraren innan annors härom införes, förfråga sig hos Sällskapets ordförande, friherre von Born om den förslagna tiden lämpade sig för honom, samt om så icke vore fallet, med

honom öfverenskomma om annan dag.

Vid plenum komna följande ärenden att föredras:

- 1) Från Kejsarliga Senaten ankomna skrivelser,
- 2) Från Landtbrukstyrelsen anlända skrivelser,
- 3) Från Industristyrelsen ankomna skrivelser,
- 4) Förelag till ämne för almanacksafhandling till 1909 års almanacka;
- 5) Förelag till utdelning af Holmeke fondens räntemedel;
- 6) Framställningar och meddelanden af Bestyrelsen;
- 7) Förelag till belöningar för landtmannai-doghet och annan medborgerlig förtjänst;
- 8) Förelag till utdelande af utmärkelsetecken för långvarig och trogen tjänst;
- 9) Val af ordförande i Sällskapet för år 1908;
- 10) Val af viceordförande, som tillika är ordförande Bestyrelsen, för år 1908;
- 11) Val af ledamöter i Bestyrelsen;
- 12) Val af suppleanter i densamma;
- 13) Val af ledamöter i Revisionskommissionen;
- 14) Val af suppleanter i densamma;
- 15) Val af delegerade;
- 16) Inkallande af nya ledamöter;
- 17) Förelag till nya ledamöter;
- 18) Utscende af 3. personer att jästera protokollet.

§ 11.

Föredrogs ett af fröken Anna Sundström, som valts till lärarinna i klädsörnad vid Sällskapet handarbetsskola, insändt meddelande om att hon antagit platsen på de af Bestyrelsen uppställda villkoren.

§ 12.

Föredrogs en af föreståndaren för Ahl-manske landtmanna- och husmodersskolan i Messuby, agronomen N. Selin, till sekreteraren ställt skrifvelse, uti hvilken han begär att få

veta huruvida oundgängligen nödvändiga reparationer i särskilda byggnader i Leppälä komma att verkställas eller ej, emedan därpå berodde såväl beboarnes som husdjurens öde. Di-verse arbeten för uppbevarandet af såväl den skördade som den trökade säden erfordrades också. Vidare frågar han om han skall ställa erforderligt folk och anhåller om rättegångsfullmakt för att ställa under åtal muraren Herman Laktinen och dennes söner för hemfridsbrott, begånget den 29. juli, hvarjämte Selin frågar om förra egaren af Leppälä, Tikka, lämnat ifrån sig något arrendekontrakt angående någon teghö, som förenämnda Laktinen påstått sig hafva arrenderat. Slutligen uppräknas de personer, hvilka begagna Leppälä enskilda vägar som sina allmänna farvägar och hvilka sålunda enligt Bestyrelsens beslut böra instämmas till tinget.

Bestyrelseledamöten Backström hade emellertid efter det herr Selin afsändt ofvannberörda bref besökt Leppälä och där anmodat honom gå i författning om att nödiga reparationer i byggnaderna utföras samt att ställa erforderligt arbetsfolk. Hvad frågan om instämmandet af muraren Laktinen för hemfridsbrott beträffar ansåg Bestyrelsen herr Selin vara sakägare och sålunda utan fullmakt kunna utföra talan. Något kontrakt rörande af Laktinen från Leppälä arrenderad jord förefinnes icke så vidt Bestyrelsen har sig bekant. Och för instämmande af de i skrifvelsen uppräknade personerna utfärdades rättegångsfullmakt in blanco, och skulle Selin få öfverläta denna åt advokat, till hvilken han hyste förtroende.

§ 13.

Fröken Fanny Sundström, som i Klaris socken inrättat Högwalla Flushälles- och Träd-

gårdeskola hade tillsändt konslit 150 st. prospekt angående skolan med anhängan att de måtte utspridas inom gillena, och hade sekreteraren äfven afsändt dem till samtliga Sällskapet underlydande gillen.

§ 14.

Amanda Lindell från Mattenäs Skinnars i Nagu anmälte att hon i sin trädgård rifvit upp och uppbränt 3 stycken förädlade och 12 st. oförädlade krusbärsbuskar, hvilka varit angripna af krusbärsmjöldagg. Antecknades.

§ 15.

Folkskolläraren H. A. Paakkalin från Pemas hade anhållit om trädgårdsinstruktör till Nummenpää folkskola, men hade sekreteraren anmodat honom vända sig till Lounais Suomen Meänviljelysseura, hvilken åtgärd godkändes.

§ 16.

Från Gideon Trahnström, ordförande i afvellsföreningen "Nagu stammen" hade ingått meddelande därom att tjuren "Moster", hvilken med bidrag af Hushållningsällskapet inköpts från Korpo, och som bort uppvisas vid stamtjursutställningen i Åbo den 6. september, icke kunnat komma till utställningen af orsak att ångbåten Steka, med hvilken det varit meningen att hämta tjuren, icke hållit sina annonserade turer.

§ 17.

Anmättes att sekreteraren tillsändt trädgårdsmästaren H. Kälervo i Kajana Sällskapets hundraårsberättelse mot efterkräf, med anledning af att han begärt en allmän uppgift rörande Sällskapets åtgärder för spannmåls- och foderväxtodlingens befrämjande.

§ 18.

Sekreteraren meddelade att han mot kvitto till arkitekten Franckenhäuser utgifvit några

prof i Raumo-spetsar, hvilka funnits förvarade i Sällskapets arkiv.

§ 19.

Sedan Handlanden O. W. Burmeister, som från Hushållningsällskapets fonder innehar länet N: 173, stort 20000: mark, den 2. dennes af lidit, beslöts uppsäga länet till betalning inom 3 månader hos borgesmännen, konsul Alfred Jakobson, handlanden J. Österblad, fabrikant N. Boman och bokhandlaren Wm Mustelin.

§ 20.

Vid sammanträdet gjorda utauordningar äro i anordningsjournalen införda.

I sin fidem:

Arno Keuley

År 1907 den 22 Oktober
sammansatte H. F. Hus-
hållningsällskapet. När-
varande voro ordföranden
her Jusselius, ledamöterna
hr Allen, Bäckström och
Nieminen öfvensom sup-
pleanten hr. Fabritius, kam-
reraren friherre o. Tröel
samt undertecknad sekreterare.

§ 1.

Det vid sammanträdet den 16 september
tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs Landbrukstyrelsens skrifvelse
N: 1802 af den 13. september, och framgick därur att
Kejsarliga Senaten icke funnit skäl till bifall i
Bestyrelsens den 6 sistlidna Augusti aflättna fram-
ställning därom att ersättning för af krusbärsnjöl-
dagg angripna buskar, hvilka uppryckts och förstörts
för att hämnas smittans spridande, måtte ur all-
männa medel beviljas, samt att om härför dispo-
nibla medel för närvarande saknades, Kejsarliga
Senaten måtte ingå med hemställan om beviljande
af nödigt anslag för ändamålet. Skrifvelsen föran-
ledde icke till någon åtgärd.

§ 3.

Föredrogs Landbrukstyrelsens skrifvelse N: 1810
af den 13 september. Denna innehöll en anmodan
till Bestyrelsen att affordra inom Fällskapet område
befintliga hästafvelsförbund "Flippas" och öfriga för
hästskötselns och afvelns befrämjande verkande säll-
skap och föreningar utlåtande öfver de förslag till nya
bestämmingar angående åtgärderna för hästskötselns
befrämjande, som uppgjorts af en därför tillsatt ko-
mité, börande dessa utlåtanden öfverstyras till Land-
brukstyrelsen innan den 15 nästkommande novem-
ber. Då sekreteraren redan anmodat sydvästra Fin-

lands Håttäpelsförbund och afvelsföreningen Hippas att afgifva utlåtande i frågan, föranledde skrifvelsen för närovarande ej vidare åtgärd.

§ 4.

Landbrukstyrelsens skrifvelse N: 1841 af den 17. september föredrogs. Ur densamma framgick att Landbrukstyrelsen med anledning af att Bestyrelsen jämte bref af den 6 sistlidne september till Landbrukstyrelsen öfverstyrt en af bonden Fridolf Lundberg från Finström socken afläten anmälan om utbekommande af ersättning för i hans trädgård för krusbärsnyöldaggens skull förstörda 40. krusbärsbuskar genom postkontoret i Mariehamn utanordnat att bemålde Lundberg en ersättning om 120. mark för de förstörda buskarna, hvarejämte Bestyrelsen förståndigas att här om underrätta Lundberg.

Da sekreteraren i saken allaredan aflätit skrifvelse till ofta bemålde Lundberg påkallade skrifvelsen ej nu någon åtgärd.

§ 5.

Föredrogs stadsfullmäktiges i Åbo skrifvelse N: 175 af den 21. sistlidne september, innehållande meddelande därom, att stadsfullmäktige med anledning af Bestyrelsens anmälan om utseende af två nio medlemmar i den komité, som på initiativ af Bestyrelsen tillsatts för beredande af frågan om afhjäljande af missförhållandena vid kreatursförsäljningen i Åbo hamn, till medlemmar i nämnda komité utsatt veterinären L. Fabritius och slagteraren G. W. Nikander, hvilket antecknades.

§ 6.

Rektors ombudets vid H. Alexanders Univeritet cirkulär angående insändande af uppgifter rörande Hushållningssällskapets funktionärer till stadskalendern för nästkommande år föredrogs, och skulle de äskade upplysningarna gifvas efter det val af funktionärer skett vid plenum den 8. inkommande

november.

§ 7.

Med anledning af Finska Mosskulturföreningens anmälan att åt någon medlem af föreningen skulle uppdragas att jämlikt föreskrift i föreningens stadgar i samband med Hushållningssällskapets årsmöte verkställa nytt val af en representant och en suppleant för Åbo och Björneborgs län i Mosskulturföreningens bestyrelse för treårsperioden 1908-1910 beslöts att Sällskapet såsom medlem i ofta sagda förening skulle verkställa valet och att inom länet bosatta medlemmar i föreningen skulle kallas till valet genom införande af berörda skrifvelse närslutna annons härom behörigen kompletterad.

§ 8.

Föredrogs en från Pargas landtmannagille inkommen anmälan om att Sällskapets jordbräcks-konsulent P. Brenner och skogsinstruktören Erik Olsson måtte förordnas att hålla föredrag vid gillts möte i Dielas Västergård den 12. innevarande oktober. Sedan sekreteraren upplyst att han förordnat berörda personer att öfvervara mötet och hålla föredrag i sina resp. fackämnen, föranledde skrifvelsen ej till vidare åtgärd.

§ 9.

Tvänne från Tavastehus läns landbruks-sällskap ankomna skrifvelser föredrogs och framgick ur det förra, dateradt den 25. september, att förutom Hushållningssällskapet endast Satakunta landbruks-sällskap förklarar sig villigt att deltaga i kostnaderna för uttändande af sakförständig person för att i utlandet inköpa afvelsgattar af ren ras, om ej statens konsulent finge för ändamålet anlitas, äfvensom att Tavastehus Läns Landbruks-sällskap hos Landbrukstyrelsen gjort framställning därom att statskonsulenten A. Voss sprader måtte förordnas att på statens bekostnad utresa till Dan-

märka för att därstädes utvälja afvelsvin till
svinafvelscentra inom Hushållnings-sällskapet,
Satakunta och Tavastehus läns landbruks-sällskaps
områden. Till andre expert hade Tavastehus läns
landbruks-sällskap utsatt agronomen G. F. Simola.

Med anledning af denna skrifvelse hade
sekreteraren, såsom tidigare beslutits, infört an-
nons om att personer, hvilka genom sällskapets
förmedling önskade erhålla afvelsgattar från
utlandet därom skulle anmäla före den 15. in-
nevarande oktober, och hade 9 gattar rekvi-
rerats af hvilka två af Pargas landtmannagille.
Dessa rekvisitioner hade af sekreteraren med-
delats Tavastehus läns landbruks-sällskap.

Det senare af nämnda sällskap afsända
brevet af den 19. dennes meddelade att Landtbrugs-
styrelsen tvärt emot allt antagande vägrat förord-
na konsulenten Voss-Schrader att företaga den afsedda
resan samt att det varit omöjligt att nu i höst engage-
ra annan kompetent person i dennes ställe, hvarför
inköpet af afvelsvin måste uppskjutas till våren,
hvarföre frågan göres om de genom sällskapet rekvi-
rerade gattarna kunde emottagas på våren.

Med anledning häraf uppdrogs åt sekre-
teraren att hos resp. rekvirenter förspörja sig här-
om samt sedan i sinom tid afläta svar till Tavaste-
hus läns landbruks-sällskap.

I sammanhang med denna fråga föredrogs
en af herr E. Herold i Wiborg insänd skrifvelse,
uti hvilken han förelär att sällskapet skulle in-
köpa afvelsajur af det förädlade tyska landtsvinet
under hänvisning till en af honom sällskapet till-
sänd monografi öfver svinet. Detta förslag vann dock
icke Bestyrelsens beaktande.

§ 10.

Föredrogs en af stipendiaten J. Hallsten fram-
ställd begäran om tillskottsanslag för att öfvervara
kursen för kontrollassistenter i Hvilans landtman-

naskola i Sverige, där han genom herr Weibulls
välvilliga åtgörande erhållit inträde, men ansåg
Bestyrelsen sig icke hafva skäl bifalla härtil. Där-
emot skulle återtoden af herr Hallsten tidigare
beviljadt stipendium öfversändas till honom med
75: mark.

§ 11.

Att såsom prisdomare öfvervara Korpo
Landtmannagilles den 25. innevarande oktober
föranstaltade kreatursutställning i Korpo gård
förordnades på därom i gillet vägnar framstäld
anhållan konsulenten R. Brenner, som därjämte
skulle fungera som prisdomare vid den af Hus-
hållnings-sällskapet samtidigt därstädes anordna-
de tjurutställningen. Till andra prisdomare i
sällskapets vägnar utsågs agronomen Hannes
Allén. Rotfraktsodlingsinstruktören J. Sundell
och skogsinstruktören G. Olsson förordnades öfven
att vid mötet hålla föredrag och intressera all-
mänheten för de af dem företrädde specialäm-
nen.

§ 12.

Med anledning af en från finska fört-
föreningen gjord förfrågan, huruvida Hushåll-
nings-sällskapet vore villigt intäsa ett antal af
broshyrerna "Metsänhoidon Opas" och "Suomen takki-
puista ja niiden arvosta", om dessa öfversattes till
svenska och erhöles till samma pris som den fin-
ska upplagan, öfvensom en väggtafla öfver furu-
trädens tillväxt, beslöts svara att sällskapet skulle
rekvirera 500 st. af hvardera broshyren samt 50 st.
väggtaflor under förutsättning att den svenska upp-
lagans pris icke öfverstege den finskas.

§ 13.

Hos sekreteraren hade styrmannen i ha-
vererade barken Cyllus från Korpo, Ferdinand Gu-
stafsson anhållit att Bestyrelsen ville vidtaga åt-
gärder därom att styrmannen i engelska ångaren

Romeo och de två matrosar tillhörande sagda ångares besättning, hvilka tillsammans med styrmannen med fara för eget lif räddat större delen af Cyllus besättning måtte beviljas någon lämplig belöning. Kapten Colber i Romeo, hvilken fört den räddade besättningen till Heltens, hade icke här för begärt någon ersättning.

Bestyrelsen ansåg emellertid det ligga utanför Hushållningsvälsökningens verksamhetsför att taga befattning med denna sak, samt öfverlämnade åt sekreteraren att hos sjömanshusets i Åbo föreståndare, kapten Th. W. Bergman, anmäla om förenämnda önskemål, hvilket enligt Bestyrelsens äsigt lättast låte sig förväckligas genom sjömanshusets förord.

§ 14.

Eftan ansökningar om utdelande af sällskapet mindre silvermedalj för landtmannadoghet och medborgerlig förtjänst genomgäts, beslöt Bestyrelsen hos plenum förorda samtliga de ingifna ansökningarna, hvadan sålunda till erhållande af förenämnda utmärkelsetecken skulle föreslås: at

1) Landbrukaren Heikki Huokkanen i Tapavainola by i Lappvesi kommun.

2) Kyrkovården, bonden Matti Matinpöika Arvola i Lappi församling, Åbo län.

§ 15.

På grund af därom inkomna ansökningar och desamma bifogade vederbörliga intyg beslöt Bestyrelsen hos plenum föreslå att Sällskapet måtte för långvarig och trogen tjänst utdelas

a) mindre silvermedalj

at 1) troljånaren Juhon Kustaa Pökelman för minst 40 års tjänst i Paloniemi gård i Paterno by i Tamme socken hos nuvarande ägaren Juhon Paloniemi, dennes fader och farfader.

2) kalkbrännareförmannen Karl Emil Liljander

för 18 års tjänst hos Skrobböle Kalkugns Bolag i Pargas.

3) verkmästaren Gustaf Emil Illman för 25 års tjänst vid John Stenbergs Maskinfabriks Aktiefbolag i Helsingfors.

4) arbetsledaren Karl Wilhelm Karlsson för 15 årig tjänst hos friherre Indrenius i Kymmene gård i Kymmene socken.

5) jaktkepparen Daniel Ferdinand Danickson för 15 års tjänst hos trävaruhandlanden G. A. Fredriksson i Högåra i Hittis.

6) arbetsledaren Johan Mauritz Hellberg för 16 årig tjänst hos godsägaren J. Aug. Ramsay i Mälkila gård i Bjärna.

7) drängen Otto Mauritz Nordlund för 37 års tjänst i Torkki hemman i Panelia by, Kiukais kapell.

8) drängen Johan August Malmgren för 38 års tjänst hos landthushållaren Karl Valfrid Piiskilén och dennes fader i Torkola Hurri hemman i Wicktis socken.

b) mindre bronsmedalj

9) kalkbrännaren Michel Edvard Lindgren för 10 års tjänst hos Skrobböle Kalkugns Bolag i Pargas.

10) kusken Ulrik Raskinen för 20 års tjänst hos statsrådet C. F. von Wahlberg i Helsingfors.

11) asfaltarbetaren Samuel Wilhelm Johanson för 23 års tjänst hos Åbo Aktie Asfaltfabrik

c) kederstecken i silver

12) tjänarinnan Hanna Maria Proberg för 25 års tjänst hos prästerna Hanna och Alma Eriksoos samt deras aflidna föräldrar.

13) tjänarinnan Ida Fredrika Hittolin för 30 års tjänst hos prästen Nathalia von Schantz i Helsingfors.

14) tjänarinnan Lida Lovisa Luotonen för 10 årig tjänst hos kyrkoherden Janne Heino i Gustafs.

15) tjänarinnan Anna Sofia Iweid för 15 års tjänst hos statsrådet C. F. von Wahlberg i Helsingfors.

16) tjänarinnan Amanda Sofia Holm för 20 års tjänst

- hos fil. dr. W. F. Brotherus i Helsingfors,
- 17) tjänarinnan Wilhelmina Parvainen för 15 års tjänst hos f. d. senator Werner Hjelmman i H. förs.
  - 18) tjänarinnan Mathilda Charlotte Heinström för 21 årig tjänst hos godsförvärtaren T. Carlstedt i Forssa,
  - 19) tjänarinnan Lita Lovisa Kilpinen för 16 årig tjänst hos bonden Neeri Anttila i Kukmois socken,
  - 20) tjänarinnan Heta Maria Timontytär för 22 års tjänst hos godsägaren J. Palomaa i Kukmois socken,
  - 21) tjänarinnan, hustru Mathilda Karlsson för 10 årig tjänst hos friherre Indrenius i Kymmene gård i Kymmene socken,
  - 22) fabriksarbeterskan Maria Johansdotter Back för 29 års tjänst;
  - 23) ♂ Sofia Nissas för 25 års tjänst,
  - 24) ♂ Maria Sofia Nyman för 34 årig tjänst och
  - 25) ♂ Anna Lovisa Lundqvist för 28 års tjänst.
- alla dessa fyra vid Wasa Bomullsmanufaktur aktiebolag;
- 26) tjänarinnan Mathilda Josefina Lönnros för 10 årig tjänst hos öfverste Lvar Adolf Gulin;
  - 27) tjänarinnan Henrika Ahleskog för 15 års tjänst och
  - 28) ♂ Wilhelmina Mana för 25 års tjänst, båda dessa hos rektorskan Fredrique Laurin i Wasa.
- d) inskriftion ä värdeföremål
- 29) Gårdsinspektoren Karl Wilhelm Larsson för 10 års tjänst i Gjerknäs gård i Lojo socken;
  - 30) arbetsledaren Fredrik Aroid Juhonpoika Itenvald för 10 års tjänst hos vicehäradshöfding K. J. Tanberg i Malmgård i Kvittisbofjärd.

§ 16

Alldenstund till Bestyrelsens kännedom kommit att den af Bestyrelsen nyantagna dajan Aman, da Laktinen ej vore mäktig svenska språket, beslöt Bestyrelsen att, med fästadt afseende därpå att Bestyrelsen i detta afseende blifvit vilseledd annullera beslutet om hennes antagande, hvar-

tilt hon äfven i bref till sekreteraren förklarar sig samtycka.

§ 17.

Föredrogs en af konsulenten P. Bremer den 18. sistlidna september ingifven anhällan om Bestyrelsens förord till erhållande af stipendium för studier i kreaturskötsel, hvilket han ärnade ansöka. Då tiden för stipendiets ansökande emellertid hade utgått några dagar efter det förenämnda anhällan ingifvits och Bestyrelsen endast för detta ärende icke kunnat sammankallas, hade sekreteraren efter samråd med ordföranden utfärdat den begärda rekommendationen. Denna åtgärd godkändes.

§ 18.

Af föreståndaren för Sällskapets Kemiska och frökontrollstation, magister Uno Collan, afgifven berättelse öfver stationens verksamhet år 1905 skulle sändas på cirkulation.

§ 19.

Sekreteraren anmätte att han delgifvit Sällskapets ordförande, baron von Born Bestyrelsens förslag om att årsplenium skulle utsättas till den 8. inkommande november, samt att denna godkännt förslaget och lofvat infinna sig till mötet.

§ 20.

Vidare anmätte sekreteraren att han bivit det möte med samtliga landtbrukssällskaps sekreterare, som afhöllits i Helsingfors den 5. innevarande oktober för öfverläggning om huru och till hvilka ändamål orslag för nästa finansperiod åter skulle ansökas för sällskapets fortsatta verksamhet.

§ 21

Alldenstund godsägaren J. F. Backström, som tidigare utsatts till Sällskapets representant i Vestfinska boskapsförädlingsföreningen varit förhindrad att öfvervara sagda förenings möte i Tammerfors den 11. innevarande oktober, vid hvilket möte

ändringsförslag till föreningens stadgar diskuterades, hade sekreteraren efter samråd med herr Backström förordnat konsulenten Bremer att öfvervara mötet, hvilken åtgärd godkändes.

§ 22.

Sekreteraren meddelade att forstmästar A. Benj. Helander tillsändt kanslist en mängd upprop till landtmannagillena att ansluta sig som medlemmar i den nya forstförening, hvilken var afsedd att bildas genom ett sammangående af finska forstföreningen och föreningen "Tapio", med anhängan att dessa upprop skulle till resp. gillena distribueras, och hade sekreteraren efterkommit denna anhängan.

§ 23.

Företeddes ett cirkulär från herr O. W. Stått, hvilken däri anmäler att af Svenska Österbattens Landbruks-sällskap utgifna bokföringsbok för det mindre jordbruket kan erhållas genom rekvisition från sagda sällskap till ett pris af 1:25 mg, och beslöts att denna bok, hvilken torde tidigare blifvit i ett ex. inköpt, skulle sättas på cirkulation, för utronande om den vore för ändamålet lämplig.

§ 24.

Sekreteraren uppläste tre till honom stända af föreståndaren för Ahlenska landtmannaskolan den 16. sept., 13 och 20 okt. afsända skrivelser, ur hvilka framgick att han, Selin, ännu icke kunnat få byggnadsarbetena vid skolan i gång. Emellertid skulle han nu försöka vidtaga åtgärder här för. Beslöts att sekreteraren skulle påminna honom om att oundgängligen påskynda dessa.

§ 25.

Uppstoddes kvitton från Bischoff + Rodatz öfver i likvid för varor mottagna 98.66 fcs; från Finlands Utvädesförening öfver mottagna Fmg 150.- utgörande Sällskapets bidrag till aflönande af

gemensam assistent, samt från tjurföreningen "Nagu stammen" öfver som bidrag till inköp af tjuren "Muster" beviljadt anslag, stort Fmg 100.-

§ 26.

Företeddes ett Sällskapet tillsändt program öfver de kurser för jordbruks- och landtmannaskolornas lärare, som hållas i Otava den 20-25 innevarande oktober.

§ 27.

Kamreraren anmätte att trädgårdsmästar O. R. Gauffin inbetalt sitt lån om 30,000.- mark den 30. sistlidne september, samt att hantlanden Burmeisters lån i 20,000.- mark snarligen torde inbetalas af borgesmännen. Då sålunda Sällskapet åter komme att disponera öfver större belopp, beslöts att dessa skulle utlänas mot intecknings-säkerhet.

§ 28.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar äro i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Amos Reuley

År 1907 den 6 November
ber sammanträdde K. F.
Hushållningsällskapets
Bestyrelse och tillstådeskom-
mo därvid ordföranden
hr. Juselius, ledamöterna
hr. Selén och Backström,
suppleanterna hr. Bruun
och Fabritius kamreraren,
friherre v. Troil afven som
underskrifven sekreterare.

§ 1.

Det vid sammanträdet den 20. oktober
tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs af Jordbruksexpeditionen i Kej-
serliga Senaten arland skrifvelse, hvori Besty-
relsen anmodas att afgifva förklaring öfver att
berättelserna öfver Sällskapets väksamhet för åren
1904, 1905 och 1906 ännu icke blifvit ingifna till
Landbrukstyrelsen, ehuru Sällskapet för åtnjutande
af detsamma beviljade statsbidrag varit skyld-
digt att årligen före utgången af mars månad
insända slik berättelse. Denna anmodan hade
föranledts af Landbrukstyrelsens den 15 oktober
till Jordbruksexpeditionen aflätna anmälan därom
samt förfrågan om hvilka åtgärder med an-
ledning häraf borde vidtagas. I sammanhang här-
med föredrogs af Landbrukstyrelsen den 15.
oktober afläten påminnelse om insändandet af
förberörda berättelser.

Med anledning af ofvannämnda skrif-
velsen beslöts afgifva den åskade förklaringen.

§ 3.

Landbrukstyrelsens cirkulär af den 29.
oktober föredrogs härpå och innehöll detsamma
en uppmaning till landbruks- och hushållnings-
sällskapen att genom sina funktionärer eller

på annat lämpligt sätt bland allmänheten ^{från} de kännedom om, att till landet återigen in-
nevarande höst inkommit underhållig thomafos-
fat, som ofvifvelaktigt kommer att tillräck-
las, samt att varna den jordbrukande befolk-
ningen för att inköpa slik underhållig vara,
hvarjämte samma befolknings uppmärksamhet
borde fästas vid nämnda förordningen af den 8.
augusti 1901 angående handel med konstgjorda
godskingsämnen och beredda fodermedel samt
med utsädesvaror, och beslöts i saken afläta cir-
kular till samtliga landtmannagillena.

§ 4.

Sedan hos direktionen för Uudenmaan
Maanviljelyseura benämnda landtbrukssällskap
gjorts anhållan om att direktionen ville före-
slå tvänne personer, så kvalificerade att utgif-
vande af Holmska fondens räntemedel åt dem
enligt testamentets bestämmingar kunde ifråga-
komma, hade berörda direktion i sin föredragna
skrifvelse till erhallande af förenämnda ränte-
medel föreslagit snickaren Karl Hjärn från
Mantsala sockens Hirvikaars by och inhyses Oli-
via Lilander från Luksela by i Wichtis socken,
och beslöt Bestyrelsen, då de om sagda personer
lämnade upplysningarna syntes lämna garanti
för att ofta berörda medel komme att i en-
lighet med utfärdade bestämmingar utgifvas,
för plenum den 8. dennes föreslå att sällska-
pet ville godkänna det gjorda förslaget och
i öfverensstämmelse därmed utgifva Holmska
fondens räntemedel åt föresagda Hjärn och Lilander.

§ 5.

Föredrogs marktegångstaxor för inneva-
rande år uppgjorda för Nylands, Tavastehus, Wo-
sa, Uleåborg, St. Michels och Kuopio län. Någon
ätgård påkallades ej häröf.

§ 6.

Tempåala kommun hade genom befull-
mäktigadt ombud, banmästaren Alfred Alava,
anhållit om ett 5000.-marks lån ur Ahlmancka
fondens räntemedel, för att inom sagda kommun
användas såsom lån åt enskilda jordbrukare till
söka markers och mossars utloknning och app-
odling, och beslöts bifalla till den gjorda ansök-
ningen. Penningarna finge lyftas så snart
fullständiga länshandlingar och guvernörens stad-
fästelse ä beslutet om lånets upptagande presterats.

§ 7.

Föredrogs konsulentens för svenska agr-
skireföreningen skrifvelse af den 28. sistloknas ok-
tober, ur hvilken skrifvelse framgick att sagda före-
ning till sällskapet öfversändt 40 ex af ett till
finska språket öfversatt arbete med anhållan att
detta måtte distribueras. Antecknades.

§ 8.

Sjömanshuset i Åbo hade i nu föredragen
den 30 oktober daterad skrifvelse till svar på af
bestyrelsen afläten hemställan därom, att sagda
sjömanshus ville gå i författning om att lämp-
lig belöning måtte tilldelas de personer, hvilka
räddat de öfverlevande af förlista finska fär-
tyget Cyllus besättning, meddelat att berörda
ärende skulle af sjömanshusets direktion behand-
las vid sammanträde den 1. innevarande november.

§ 9.

Föredrogs af det nybildade Kumlinge Landt-
mannas- och Fiskerigillet insänd anmälan om gil-
lets bildande samt om dess anslutning till Hus-
hållningssällskapet, hvarjämte stadgar för det-
samma bifogades. Bestyrelsen godkände för
sin del sagda anslutning och stadgarna för gillet,
dock skulle för gillet föreslås att § 7 i stad-
garna skulle ändras så till vida att den däri

omnämnda berättelsen öfver gilletts värksamhet borde vara till Hushållningsvälskapet ingifven före den 15 februari i stället för inom mars månad.

I sammanhang härmed föredrogs gilletts anhållan om anslag för att för föreningen möjliggöra ett förvärfkliga det arbetsprogram, som i ansökningskriften omnämnes, och beslöts att icke denna gång afgöra frågan utan behandla den samtidigt som frågan om utgifvande af anslag åt öfriga gillen på grund af inlämnade arbetsprogram upptages till slutligt afgörande.

§ 10.

Antecknades att föreståndaren för Haga kreaturskötarenskola, agronomen O. Olsson, uti den 24 oktober ankommen skrifvelse meddelas att årsexamen vid sagda skola afhålls samma dag.

§ 11.

Till Fincka Forstföreningen skulle afsändas likvid för rekvirerade flygskrifter med 105:-mk.

§ 12.

Föredrogs af kyrkoherden M. Lagerholm i kyrkorådets i Houtskär vägnar ingifna ansökan om utgifvande af mindre silvermedalj åt kyrkväktaren Johan Henrik Seplund, som i 25 års tid handhaft förenämnda befattning, och beslöt Bestyrelsen för plenum förorda densamma.

§ 13.

Nedanstående personer beslöt Bestyrelsen med anledning af därom från deras husbondefolk inkomna ansökningar och på grund af desamma åtföljande intygen för plenum förslå till erhållande af nedannämnda belöningar för långvarig och trogen tjänst, nämligen:

a) mindre silvermedalj

- 1) gårdsinspektoren Wilhelm Ferdinand Backström för 29 års tjänst,

- 2) trädgårdsmästaren Karl Mikael Sammallakti för 18 års tjänst;
3) arbetsledaren Kalle Kustaa Luominen för 24 års tjänst; dessa tre hos godsägaren A. Nath. Colliander i Valkeala.

b.) bronsmedalj.

- 4) drängen Karl Anton Luominen för 10 års tjänst hos Aktieföretaget Moriabergs Handelsträdgård;
5) arbetsledaren Gustaf Robert Boström för 13 års tjänst hos ingenjör W. Stenberg i Katrinebergs utgård Wanda i Helsinge;
6) drängfogden August Edvard Grönberg för 13 års tjänst hos ingenjör W. Stenberg i Katrineberg i Helsinge.

c.) hederstecken i silver.

- 7) tjänarinnan Edla Maria Palonen för 16 års tjänst hos lagman Lars Frytz i H. förs;
8) ♂ Lena Maria Järvinen för 15 årig tjänst hos fröken Hilda Andsten i H. förs;
9) ♂ Hedvig Karjalainen för 37 års tjänst hos arkitekten J. T. Björkstén i H. förs;
10) ♂ Aina Sofia Rikman för 15 årig tjänst hos doktor Emil Eriksson i H. förs;
11) hushållerskan Eva Lovisa Tolvanen för 15 års tjänst hos godsägaren A. Nath. Colliander i H. förs;
12) ♂ Hela Leena Luukkonen för 10 års tjänst hos godsägaren A. Nath. Colliander i Valkeala;
13) tjänarinnan Brita Kristina Cederström för 20 års tjänst hos fru Amanda Bäckström i Wasa;
14) ♂ Mathilda Sofia Karén för 13 års tjänst hos doktor W. Collan i Helsingfors;
15) städerskan Amanda Abelsdotter Ollila för 27 års tjänst vid Första Ryska Försäkringsbolagets af 1827 generalagentur i H. förs;
16) förra dajan Wilhelmina Gustava Waresnius för 21 års tjänst i Katrinebergs lägenhet i Helsinge;
17) tjänarinnan Amanda Waukkonen för 10 års tjänst hos arkitekt Hjalmar Åberg i H. förs;

- 18) tjänarinnan Maria Miksentytär för 10 årig tjänst
hos postförvärtaren A. W. Allen i Kristinestad,
19) tjänarinnan Aina Mathilda Malin för 10 års tjänst
hos fröken Alexandra Flynnin i Andra.

d) Inskription i värdeföremål.

åt tjänarinnan Mathilda Heinström för 10 årig
tjänst hos godsförvärtaren Toar Carl-
stedt i Forsa.

åt tjänarinnan Anna Johanna Miettinen, i tjänst
hos öfverste N. Limberg i H. fors, kunde Bestyrrelsen
ej förorda utgifvandet af ansökt belöning, då hon
allredan för 10 år sedan erhållit Sällskapets he-
derstecken i silver och annan belöning ej stod till
Sällskapets disposition.

§ 14.

Anmärktes att till Industristyrrelsen afgått
ansökan om understöd, stort 9000: mark, för hand-
arbetskolan för år 1908, och hade denna ansökan
ärföljts af behöriga bilagor.

Likaså hade de i Handels- och Industris-
peditionens skrifvelse af den 11. maj till Industristy-
relsen afgifna omständigheterna rörande hand-
arbets- och slöjdeskolors program och värksamhet
blifvit uti skrifvelse till Industristyrrelsen fullstän-
digt berörda och öskade uppgifter meddelade.

§ 15.

Sekreteraren meddelade att han förord-
nat konsulenten Bremer, rotfruktsodlingsinstruk-
tören Landed och skogsinstruktören Oleson att
hålla föredrag vid landtmannadagarna i Kimito,
Vestarfjärd och Dragsfjärd den 11, 12 och 13 in-
nevarande november.

§ 16.

Bestöts att i Åbo stad anordna landt-
mannadagar för allmogen inom Hushållnings-
sällskapets värksamhetsområde den 22 och 23 inneva-
rande november, och uppdrags åt sekreteraren att
uppgöra program och vidtada föredragare.

Till införande i 1909 års almanack skulle
Bestyrrelsen för plenum föreslå en uppsats berö-
rande somvårkans betydelse för landthushållningen.
§ 18.

Tid sammanträdet gjordes utanordningar
åro i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Innoventy

År 1907 den 21. november
sammankommo ordföranden
i Hushållningssällskapets be-
styrelse, herr Juselius, ledamö-
terna i densamma, hr. Allén
och Bäckström samt supplean-
terna, hr. Bruun och Fabritius
till bestyrelsesammanträde,
hvarvid äfven närvaro kamre-
raren friherre von Troil samt
undertecknad sekreterare.

§ 1.

Det vid senaste sammanträde den 6. in-
nevarande november tillkomna protokollet upp-
lästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs Landtbrukstyrelsens bref N: 2386
af den 15 innevarande november jämte detsamma
i bestyrkt afskrift åtföljande nådigt förordnande
af Hans Kejsersliga Majestät, jämlikt hvilket Hus-
hållningssällskapet, för underhåll af dess Kemi-
och frökontrollstation, genom nådig befallning af den
12 oktober i nåder tilldelats ett statsanslag om 10000-
mark om året att utgå under fem års tid från
den 1. januari 1908, hvilket antecknades och skulde
medlen i sinom tid kvartalsvis hos Landtbruksty-
relsen utrekviseras.

§ 3.

Föredrogs en af Tapioföreningens och Fin-
ska Fortföreningens direktioners vägnar utfärdad
skrifvelse, uti hvilken omnämnes att det utprop,
som af sagde direktioner tidigare utfärdats och adre-
serats till Finlands Landbruksökonomiska före-
ningar och som genom Sällskapens förmedling
utsändts till Sällskapens underlydande landtman-
nagillen, blifvit missuppfattadt så till vida att
uppmaningen om bildandet af ett nytt skogsäll-
skap och utseende af representanter till detta

konstituerande möte skulle afsett endast landtmannagillen, men ej landtbrukssällskap, men att detta ingalunda varit afsigten och att det för det nya företags framgång vore synnerligen önskvärdt att landtbrukssällskapen skulle utse representanter till det konstituerande möte, som afhållas i Helsingfors den 2. inständande december, och vid hvilket tillfälle resp. representanter äga rätt att besluta i hvilket förhållande landtmannagillen och landtbrukssällskap skola stå till det nya skogsällskapet.

Med anledning härpå utsågos magister Eric von Rettig och sekreteraren att i egenskap af representanter för Hushållningsällskapet öfvervara berörda konstituerande möte.

§ 4.

Föredrogs till kännedom ett af delegationen för landtbruket och hushållningsällskapens ombudsmöte utfärdadt cirkulär, uti hvilket meddelas att II ombudsmötet, hvilket samtidigt är Finlands landtbrukshushållningsällskaps Centralförbunds konstituerande möte, vidtager den 25. innevarande november kl. 12. på dagen i Ständerhuset i Helsingfors, hvarvid de i tidigare tillstållt program upptagna diskussionsfrågorna komma att behandlas.

I sammanhang härmed föredrogs en af samma ^{delega}tion framställd anhållan att sällskapet för betridande af återstående kostnader för senaste möte samt de med förestående möte förenade omkostnaderna vild med sina representanter insända sällskapets andel med 750.- mark, hvartill bifölls.

§ 5.

Uti nu föredragen skrifvelse hade Finlands utsädesförening förfrågat sig, huruvida icke med hänsyn till den betydelse behandlingen och utvälet af utsädet har för växtodlingens produktivi-

tet, i 1909 års almanacka kunde intagas en afhandling rörande förenämnda omständigheter, hvarjämte föreningen, i den händelse bifall i framställningen erhöles, till författare af uppsatsen föreslår agronomen Väinö Aelsson.

Med anledning härpå beslöts meddelas att sällskapet allaredan beslutit om ämne för almanackaafhandlingen för år 1909, hvarför Utsädesföreningens framställan för denna gång ej kunde bifallas.

Sekreteraren anmätte i sammanhang härmed att öfverinspektören för abnormskolorna V. Forsius muntligen hos honom förfrågat sig huruvida ej i 1909 års almanacka en kort redogörelse för abnormskolorna och tillvägagångssättet för vinnande af inträde uti desamma kunde intagas och beslöt Bestyrelsen medgifva detta, då denna redogörelse ej behöfde upptaga särdeles stort utrymme.

§ 6.

Af guvernören i Åbo län insänd markgångstaxa för år 1907 föredrogs, hvilket antecknades

§ 7.

Föredrogs en från Hästafvelsföreningen Hippios insänd skrifvelse, som åtföljts af ett af sagda förening afgifvet utlåtande angående de af en för ändamålet tillsatt komité uppgjorda förslagen till nya bestämmelser rörande åtgärderna till hästafvelns i landet befrämjande, men föranledde denna skrifvelse ej nu till åtgärd, då förenämnda utlåtande allaredan blifvit öfversänt till Landtbruksstyrelsen.

§ 8.

Upplästes stadgar för Tuis landtmannagillet och fiskaregillet och godkändes dessa. Dock skulle gillet anmodas ändra tiden för afgifvande af årsberättelse före den 15. februari, hvarjämte § 7. skulle förtydligas med afseende på hvad

som älyftas med uttrycket "förhandsrätt."

§ 9

Med anledning af en af folkskolläraren O. Jansson i Kimito öfver direktionsens för Methalla skola för småbruk och egna hem insänd uppgift om att direktionen till skolans föreståndare och agronomiska lärare antagit agronomen Birger Planting, skulle dennes kompetensintyg införskaffas och därefter insändas till Landbruksstyrelsen med anhållan att agronomen Planting måtte godkännas som innehafvare af förenämnda befattningar.

Samtidigt med ofvansagda anmälan hade folkskolläraren Jansson, under framhållande att skolan vore tillräckligt utrustad med undervisningsmaterial, anhållit att Hushållningssällskapet ville lämna bidrag till anskaffande af hvad som brister här och beslöt med anledning häraf ur Thuliniska fonden anlå en summa af 200.- mark för föresagda ändamål.

§ 10.

Med anledning af därom inkommen rekommendation förordnades konsulenten Bremer att under en tid af 5 dagar såsom expert biträda afvelsföreningen "Kimito Stammen."

§ 11.

Föredrogs från godsägaren J. Aug. Ramsay i Bjärna insänd skrifvelse, uti hvilken han tackar för den af fogden Hellsberg beviljade medaljen och förmåter sig skola densamma högtidligen till honom övertämnas.

§ 12.

Antecknades att senatskanslisen Alfons Juselius, som vid plenum den 8. dennes invalts till ledamot af sällskapet anhållit att få på en gång afbörda sig ständigt ledamotsavgift med 60.- mk.

§ 13.

Audenstund ansökan om förlångt statsanslag bör ingifvas inom utgången af denna

månad, upptogs till behandling frågan om huru stora belopp ur de för särskilda ändamål anslag, nå medlen skulle begäras, samt beslöts att ur anslaget till bestridande af sällskapens allmänna omkostnader begära 8.000.- mark, ur jordbruksanslaget

till aflönande af en jordbrukskonsulent	3.500.-
" " " " " " " " " " " "	
" " " " " " " " " " " "	
" " " " " " " " " " " "	
" dagtraktamenten och resekostnader för dessa funktionärer	2.600.-
" fördelning bland landtmannagillena	5000.- mk
" tillsammans femtontusen	15000.-

ur anslaget för kreaturskötselns och mejerihärdens befrämjande skulle begäras:

till aflönande af en konsulent	3500.-
" " " " " " " " " " " "	
" " " " " " " " " " " "	
" dagtraktamente och resekostnader för dessa funktionärer	1000.-
" bidrag till tjurföreningar	1500.-
" understödande af kontrollföreningar	2000.-
" premiering af afvelsdjur och stamboksföring	2000.-
" landtmannagillenas värksamhet	3000.- mk
sammanlagt fjortontusen	14000.-

ur anslaget för trädgårdskötselns befrämjande beslöts anhålla om 8.000.- mark att användas:

till aflönande af 3 instruktörer i 1500.- mk	4500.- mark
" dagtraktamente och resekostnader	2500.- "
" täflingar, annonser m. m.	1000.- "

ur anslaget för befrämjande af den privata skogsvärden ansåg bestyrelsen sig behöfva något större belopp än hittills eller 11.000.- mark, hvilket belopp skulle användas

till aflönande af två instruktörer i 1800.-	3600.- mk
" deras resor och dagtraktamenten	2400.-
" premiering af välskötta skogar	1000.-
" ärtadkommande af demonstrationsskogar	1000.-
" plantering och besöring af kala marker och skolor	3000.-

Trädgårdsmästaren Dansson förordnades att enligt därom inkommen anhållan meddela råd och undervisning i skötseln af fruktträdgårdar i Bockholmen i Flittis invid Salsbruk.

§ 15.

Sekreteraren meddelade att från Nagu lantmannagille anmälts det gillet för sin del ej önska de uppställa några diskussionsfrågor till landtmannadagarna i Åbo.

§ 16.

Meddelades att kallelse att öfvervara Finlands Utsädesförenings årsmöte i Helsingfors den 18 December ingått. Vid mötet komme bland annat att väljas en medlem och en suppleant för hvarje län i föreningens bestyrelse för åren 1908-1910, hvarjämte föredrag hålles om "utsädesfrågans nuvarande ståndpunkt i vårt land samt utsädesföreningens uppgifter för dess befrämjande".

§ 17.

Uppläddes kvitto öfver till Finska Forstföreningen afsända 105: mark i likvid för rekvirerade broskyrer.

§ 18.

Kamreraren anmälde att godsägaren Thor Strömberg i Mägby i Pargas anhållit om ett lån, stort 5000: mark mot borgen af änkefru Mathilda Strömberg, provisor Axel W. m. Strömberg och häradshöfding Göste Arrhenius, samt att apotekaren Erik Erklund i Ekens begärt ett lån om 2000: mark, till säkerhet för hvilket han skulle prestera borgen af apotekarene G. Ignatius i Helsingfors och A. A. Watanen i St. Michel och beslöts att godkänna den af förenämnda läntagare utlovade borgen.

§ 19.

Vid sammanträdet utfärdade utanordningar äro i anordningsjournalen införda.

In fidem:
Amögen

År 1907 den 14. december sammanträdde K. F. Huskällningsällskapets Bestyrelse. Härvid tillstadeskommo ordföranden hr Juselius, ledamöterna hr Allén och Nieminen, suppleanten herr Fabritius, kamreraren, friherre v. Tril samt undertecknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet för senaste sammanträde den 21. november upplästes och justerades.

§ 2.

Föredrogs Landtbruksstyrelsens skrifvelse af den 19. sistlidne november N° 24329, ur hvilken inhämtades att Kejsarliga Senaten den 8. november funnit godt tilldela Huskällningsällskapet ärligen under tre års tid, räknadt från nästinstående års början, 3600: mark att användas till fiskerinäringens befrämjande samt för innevarande år för grundläggnings- och organisationskostnader 1000: mark, hvarvid stipulerats att bestyrelsen bör ärligen till Landtbruksstyrelsen och fiskerinspektören aflämna berättelse öfver sällskapets värksamhet i förenämndt afseende jämte redovisning. Det sistnämnda anslaget utbetalas till sällskapet utan rekvistition, medan ofvannämnda ärliga anslag från nästa års början bör af sällskapet utrekvireras i den ordning som för utbetalande af anslaget för jordbruk är föreskrifvet.

Kamreraren upplyste i samband härmed att han redan lyftat förenämnda organisationsanslag med 1000:- mark.

Da sällskapet nu sålunda erhållit anslag afsedt att användas till fiskerinäringens befrämjande, beslöt bestyrelsen att med dessa medel,

skura de betydligt understego det belopp, om hvil-
ket bestyrelsen för föresagda ändamål anhällit,
försöka, så långt resurserna det medgäfre, reali-
sera det program, som bestyrelsen för berörda värks-
samhet godkänt, och skulle som första åtgärd här-
vidlag inrättas en fiskeriinspektörstjänst vid säl-
skapet. Denna tjänst, som åtföljes af en årlig lön
om 1500: mark samt ett dagtraktamente af 3: mark
för rese- och förrättningsdag förutom fria resor,
skulle omedelbart anslås ledig att hos bestyrelsen
skriftligen ansökas före den 20. instundande ja-
nuari och skulle ansökningen åtföljas af intyg
öfver sökandens förtrogenhet med det praktiska
fisket sådant det bedrifves i skärgården och vid
hafsbandet. Sökanden, som bör beherska svenska
språket, vore skyldig att, om så pröfas nödvän-
digt, bioista en kurs i fiskeriförfattningarna, rom-
kläckning och fiskafvel, för hvilken ett bidrag af
sällskapet dock kunde påräknas.

§ 3

Landbrukstyreliens skrifvelse N° 2434 af
den 19 november föredrogs här efter och framgick
ur densamma att det emellan landbraks- och
hushållningssällskapen fördelade anslaget för
jordbrukets höjande, stort 300000: mark, höjts
från och med år 1908 med 100000: - mark samt att
härvid förordnats att landbraks- och hushåll-
ningssällskapen äga utvidga sin verksamhet
samt använda dessa medel till premiering af
småbruk äfvensom till anställande i sin tjänst
af byggmästare och maskinmontörer, samt att
jordbruksexpeditionen i Kejsarliga Penaten anmo-
dat Landbrukstyreliens uppgöra förslag till för-
delning för år 1908 mellan resp. sällskap af sag-
da tiuskottsanslag.

Under förutsättande att detta icke en-
samta för sig räcker till att förväckliga nämnda
åtgärder, utan att sällskapen åtminstone till

en del böra här till använda de medel sällska-
pen för närvarande åtnjuta för jordbrukets hö-
jande, uppmanar Landbrukstyreliens bestyrelsen
att inkomma med utredning därom, huru besty-
relsen tänkt sig användningen af anslaget för
jordbrukets höjande under nästkommande år
1908 med fastsladt afseende jämoäl å förenäm-
nda åtgärder, samt af huru stort tiuskottsanslag
bestyrelsen anser sig sålunda vara i behof. Tillika
påpekar Landbrukstyreliens att sällskapens an-
delar i oftanämnda anslag enligt beräkning pro-
portionsvis kunna uppgå från 2500: mark till
högst 8000: mark.

Med anledning af ofvanrelaterade skrif-
velse beslöts att i svarsskrifvelsen skulle fram-
hållas hurusom, då anslaget skall användas till be-
stämda ändamål, af hvilka en del erfordra lika
store kostnader, ehvad resp. sällskaps värksamhets-
område är större eller mindre, det vore orättvist
att proportionsvis fördela hela anslaget. Sådana
utgifter vore t. ex. byggmästarens och maskin-
montörens aflöning, och vore det otänkbart att med
det lägsta uppgifna beloppet 2500: - mark kunna
ens aflöna dessa funktionärer, ännu mindre kun-
de detta anslag därjämte förlä till premiering af
småbruk.

Utgifterna för sällskapets verksamhet un-
der år 1908, då ofvanberörda åtgärder äfven tagas
i betraktande, beräknades för nedannämnda än-
damål uppgå till 14000: - mark, hvilket belopp på
de olika utgiftsposterna fördelade sig som följer:

hälften af jordbraks- och kreaturskötsel-	
konsulentens aflöning	1750: - mkr
en rotfraktsodlingsinstruktörs aflöning	1200: -
en byggnästaress	2000: -
en maskinmontörs	1500: -
dessas resekostnader och dagtraktamente	2000: -
Transport	8450: -

	Transport	8450:- mkr
	premiering af småbruk	3000:-
	landtmannagillenes værksamhet	2550:-
	eller tillsammans	Tryk 14000:-

och skulle sålunda anställas om ett tillskottsanslag af 5000:- mark.

§ 4.

Föredrogs Landtbrukstyreliens skrifvelse N: 2459 af den 26. sistlidne november, hvilken åtföljdes af bestyrkt afskrift af Jordbruks Expeditionens i K. Penaten skrifvelse till Landtbrukstyreliens af den 13 i samma månad, och framgick ur dessa skrivelser att berörda expedition beviljat Sällskapet 245:- mark till bestridande af kostnaderna för tryckningen af förslag till stadgar för ett tillämnadt andelsvinslagteri och inbjudan till teckning af andelar i dessamma, medan bestyrelsens anhängan om anslag för öfriga i samband med denna fråga stående utgifter afsläppts. Jämte det detta antecknades beslöts hos Landtbrukstyreliens utrekvirera förenämnda 245:-mark.

§ 5.

Ur Landtbrukstyreliens skrifvelse N: 2493 af den 29 november innevarande är, hvilken skrifvelse nu föredrogs, framgick att Landtbrukstyreliens på bestyrelsens framställning godkänt agronomer Birger Planting såsom föreståndare och agronomisk lärare vid Wrethalla skola för småbruk och egna hem i Kimito. Då sekreteraren här om underrättat sagda skolas direktions och statsanslaget för skolan äfven utrekvirerats för, anleddes här af ej nu någon åtgärd.

§ 6.

Uti skrifvelse N: 2505 af den 29. sistlidne november har Landtbrukstyreliens jämte det den öfversänder styrkt afskrift af Jordbruks Expeditionens i K. Penaten skrifvelse till Landt-

brukstyreliens af den 14 i samma månad, uppmanat Bestyrelsen att, med anledning där af att ploginstruktören Gustaf Wallgren genom närdigt förordnande af den 12 oktober innevarande är tillagts ett lifstidsunderstöd af 1500:- mark om året att utgå från första dagen i månaden näst efter den, då honoren beviljats afsked från förberörda ploginstruktörsbefattning, till Landtbrukstyreliens inkomma med uppgift huruvida och när ploginstruktören Gustaf Wallgren beviljats afsked från sagda befattning, och beslöts med anledning här af meddela att ploginstruktören Wallgren, som är i statens tjänst anställd, icke hos Bestyrelsen anhållit om afsked från sin befattning och att enligt Bestyrelsens ädligt anledning till hans för afskedande icke heller förefinnes.

§ 7.

Beslöts att genom kungörelser i kyrkorna och cirkulär till landtmannagillena delgifva allmänheten innehållet i Landtbrukstyreliens cirkulär af den 3. innevarande december N: 2530, hvar i meddelas att det för åren 1906-1907 beviljades anslaget för ersättande af krusbärsbuskar, hvilka angripits af krusbärsnjöldaggen och för hämsmande af sjukdomens spridning förstörts, blifvit till fullo utgifvet och att slik ersättning icke mer kan ifrågakomma.

§ 8.

Föredrogs guvernörens öfver Åbo och Björneborgs län skrifvelse N: 2158 af den 6. innevarande december. Uti densamma meddelar guvernören det förra föreståndarinnan för Sällskapets handarbetskola, fröken Emilia Mathilda Tamme, lander, på därom gjord framställning i väder tillagts ett lifstidsunderstöd i extra ordinarie pensionsstaten till ett belopp af 500:- mark om året att utgå från och med den förlö i månaden näst efter den då hon från sin befattning afgått,

hvarjämte guvernören jämlikt honom därom meddelad föreskrift anhåller om upplysning därom hvilken dag fröken Tammelanders lämnat sin befattning, på det pensionsbref i föreskrifven ordning måtte kunna åt henne utfärdas.

Med föranledande häraf skulle guvernören underrättas om att fröken Tammelanders den 31. sistförflutne augusti månad afgått från tjänsten, samt såunda från och med den 1. därpå följande september rike uppbarit någon aflöning från sällskapet.

§ 9.

Af föreståndaren för Ahlmaniska landtmanna- och husmodersskolan i Messuby, agronomen Selin hade inkommit brandförsäkringshandlingar i den nya fogdebyggnaden samt i köns-huset och den i somras inköpta torpbyggnaden med anhängan att bestyrelsen ville underskrifva handlingarna efter det densamma med arkitekten Nyström rådgjort angående byggnadernas värde, hvilket för fogdebyggnaden var föreslaget till 8000: mark, för köns-huset till 3000: mark och för torpet till 300: mark, och öfverlämnades åt sekreteraren att med arkitekten Nyström bestämma ifrågavarande värden, hvorefter handlingarna skulle underskrifvas af ordföranden och kontrasigneras af kamreraren.

§ 10.

Föredrogs ett till landtkushållningssällskapens direktioner ställt cirkulär, utfärdadt af en senaste vinter i Laktis tillsatt komité, innehållande en uppmaning att bereda sällskapens konsulenter och instruktörer tillfälle att öfvervara det möte, som för sagde funktionärer anordnas i Tammerfors den 2, 3, och 4. instundande januari och beslöts gifva Hushållningssällskapets konsulenter samt rotfruktsodlings- och skogsinstruktörer tiustånd att öfvervara mötet ävensom att

bidrag åt envar om 25: mark för detta ändamål.

§ 11.

Uti nu föredraget bref af den 25. sistflutne november hade sällskapet Pellerov på af sekreteraren gjord förfrågan förklarad sig villigt ombesörja författandet af en uppsats till 1909 års almanacka rörande "samoarkans betydelse för landtkushållningen", hvarjämte sagde sällskap frågar hur många sidor berörda uppsats finge upptaga och när den borde vara färdig, och beblöts härtil svara att uppsatsen borde vara insänd till bestyrelsen senast i medlet af inkommande mars månad samt att den finge omfatta c. 20 sidor af almanackans format.

§ 12.

Ökonomen vid Tavastehus länslasarett hade i en den af läten skrifvelse, som nu föredrogs, anhållit att ur Svärnska fonden måtte erläggas legosängsavgift för i sagda lasarett på berörda fond bekostnad vårdade sjuka med 257: mark 40 penni, under framhållande af önskoördheten att ännu detta är utgå beloppet. Då sällskapet emellertid redan i början på året utbetalt för samma ändamål 450: mark, beslöts att medlen skulle afsändas först efter nyåret och att ökonomen härmed skulle underrättas, samt tillika förståndigas att framdeles uppgifva hvilket är rekvositionerna i förberörda legosängsavgifter afser.

§ 13.

Föredrogs en af Finlands Allmänna slöjdförening af läten skrifvelse, uti hvilken framhålls att uti St. Petersburg för närvarande pågår en utställning af hemslöjdsalster och att såväl denna, som särskilda i Petersburg befintliga stående slöjd ~~muséer~~ ^{muséer} och försäljningar äro i hög grad lärorika, hvareför sagda förening bekostat 5 stipendiaters resa till ofte sagda ort och för ändamålet utgifvit åt envar 125: mark med skyldighet för stipen-

diaten att därstädes vistas minst 4 dagar. Så föreningen lyckats få slöjdskoloföreståndaren Lauri Mäkinen arstaud som dessa stipendiaters ledare i St. Petersburg och då han kunde handleda flere personer på en gång föredlår föreningen att sällskapet öfver ville bekosta en eller högst tvänne stipendiaters resa och vistelse i Petersburg under föreståndaren Mäkinens ledning.

Så sällskapet icke disponerade öfver medel, hvilka för ändamålet kunde användas för-
anledde skrifvelsen ej till någon åtgärd.

§ 14.

Sällskapets värdepapper genomgingos och granskades samt befunnos öfverensstämmande med revers- och kassaböckerna, hvarjämte den säkerhet de erbjöds för länens återbetalning befanns vara fullgod.

För lånet N° 120, som innehafves af fabriks-
idkaren M. Dahlström, och till säkerhet för hvilket
inteckning beviljats i gården N° 1 i 1 kvarteret
af 1 stadsdelen, hvarä räntan tidigare nedsatts från
6% till 5½%, skulle räntan åter höjas till 6%.

Borgesförbindelsen för lånet N° 158, in-
hafvare frih. L. G. von Taastman, skulle förfullständigas i afse-
ende därpå att förbindelsen gällde en för begge och
begge för en.

Inteckningen till säkerhet för lånen N° 72
och 73 skulle förnyas vid först instundande vin-
tertiding.

Lånet N° 143, som innehafves af godsägaren
A. Allén uppsades till betalning.

§ 15.

Allénstund 3 är förflutit sedan Scharlin-
ska testamentet inför bestyrelsen upplästs, värk-
städdes jämlikt testamentets bestämning sådan
uppläsning nu af ordföranden, som med au-
teckning härmed försände testamenturkunden.

§ 16.

Föredrogs till slutlig behandling delega-
tionens för 1 ombudsmötet rundskrifvelse rörän-
de de åtgärder, som från lönbraksällskapens
sida vore behöfliga för genomförande af prakti-
kantsystemet, men föranledde detta cirkulär icke
till någon åtgärd sedan på landtbrukshälsnings-
skapens Centralförbunds nyligen afslutade möte
tillsatts en komité med uppdrag att i detalj ord-
na denna angelägenhet.

§ 17.

Föredrogs en af agronomen Hannes Allén
till bestyrelsen ingifven skrift, uti hvilken han
uttalar sin förvåning öfver att hans åtgöranden
såsom t. f. sekreterare blifvit föremål för klander
uti den förklaring, som bestyrelsen på Jordbruks-
expeditionens anmodan afgifvit med anledning
däraf att berättelserna för åren 1904, 1905 och 1906
öfver sällskapets värksamhet under sagda år icke
änna blifvit till Landtbrukstyrelsen insända,
hvarjämte han anhåller om intyg öfver sin
värksamhet såsom t. f. sekreterare.

Med anledning härpå uttalade sekre-
teraren sitt beklagande af att berörda förkla-
ring erhållit en stilisering, hvilken innehöll ett
klandervotum, som kunde hänföras äfven till
agronomen Alléns värksamhet, hvilket dock
icke varit afsedt, ty sekreteraren hade fun-
nit handlingarna från den tid agronomen Allén
handlade sekreteraregöromålen i betydligt bättre
ordning ^{än} från de föregående t. f. sekreterarnes
tid, och hade sådana handlingar från den först-
nämndes tid icke saknats eller behöfts efterfor-
skas, hvilka varit erforderliga för berättelsernas
skull. Dock ville sekreteraren bestrida att han
gifvit den person, som varit agronomen Alléns
företrädare, order att icke införa i diarier upp-
gift på när ärendena behandlats och på de

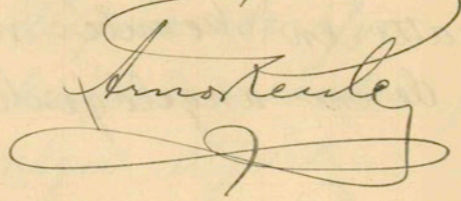
expeditioner de förordet.

Bestyrelsen uppdrog åt sekreteraren att till nästa sammanträde uppsätta förslag till det begärda intyget.

§ 18.

Utänordningar utfärdade vid sammanträdet finnas i anordningsjournalen införda.

Im fidem:

År 1907 den 18e + 19^e december sammanträdde K. F. Huskällnings-sällskapets bestyrelse. Närvarande voro sällskapets ordförande, friherre von Born, bestyrelsens ordförande hr. Jusélius, ledamöterna hr. Allén, Backström och Nieminen samt suppleanten Fabritius afvensom undertecknad sekreterare. Förhandlingarna leddes af bestyrelsens ordförande hr. Jusélius.

§ 1.

Behandlingen af det förslag till lag om laga af jord, som utarbetats af agrarutskottet vid senaste landtdag, hvilket förslag vid bestyrelsens senaste sammanträde var föremål för granskning, som emellertid då ej hann slutföras, fortsattes under ofvannberörda dagar, och uppdrogs åt sekreteraren att med ledning af de under diskussionen framhållna synpunkter, om hvilka Bestyrelsen enats, uppgöra förslag till uttalande från sällskapets sida och skulle för dryftande af denna för landets jordbruk ytterst viktiga fråga sammankallas extra plenum till lördagen den 11 instundande januari kl. 5 e. m., hvarvid förenämnda uttalande skulle läggas till grund för diskussionen.

§ 2.

Föredrogs en af sällskapets konsulter, agronomen Ruben Bremer ingifven

skrifvelse, uti hvilken han förmåter att en månatlig, svenskspråkig, illustrerad landtbrukstidskrift för landtmannagillena och med dem samarbetande ungdomsföreningar i Nyländs samt Åbo- och Björneborgs län vore afsedd att startas från nästkommande års början och i ägenskap af redaktör för sagda tidskrifts västfinska afdelning anhåller om att Bestyrelsen för utgifvande af ett profnummer i januari måtte skänka tidskriften en garanti om 300: mark ävensom att Bestyrelsen för öfrigt ville godkänna denna tidskrift, som sitt organ och med sina annonser, gratisuppsatser och meddelanden från konstid vill ge tidskriften den auktoritet ett sådant föreningsband mellan Flusåvningssällskapet och dess dotterföreningar tar för.

Bestyrelsen beslöt i dlo bifalla till förenämnda anhållan.

§ 3

Sekreteraren anmätte att fröken Sundström, som i somras på prof antagits till lärarinna i klädsömnad vid sällskapets handarbetskola för nys afslutade termin anhallit om besked därom, huruvida hon blefve godkänd som ordinarie lärarinna och sålunda finge kvarstå i sällskapets tjänst eller ej, emedan hon i senare fallet ärnade söka sig annan anställning, samt att sekreteraren med anledning häraf förfrågat sig hos skolans föreståndarinna, hvilken förklarar sig nöjd med fröken Sundströms verksamhet och för sin del velat förorda dennas antagande som ordinarie lärarinna.

Med anledning häraf beslöt Besty-

relsen godkänna fröken Sundström såsom ordinarie lärarinna i klädsömnad vid sällskapets handarbetskola.

§ 4

Föredrogs en af sekreteraren ingifven skrifvelse, uti hvilken han anhåller att Bestyrelsen ville vidtaga de åtgärder för ordnande af Kreaturshandeln i Åbo, som omnämnas i ett af en för ändamålet tillsatt komité uppsatt och förenämnda skrifvelse bifogadt protokoll, hvilket här intogs under signum:

Kreaturshandelns ordnande, och beslut Bestyrelsen, som godkände de i berörda protokoll framlagda förslagen, att till stadsfullmäktige i Åbo ingå med hemställan i sådant syftemål, som omordnade protokoll innehöll.

§ 5

Föredrogs en af inspektören för fiskerierna, mag. J. A. Landman, aflämnad skrifvelse, uti hvilken han föreslår att, sedan Flusåvningssällskapet erhållit 3.600: mark till befrämjande af fiskerinäringen och tidigare beslutet använda en del af detta anslag till aflönande af instruktörer i fiskerihandteringen, och då denne instruktör, jämte de, som af andra sällskap för samma ändamål antagas, främst torde komma att koncentrera sin verksamhet på förklarandet och omsättande i praktiken af bestämmningarna i de nya, den 23. juli 1902 emanerade fiskeriförfattningarna, dessa personer borde erhålla en enhetlig kunskap och uppfattning angående sagda författningar, hvarför han tänkt sig att för dem borde anordnas en kortare kurs i kännedom af fiskeriförfattningarna, hvar-

vid samtidigt de instruktörer, hvilka icke äga kunskap i fiskodling skulle erhålla undervisning i rommens och skilda fisk-kläckningsapparaters skötsel. Såsom lärare vid kursen komme att fungera fiskeriinspektören, dennes juridiska biträde och assistenter.

Bestyrelsen omfattade med tillfredsställelse detta förslag, och skulle den fiskerinstruktör, som framdeles antages, beredas tillfälle att deltaga i dessa kurser och skulle sekreteraren hos fiskeriinspektören höra sig för när dessa kurser afhållas.

§ 6.

Föredrogs ett brefkort från ett bokmagasin i Wjatka, hvilket anhåller om 3. mönsterböcker. Då sällskapet icke ägde dessa, hade sekreteraren i bokhandeln rekvirerat dem för att till vederbörlig de afsändas, hvilken åtgärd godkändes.

§ 7.

Af inspektör för kreaturskötarskolan i Flaga kungsgård i Laltvik, godsägaren J. J. Roth, insänd anhållan att statsanslaget för skolan skulle utrekvireras för månaderna november och december samt för halfåret 1 jan. - 30 juni instundande år med tillsammans 1066: mark 68 penni föredrogs. I uti skrifvelsen omnämnes äfven kreatursbesättningens storlek, antal elever vid skolan samt ordningen vid densamma.

Anslaget för november och december hade redan utrekvirerats med 300: mark, hvadan åtgärd i detta afseende icke mer erfordrades. För halfåret 1 jan. - 30. juni 1908 skulle anslaget, jämlikt kon-

traktet om skolans upprätthållande utrekvireras först i januari och då med 900: mark, hvadan det begärda beloppet var oriktigt uträknadt.

§ 8.

Med anledning af därom ingifven anhållan förordnades Sällskapets jordbraks- och kreaturskötarekonsulent, agronomen Bremer, skogsinstruktör Erik Olsson och rotfruktsodlingsinstruktör att under instundande vinter hålla en serie föredrag vid folkskolan i Pargas.

§ 9.

Sedan agronomen Hannes Allén, som under ordinarie sekreterarens vistelse vid landtdagen och vid särskilda komitisammanträden med kortare afbrott sedan de 1 april 1906 till samma års slut, eller sålunda större delen af sagda år handhaft sekreterarebefattningen vid Kejsarliga Finska Huskällnings-sällskapet, hos Bestyrelsen anhållit om intyg öfver sin förenämnda vörksamhet, antecknades att agronomen Allén med samvetsgrannhet, nit och intresse till Bestyrelsens belåtenhet fullgjort på honom, såsom t. f. sekreterare ankommande göromål, och skulle utdrag ur detta protokoll agronomen Allén till åskadt bevis tillställas.

I föresagda ärendes behandling deltog icke ledamöten Allén, som för jäfs skull afträdde.

§ 10.

Innan Bestyrelsen åtskildes, tog ordföranden ordet och yttrade följande:

Sällskapets ordförande har för att fullgöra sin plikt försökt öfvertyga sig om huru arbetena vid Huskällnings-säll-

skapat blifvit under året fullgjorda. Jag har vid de tidigare besöken nog försökt komma in i ett och annat, men har först nu hunnit hängifva mig åt min uppgift. Med afseende å kansliet och kontoret ber jag först få nämna att jag i dag tagit kännedom om de af kamreraren förda böckerna och därmed sammankhängande detaljer samt erhållit en tabell öfver kas- sätällningen, och har angående dem in- genting att anmärka. Å kansliet har jag funnit diariet i afseende å inkomna ären- den fördt å jour, men beträffande an- teckningarna om vidtagna åtgärder år 1906 och tidigare föreligga vissa ofullständig- heter, hvarförutom en del äldre ärenden icke blifvit afförda, och den s. k. anord- ningsjournalen icke förts sedan år 1903. Jämlikt § 8 i Sällskapets stadgar har jag om sådan försumlighet, - delvis bero- ende af en serie kända, mer eller mindre ursäktliga omständigheter -, i all vänlighet erinrat sekreteraren för dennes vidkom- mande.

I öfvervägande borde emellertid, enligt ordförandens uppfattning tagas, huruvida icke en del anordningar på kansliet kun- de förenklas. Det kunde föras en i häften förlöpande brefskonceptbok. I regel borde ingen efterrensning af originalkoncept komma i fråga. I diarium borde ärligen vid bestyrelsens första sammanträde me- dels anteckning afföras mer än ett år gamla, ej förut afförda ärenden, eller i motiatt fall i ny nummer öfverföras. Dessa antydningar göra ej anspråk på annat än att till öfvervägande tagas då tiden del medgifver. Det är ej så lätt

att för bestyrelseledamöterna klargöra hvad härmed åsyftas, men torde detta bät fram- gå ur min för sekreterarens räkning upp- gjorda pro memoria. Jag vill endast till- lägga att jag känt behof af att söka or- saken till nu anmärkta omständigheter och funnit en sådan uti anordningarnas något gammalmodiga skick. Så en del bref först skrivas på lösa lappar, där- efter expedieras och sedan i brefboken änyo renskrivas, hvarvid kollationeringen kan lämna öfrigt att önska, har därmed pålagts sekreteraren en ganska tung arbets- uppgift, som egentligen tillgodoser arkivet mer än det praktiska behofvet. Detta till- godoses säkrast genom en verklig, effektiv konceptbok. I en sådan kan ju gifvetvis förekomma ändringar, men i enskilda fall kunna koncept, som blifvit mycket ändra- de, änyo renskrivas.

Brefboken är nu rätt prydligt för- den, men genom att den är pothum, d. v. s. efter expeditionens afgång utskrifven, utsatt för att bli på efterkälken.

Hvad åter beträffar diarium, så upplager det i regel endast sådana ären- den, som till sällskapet inkommit; men det inträffar emellanåt att inom besty- relsen väckas rätt viktiga frågor, och då uppstår en lucka i diarium. Det kan- de emellertid vara skäl att äfven en del sådana ärenden, beroende närmast på präf- ning af bestyrelsens ordförande, diariiföras, hvilket dessutom vid fall af personalom- byte underlättade kontrollen att besluten bringas till verkställighet. I fråga om ärendenas afförande ur diariet finnes sedan år 1903 en del, för öfrigt ganska

oviktiga sådana icke försedda med anteckning om slutlig åtgärd. Då diarier är, liksom genomgå, kunde dylika ärenden behandlas i klump och föras med anteckning om afskrifning den och den dagen. Sålunda finge man undan eller så att säga ur bok de delar som tillhöra historien.

Slutligen har jag naturligtvis under genomgåendet af diarium och bestyrelsens protokoll fäst uppmärksamheten vid den ledsamma och allom bekanta omständigheten att berättelserna för åren 1904, 1905 och 1906 icke ännu ingått till ort som vederbör. Förhållandet var mig obekant, beroende därpå att jag ej tidigare genomgått alla handlingar för detta år. Den erinran, som härutinnan före höst-plenum kom Sällskapet till del, kom till min kännedom först efter plenum, enär bestyrelsens sista protokoll före plenum ej då var utskrifvet. Jag konstaterar att förebräelsen uti Landtbruksstyrelsens skrifvelse att Sällskapets berättelser icke skulle insänts "oaktadt upprepade påminnelser," icke fullt öfverensstämmer med verkliga förhållandet, ty endast en sådan påminnelse, besvarad under numera presidenten Kumlins ord, förändrad, har jag påträffat, hvaremot nu ifrågakvarande årsberättelse icke tillförene varit föremål för påminnelser eller skriftväxling. För bedömandet af detta fall ligger emellertid en viss vikt uppå att påminnelserna icke nu varit flere.

Då jag nu tagit hänsyn till alla omständigheter, som bestyrelsen anført uti

sin svarskrifvelse, och med afseende jämte väl ä innehåll af § 26 i Sällskapets stadgar, har jag icke funnit skäl att skrifa till den erinran, hvaremot § 8. mom. 2. talar, hälet härvidlag icke skulle vara berättigadt att rikta en erinran endast å ett hän; utan jag har blott haft att konstatera faktum och naturligtvis att söka utväg till att få den ledsamma saken i rätt gång. Med tillfredsställelse har jag erfarit att 1904-1905 årens berättelse till större delen föreligger i tryck på svenska språket och att den finska upplagan äfven är under tryckning. Jag hemställer hos bestyrelsen att tryckningen af dessa två års berättelser måtte påskyndas, äfven om detta skulle påkalla ökade utgifter (tryckerierna äro ju tiden långsamma), ty en extra utgift är icke illa använd, då det gäller en hederesak.

Hvad beträffar 1906 års berättelse, som också är i dröjemål ett halft år, så torde densamma icke vara uppsatt ännu, delvis beroende som den är af de tidigare åren. Jag är öfvertygad om att alla åtgärder skola vidtagas att också den må snart följa på 1905 års, och liksom hoppas jag att 1907 års berättelse skall i rättan tid utkomma. Det måste erkännas att Hus-hälenings-sällskapet härutinnan får lof att iakttaga större ambition, då vi hafva att häfda vår ställning såsom landets äldsta ekonomiska sällskap. Jag ber att härutöver få framkasta den tanken, att sekreteraren finge för dessa berättelser, för så vidt desamma kunde hafva något gagn däraf, äfvensom för vissa delar af efterblifna år-

beten, efter bestyrelsens pröfning och på Lällskapet bekostnad, använda ett lämpligt mindre anslag till bestridande af nödigt biträde, hvilket anslag skulle betalas sedan 1906 års berättelse utkommit. Jag tillåter mig ett förslag, som sålunda innebär en extra utgift, bland annat i det förväntande att hvad som blifvit eftersatt delvis vållats af allmänna uppdrag, beroende dels på Lällskapet specifika ställning, dels på det förtroende i offentligheten sekreteraren med rätt åtnjuter. En ytterligare anledning ligger däri att det af mig väckta förslaget i agrarfrågan, äfven det, nu ligger på sekreterarens delar, ett arbete som ej allenast kräver den specifika förmåga, jag funnit honom ega, utan äfven särskildt nu skall taga i anspråk hans tid; hvarför riktigt är att till andra arbeten tagas biträde, så att sekreterarens förmåga må kunna tillgodogöras för denna viktiga fråga.

Jag ber att slutligen få uttala den förhoppning att i den mån arbetet med årsberättelserna framskrider, bestyrelsens ordförande måtte underrättas om arbetets förtgång, så att han må blifva i tillfälle att egna detsamma ständigt uppmärksamhet. Så snart 1906 års berättelse föreligger tryck, färdig, torde ordföranden härom erhålla meddelande, så att han kan känna sig lugn. Och om samma förfarande iakttagas i afseende på 1907 års berättelse, kom, men äfven jag, afläget som jag bor, att känna mig trygg.

Uti hvad jag nu yttrat har, såsom Bestyrelsen funnit, icke legat något,

199
som innebarit hinder för sekreteraren att vara tillstädes och föra protokollet.

§ 11.

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:
J. Gustavsson

År 1907 den 11 november sammanträdde den af mötet med representanter för K. F. Hushållningssekskapet underlydande landtmannagillen den 10 november 1906 tillsatta komiteén för ordnande af kreaturshandeln i Åbo, och tillstödeskommundörvid af de vid mötet utsedde ledamöterna herra A. Ringvall, J. F. Backström och A. Reuter afvenom de af Stadsfullmäktige i Åbo på anhållan af Hushållningssekskapets bestyrelse i sagde komiteé insatte medlemmarna, herror L. Fabricius och G. W. Nilander. Till ordförande utsågs herr Fabricius och protokollet fördes af undersekreteraren Reuter.

18.

Upplästes det protokoll, som tillkommit vid behandlingen af frågan: "huru bör man afhjälpa de missförhållanden, som råda vid kreatursförsäljningen i Åbo kommun" vid ofranberörda representantmöte och framgick därur att referenten föreslog

1) att Hushållningssekskapet icke vidtaga åtgärder om inrättande af stall för kreatur, som skola torrföras, samt

2) att Hushållningssekskapet om möjligt vidtaga åtgärder om inrättande af dagliga kreatursförsäljningar i form af auktioner, ty med dem torde såväl säljare som köparen bli belåtna,

samt att mötet under godkännande af dessa kläm

man uppdragit åt förnämnda komité att med
stadsmyndigheterna underhandla om uppförande
af stallar för kreatur, som hämtas till staden för
försäljning, och om anordnande af allmänna kre-
atursauktioner.

Komiténs samtliga medlemmar voro på grund
af egen erfarenhet öfver om att våra missför-
hållanden, hvilka under dismissionen yttermera
belystes, voro sådana med afseende på kreaturs-
försäljningen i Åbo stad. Särskildt märkbara voro
dessom missförhållanden vid hamnen, såväl
vid ångbåtarna som vid de skärgårds farkoster,
uti hvilka lastas till försäljning inköpta till
den staden.

De medel, hvilka kunde räda bot på de
olidliga förhållandena som nu i förnämnda ofre-
nade äro i staden pågående, och hvilkenom krea-
tursförsäljningens intressen bättre kunde tillvinn-
tas, ansåg komitéen, i likhet med förnämnda
rådet, böra påkallas uti uppförande af stallar för
till salu fönda kreatur, samt försäljningens
ordnande genom ett af staden underhållet auk-
tionsverk. Då staden genom stallarnas uppföran-
de och underhåll samt auktionsverkets upprätthållande
åsamkades utgifter, ansågs tillräckligt att
staden i afgift för stallarnas beqvämhet skulle
uppbära en låg afgift, förslagsvis 1 mark per
nötkreatur, 50 penni för svin och 25 penni
för half och för. På det att dessa afgifter
inte skulle undandras staden borde förbud
utfärdas mot kreatursförsäljning på andra
platser inom staden än i auktionsstallarna
och i sammanhang med detta inrättande
kunde afren kreatursverkstäderna undragas.

För hvarje försäldt (genom auktionsverket) djur kunde
kreatursförsäljningen dessutom erlagga en liten provision.

Angående plats för stallarna stannade komitéen
vid den åsikten att, om ej stadsfullmäktige kunde
anvisa annan lämpligare sådan, stallarna borde
uppföras strax invid Årvingais tull.

Uti referentens kläm föredås anordnande
af dagliga kreatursauktioner. Detta ansåg dock
komitéen till en början åtminstone icke vara nöd-
vändigt utan ville för sin del föredå att dessa
auktioner förtäras tre gånger i veckan, på torsdagar,
fredagar och lördagar och borde de vidtagas till 9 på
morgonen.

Uti stallarna borde beredas rum för åt-
minstone 40 nötkreatur på en gång, hvarsin om
några platser för svin, för och half för böna inrättas.
Enom komitéen upplystes nämligen att tillförelse
i veckan kan beräknas till c. 120 nötkreatur.
Ju mer auktionsverket vinner förtroende, desto
mer kommer det antagligen att aukteras, och de
djur, som nu af slaktkon och uppköpare köpas
ute på landsbygden, där en stor del af dem öf-
ven slaktas, torde i framtiden komma att till-
das till stallarna för att genom auktionsver-
kets förmedling försäljas.

Med afseende på denna förkastad förms-
dan att frågan om uppförande af en slakterianstäl-
ning i Åbo stad, hvilken varit på lagordningen en
långre tid utan att hafva tillförlitlig afgjord, möj-
ligen komma att inrätta fördröjande på upp-
byggandet af kreatursstallarna uttalar komi-
tén åsikten att detta icke borde gå till, utan
borde dessom omedelbart, tillstod under rådhan-
dande vider uppböras, öfverens af fram-

slutfrågan afgöres.

Komitén ansåg det olämpligt att den som
sådan skulle i ärendet underkänna med stadens
digniteten och beslöt för sin del antaga den be-
styrelsen för K. F. Huskällningsnämndens, som var pi-
ten, lätten kunde utgå sig detta.

Med anledning af hvad förut anförts
beslöt komitén antaga

att bestyrelsen för K. F. Huskäl-
ningsnämnden ville till stadfull-
mäktige i Åbo säga med föran-
ställning om

att staden under påkommande
vinter ville låta uppföra regeliga
kreaturspårer för minst 40 st. nöt-
kreatur samt ett mindre antal svine
och för stråk utanför skimpistene,
om ej stadfullmäktige kunde an-
visa annan lämplig plats;

att i samband härmed ett auktions-
verk iordninges, genom hvars fördrag
den kreaturs-handel främjande, och
som ordnadt att såsom till nöd behöf-
de vid främjandet närmast till
kunde överlåta denna åt auktions-
verket;

att främjandet af kreatur i andra
platser i staden förbjödes och att krea-
turs-handel i andra
turs ~~handeln~~ undrogs;

att auktioner för kreatur, tisdags-
och lördags- från kl 9 af morgonen

att afgifterna för stallomas be-
vande till staden högrädd 1/2 skilling för
nötkreatur, 50 penningar för svine och 25 penningar
för per dygn.

In fidei:
[Signature]

Innehållsforteckning

Över 1907 års protokoll.

A.

Avsked från tjänst beviljas. - 73§ 15 -

Avsktjur anskaffas - 97§ 10.

Allmän ackrahandling - 37§ 3 - 99§ 18 - 106§ 7 - 171§ 17 -

Avordningar. - 56§ 10 - 66§ 29 - 76§ 23 - 84§ 23 - 93§ 17 -

- 101§ 26 - 114§ 21 - 120§ 20 - 128§ 12 - 135§ 8 -

- 143§ 15 - 151§ 20 - 163§ 28 - 171§ 18. -

- 178§ 19 - 188§ 18 - 199§ 11 -

Avslag ansökes - 51§ 3 - 53§ 10 - 64§ 21 - 106§ 8.

Avslag beviljas - 70§ 4.

Avslag utrekeras - 97§ 9 - 118§ 9.

Avslagsanhållan. - 88§ 18 - 100§ 23.

Avslagsanvändning - 5§ 2.

B.

Belöning för lantmannaidoghet. - 11 § 5 - 42 § 6 - 65 § 24.
Belöning för långvarig trogetjänst - 11 § 6 - 26 § 7 - 43 § 7
- 73 § 17 - 108 § 10 - 118 § 7 - 158 § 15 - 168 § 13 -
Belöning för medborgerlig förtjänst - 26 § 6 - 42 § 6 - 108 § 9 - 158 § 14
Belöning för styvman och matros - 15 § 13 -
Beslut om dajans uttagande annulleras. - 160 § 16 -
Bidrag beviljas - 70 § 6, 7 - 140 § 7 - 146 § 6. -
Bok rekvideras. - 75 § 20. -
Bongerman godkännes - 91 § 13 - 143 § 14. -
Brandförsäkringshandlingar - 184 § 9 -
Brev från Lantbrukstypelsen - 173 § 2. -
Brev från Pellerov. - 185 § 11. -
Brevkort från bokmagasin i Ujalka - 192 § 6. -
Brevkort från A. Hiianlinna. - 133 § 4. -
Broschyrer rekvideras. - 80 § 11 - 90 § 10 - 98 § 14 - 157 § 12. -
Broschyr till Skpts bestyrelse. - 84 § 22. -
Broschyr översättes. - 71 § 10. -
Budgetförslag - 11 § 4 - 71 § 9. -
Byggnadsförslag för Seppälä gård - 87 § 24.

C.

Cirkulär fr. Industrietypelsen - 18 § 2 - 87 § 5 -
do fr. Statens släktkomité - 53 § 8 - 58 § 5 -
do lantbrukets ombudsmötes deleg. - 59 § 6 -
60 § 7, 8, 9 - 61 § 10 - 75 § 34 - 174 § 4 -
do från Skpt Pellerov. - 71 § 12 - 81 § 14 - 82 § 15 -
do " Skts Election - 97 § 12 -
do " Lantbr. typelsen - 137 § 2 - 165 § 3 - 183 § 7 -
do " Skts Skrivbrev Skts. - 142 § 12 -
do " Rektorsämbetet vid Ålex universitetet. - 154 § 6 -
do " O. W. Slatts. - 162 § 23 -
do " komité i Lahtis. - 184 § 10 -

D

Demonstrationsfält. - 112 § 13 -
Dagordningen vid kongressen i Kristiania -
Dahl H. sänder intyg öfver studier. - 124 § 12 -
Däja antages. - 146 § 3 -
Diskussionsfrågor. - 178 § 15 -

E.

Erkännande av mottagna penningar. - 65 § 27 -
- 83 § 21 - 135 § 7 -

F.

- Fiskerinäringens befrämjande. - 116 § 4 - 125 § 1.
- Fordförening bildas. - 16² § 22.
- Fullmakt utfärdas. - 55 § 17 - 113 § 17.
- Föredrag hålles. - 120 § 16 - 155 § 8 - 170 § 15 - 193 § 8 -
- Föreläsningar anordnas. - 75 § 19. - 96 § 8. -
- Förlänt statsanslag. - 176 § 13. -
- Förslag till nya ledamöter. - 30 § 9 - 48 § 16 -
- Förslag Gäckes ang. nya stadgar för Skpt. - 49 § 17. -
- Försäljning av timotijfrö. - 99 § 19. -
- Förvecklingar å Seppälä gård. - 129 § 1. -

C.

- Gödslingförsök. - 81 § 13. -
- Grafiska karta för fordbruksej. - 92 § 15. -
- Geologiska kommissionen. - 100 § 25. -

H.

Holms donationsfond. - 3784 - ~~5785~~
Haga kreaturskötarskola. - 54811 -
Hush. skpts Svahnska lasaretsfond. - 54812 - 63819 -
Hush. skpts spammälsbän. - 54813 -
Haga jordbruksskolas elevantal. - 64822 -
Hush. skpts annonser. - 83819 -
Hollstens stipendium. - 100824 -
Handarbetskolans avslutning. - 112814 -
Hush. skpts hundraårsberättelse utskändes. - 150817 -
Holmska fondens räntemedel. - 16684 -

J.

Inbjudan till 12-te allm. norska landbr.mötet. - 11785,6 -

Intyg utfärdas. - 113816 -

Intyg över agronom Alvens verksamhet. - 19389 -

J.

Justering av protokollet. - 13 § 9. - 31 § 10. - 49 § 18. -
- 51 § 1. - 59 § 1. - 67 § 1. - 77 § 1. - 85 § 1. -
- 95 § 1. - 103 § 1. - 115 § 1. - 121 § 1. - 137 § 1. -
- 145 § 1. - 153 § 1. - 165 § 1. - 173 § 1. - 179 § 1.

K.

Kassainspektionens handhavande. - 57 § 2. -
Konsulent Bævers förordnande. - 80 § 12. - 127 § 5. - 161 § 21. -
- 176 § 10. -
Kontrakt uppgöres - 142 § 11. -
Korken atta till plenarsalens golv. - 147 § 9. -
Kopp lantman-annagille. - 128 § 10. -
Kreaturskötarkonsulentens förordnande. - 63 § 16. -
Kreatursutställningen. - 145 § 2. - 157 § 11. -
Krusbärbuskar uppbrännas - 150 § 14. -
Kvitto över tilldelade penningar. - 55 § 15. - 63 § 18. - 76 § 21. -
- 124 § 13. - 128 § 11. - 142 § 13. - 162 § 25. - 178 § 17. -

L.

- Lag om lög jord. - 189 § 1. -
- Lantbrukskonferensen i Christiania - 89 § 20. -
- Lantmannadagar. - 82 § 16 - 82 § 17 - 120 § 18 - 170 § 16. -
- Likvid avsäendes. - 168 § 11. -
- Lån ansökes. - 167 § 6 - 178 § 18 -
- Lån inbetalas. - 169 § 27 -
- Lån uppsäges. - 151 § 19. -
- Lärarinnas antages. - 138 § 9. - 148 § 11. -
- Löneförhöjning beviljas. - 97 § 2. -
- Löners utbetalning. - 147 § 7, 8. -

M.

- Markgångtaxor föreskras. - 166 § 5. - 175 § 6. -
- Medalj utgives. - 119 § 13 - 129 § 7 - 168 § 12. -
- Meddelanden - 19 § 5 -
- Meddelanden från Skypets betygelse - 5 § 3. - 38 § 5. -
- Mötet mellan sekreterare vid lantbr.sällskap. - 161 § 20. -

J.N.

[Faint, illegible handwritten notes on the left page]

O.

Ombudsman utses. - 120817. -

Ordförandens yttrande - 198810 -

Ordinarie lärarinnia vid handarbetskolan. - 19083.

[Faint, illegible handwritten notes on the right page]

P.

Pension beviljas. - 73 § 16. -
Planscher tillställas sällskapet. - 123 § 10. -
Plantings kompetensintyg. - 176 § 9. -
Plenum bestäms. - 161 § 19. -
Plenum utsättes. - 55 § 18 - 92 § 16 - 147 § 10. -
Preis tilldelas Sällskapet. - 92 § 14. -
Program för mossodlingskurs. - 123 § 5. -
Program för "Tapiou päivä" - 123 § 6. -
Program över kurser å Otava - 163 § 26. -
Prospekt över Högvalla hushållsskola. - 150 § 13. -
Protokollutdrag från Sargas lantmannagilles
möte. - 120 § 15. -
Pöytä utgives på Raumo spetsar. - 150 § 18. -

R.

Receptplaner - 98 § 13 - 112 § 12 - 146 § 4. -
Resterade stipendiebelopp sökes - 55 § 14. -
Revisionsberättelse. - 18 § 3 - 91 § 12. -
Rotfruktsinstruktörens förordnande - 128 § 9. -

Scharinska testamentet - 186815 -
 Skogsinstruktör antages - 8786 -
 Skogsinstruktörens bostadsort - 98815 -
 Skogsinstruktörens förordnande - 63817 - 97811 - 13486 -
 Skogsskötsehus befrämjande - 6883 - 99817 -
 Skrivelse från Albin Hamner - 187817 -
 " " Alvola, Albin - 62815 -
 " " Bremer, Peder - 18982 -
 " " Centralandelslaget Hankkija - 72813 -
 " " Delegationen för lantbruksskipus möte - 12183 - 187816 -
 " " Dir. för Moskoffska Akademien - 11888 -
 " " Eklund, J. W. - 66828 -
 " " Ekonomen vid Tavastehus länelasarett - 185812 -
 " " Elfvig, H. O. - 119814 -
 " " Finlands allm. Nöjdförening - 185813 -
 " " Finlands Utsädesförening - 8988 -
 " " Gefleborgs l. Hushållsällskap - 14685 -
 " " Gvernören i Åbo och Björneborgs län - 18388 -
 " " Handels- och industrisped. i H. Senaten - 3782 - 11683 -
 " " Hästavelsföreningen Hippos möte - 17587 -
 " " Jordbruksexpeditionen i H. Senaten - 16582 -
 " " Karlsson, K. J. - 13383 -
 " " Kivimäkinen, A. - 13985, 6 -
 " " Kimito lantmannagille - 12284 -
 " " Kreatursförsäkringsbolaget - 14189 -
 " " Lantbruksstyrelsen - 481 - 1681 - 3481 - 5783 -
 " " - 5884 - 6782 - 8582 - 8683 - 10382, 3 -
 " " - 10784 - 10585 - 11582 - 15382, 3 - 15484 -
 " " - 17982 - 18083 - 18284, 5, 6 -
 " " Laurén, Karl - 7085 -
 " " Nordberg, Karl - 9686 -
 " " Olsson, O. - 168810 -
 " " Ramsay, Aug. - 176811 -

Skrivelse från Reformatsky - 9583 -
 " " von Petting, E. - 14088 -
 " " Poty, J. J. - 19287 -
 " " Sandman, J. A. - 19185 -
 " " Sekretären - 19184 -
 " " Sekretären i Forstföreningen - 142810 -
 " " Selin, N. J. - 9685 - 148812 - 162824 -
 " " Sjömanshuset i Åbo - 16788 -
 " " Sparbanksdelegationen - 98816 -
 " " Stadsfullmäktige i Åbo - 15485 -
 " " Ståhlberg, Otto - 64823 - 12684 -
 " " Sundberg, F. - 13884 -
 " " Sv. Apskriftföreningen - 16787 -
 " " Tapiofören. och forstfören. - 17383 -
 " " Tavastehus läns lantbrukssällskap - 15589 -
 " " Trädgårdsodlingsvänner - 111811 -
 " " Utsädesföreningen - 17485 -
 " " Vos-Schrader, Alb - 13385 -
 " " Ålands tidningsstryckeri A.B. - 5389 -
 Skuldsedel utfärdas - 68825 -
 Småskrifter antända - 12389 -
 Stadgar för Ahlmaniska lantm.- och hushållsskolan - 114820 - 12182 -
 Stadgar för Långö lantm.- och fiskargille - 17588 -
 Stadgar för Humlinge lantm.- och fiskargille - 16789 -
 Stamtavlan "Munter" - 150816 -
 Statsanslag ansökas - 91811 -
 Stipendieansökan avslås - 71811 - 9089 - 119812 -
 Stipendium ansökas - 161817 -
 Stipendium beviljas - 80810 - 9687 -
 Stipendium återändras - 12887 -
 Ständig ledamotsavgift avlödas - 176812 -

T.

- Tabellarisk översigt utg. av G. Wallgren - 52 § 5 -
- Tabellarisk översigt över Finlands vävskola - 63 § 20 - 118 § 10 -
- Tacksägelse för stipendium - 99 § 20 -
- Tacksägelskrivelse från Ab. Eriksson Mathas - 123 § 8 -
- Tacksägelskrivelse till fr. Tammelander - 19 § 4 -
- Telegram fr. Norge vel i Christiania - 105 § 6 -
- Tidskriften "För nyländskheten" för bidrag - 128 § 8 -
- Tidskrift utändes - 55 § 16 -
- Tillskottsanslag sökes - 156 § 10 -
- Tjänst lediganslås - 126 § 2, 3 -
- Topp inköps - 113 § 19 -
- Trädgårdsinstruktör rekruiteras - 150 § 15 -
- Trädgårdsmästarens förordnande - 174 § 14 -
- Trädgårdsmästaren rekruiteras - 65 § 26 - 76 § 22 - 127 § 6 -
- Trädgårdsmästaren uppsäger - 70 § 8 -

U.

- 53 § 7 - Understöd beviljas "de yngas sänner" i Htis. - 80 § 9. -
- 53 § 8 - Understöd sökes för handarbetskolan. - 170 § 14 -
- 51 - Uppsägning från tjänst. - 100 § 21 - 112 § 15. -
- Utsädesföreningen redogör för försöksodlingar - 62 § 14 -
- Utsädesföreningens årsmöte - 178 § 16. -

U

- 8200 Val av delegerade i Egentl. Finl. hästarelsförbund - 51 § 2 -
- 8210 " " föreståndarna till Skpts handarbetskola - 88 § 7 -
- " " ledamot i Revisionskommissionen - 47 § 12. -
- 8250 " " ledamöter i Skpts bestyrelse - 47 § 10. -
- " " ledamöter i Skpts delegation - 48 § 14 -
- " " medlemmar i Sällskapet. - 12 § 7 -
- " " nya ledamöter i " - 12 § 8 - 30 § 8 - 48 § 15 -
- " " ordförande. - 47 § 8. -
- " " representant för Åbo 6 B. borgs l. i Norsk kultur-
föreningens Bestyrelse. - 155 § 7. -
- " " representant vid landbruksmötet i Christiania. - 18 § 4 -
- " " suppleant i Revisionskommissionen. - 47 § 13. -
- " " suppleanter i Bestyrelsen. - 47 § 11 -
- " " vice ordförande - 47 § 9 -
- Vikarie antages - 95 § 2 -
- Väg skift as. - 113 § 18 -
- Värdepapper granskas. - 120 § 19 - 186 § 14.

U

- Ångfartygs AB. Boks var. - 132 § 2. -
 Isberättelse från Ahlmaniska Lantm.-och husmoders-
 skolan. - 61 § 11 -
 Isberättelse från Bjärnä kontrollförening - 52 § 4. -
 " " Broberg, skogskonsulent - 76 § 6 -
 " " Uno Collan, mag. - 161 § 18 -
 " " Haga kreaturskötarskola - 79 § 5 -
 " " Houtskär lantm. gille. - 118 § 11. -
 " " Hörsö lantm. gille. - 53 § 7. -
 " " Setälä vävskola - 79 § 7 -
 " " A. Lindholm. - 52 § 6. -
 " " Nagu gille. - 80 § 8. -
 " " Nystads frunt. förening. - 72 § 14. -
 " " Plotpunktsinstruktören - 62 § 13 -
 " " Parogas lantm. gille. - 53 § 7. -
 " " Trädgårdsinstruktörerna - 61 § 12 -
 " " Åbo Högskolelagsskola - 96 § 4.

